

RAPORT

Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno

Piaseczno, styczeń 2016 roku

Prace dotyczące partycypacyjnego opracowania diagnozy potrzeb rodzin z małymi dziećmi rozpoczęły się w lipcu 2015 roku od zaproszenia władz Miasta i Gminy Piaseczno do współpracy przez Fundację Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego w ramach projektu Federacji na Rzecz Rozwoju i Edukacji Małych Dzieci. Rozmowy prowadzone z panią Hanną Kułakowską-Michalak, II Zastępcą Burmistrza Miasta i Gminy Piaseczno, doprowadziły do podpisania porozumienia o współpracy w zakresie przeprowadzenia diagnozy potrzeb rodzin z małymi dziećmi w Mieście i Gminie Piaseczno.

W roboczym spotkaniu, które odbyło się 10 września 2015 roku w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej ze strony Miasta uczestniczyli: Zastępca Burmistrza Piaseczna – Hanna Kułakowska-Michalak, Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej - Barbara Klukiewicz-Matuszczak, Koordynatorka Wolontariatu MGOPS - Wioletta Urban oraz Specjalistka pracy socjalnej MGOPS - Ewa Misztal, która została koordynatorką prac nad diagnozą z ramienia Miasta i Gminy. Ze strony Fundacji Rozwoju Dzieci spotkanie prowadził Dominik Kmita oraz Katarzyna Paterek. Podczas spotkania omówiono przebieg prac, ustalono podział zadań i obowiązków.

Dnia 1 października 2015 roku spotkał się po raz pierwszy Zespół Roboczy do spraw diagnozy potrzeb dzieci i ich rodzin, który w ramach działań społecznych opracował założenia diagnozy, a następnie zbierał dane. Zespół Roboczy składał się z przedstawicieli instytucji i organizacji działających w Mieście i Gminie Piaseczno na rzecz dziecka i rodziny we współpracy z Urzędem Miasta i Gminy, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Fundacją Rozwoju Dzieci oraz Federacją Partnerstwo na Rzecz Rozwoju i Edukacji Małych Dzieci PREMD. Prace nad diagnozą wspierane były z Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich.

W spotkaniach Zespołu Roboczego do spraw diagnozy potrzeb rodzin z małymi dziećmi w Mieście i Gminie Piaseczno uczestniczyło 29 osób z różnych organizacji i instytucji, między innymi: II ZKSS Sądu Rodzinnego w Piasecznie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Studio (S)praw Kobiet, Gminny Punkt Konsultacyjny,

lp.	Imię	Nazwisko	Instytucja/ organizacja
1	Katarzyna	Chrzanowska	Niepubliczne Przedszkole i Żłobek „U Żwirka”

			z Oddziałami Integracyjnymi w Baszkówce
2	Dominika	Cibicka	Przedszkole nr 6 w Głoskowie
3	Ewa Monika	Ebert	Przedszkole Zegar Słoneczny, Stowarzyszenie Rodziców TU, Federacja Partnerstwo na Rzecz Rozwoju i Edukacji Małych Dzieci PREMD
4	Maria	Kalińska	ul. Julianowska 66 b: Żłobek, Przedszkole, Szkoła, Poradnia, Fundacja Rozwój Dziecka, i in.
5	Barbara	Klukiewicz-Matuszczak	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
6	Marta	Kucicka	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
7	Anna	Magierowska	Stowarzyszenie Rodziców TU, Świetlica Środowiskowa
8	Ewa	Misztal	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
9	Kamila	Papińska	Doula Powiat Piaseczno
10	Bogumiła	Rososzczuk	Centrum Kultury, Wszechnica Rodzica
11	Joanna	Samojlik	Centrum Kultury, Wszechnica Rodzica
12	Małgorzata	Skrodzka	Przedszkole nr 3 w Piasecznie
13	Wioletta	Urban	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
14	Bożena	Małkowska-Baranowska	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Piasecznie
15	Katarzyna	Paterek	Fundacja Rozwoju Dzieci im. J.A. Komeńskiego, Federacja Partnerstwo na Rzecz Rozwoju i Edukacji Małych Dzieci
16	Dominik	Kmita	Fundacja Rozwoju Dzieci im. J.A. Komeńskiego, Federacja Partnerstwo na Rzecz Rozwoju i Edukacji Małych Dzieci
17	Marta	Dudek	Fundacja Rozwoju Dzieci im. J.A. Komeńskiego,

Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno
Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku

			Federacja Partnerstwo na Rzecz Rozwoju i Edukacji Małych Dzieci
18	Małgorzata	Sielczak	Fundacja Rozwoju Dzieci im. J.A. Komeńskiego

Osoby, które pisemnie oraz telefonicznie włączyły się do prac:

19	Ewa	Lubianiec	Fundacja Pomóż Dorosnąć
20	Irena	Piechal	Stowarzyszenie chorych na zespół Silvera Russella; Stowarzyszenie rodziców i opiekunów dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych „Oni są”
21	Urszula	Zimoląg	Fundacja Rozwoju Dzieci im. J.A. Komeńskiego, Federacja Partnerstwo na Rzecz Rozwoju i Edukacji Małych Dzieci

Specjalne podziękowania za szczególne zaangażowanie w działania diagnostyczne oraz proces tworzenia raportu z diagnozy Fundacja Rozwoju Dzieci kieruje do:

- Pani Bożeny Małkowskiej- Baranowskiej,
- Pani Ewy Misztal,
- Pani Katarzyny Chrzanowskiej,
- Pani Małgorzaty Skrodzkiej,
- Pani Marii Kalińskiej,
- Pani Wioletty Urban,
- Pani Bogumiły Rososzczuk,
- Pani Joanny Samojlik,
- Pani Ewy Moniki Ebert
- Pani Dominiki Cibickiej.

Tekst raportu oraz zestawienia przygotowane zostały na podstawie odpowiedzi uzyskanych dzięki użyciu narzędzi wypracowanych podczas działań nad diagnozą w okresie od sierpnia 2015 roku do stycznia 2016 roku.

Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku

- Wykresy i tabele zamieszczone w niniejszym opracowaniu zostały przygotowane w oparciu o wyniki ankiet dla rodziców i opiekunów dzieci od 0 do 10 lat roku (Załącznik nr 1), zbieranych od 20 października do 26 listopada 2015 roku.
- W zestawieniach dotyczących instytucji i organizacji działających na rzecz dzieci w Mieście i Gminie Piaseczno wykorzystano:
 - zbiorcze dane, zamieszczone na stronach internetowych www.piaseczno.eu,
 - dane uzyskane w ankiecie przygotowanej dla pracowników instytucji i organizacji w listopadzie 2015 roku w Piasecznie (Załącznik nr 2)
- W zestawieniach dotyczących liczby dzieci zostały wykorzystane dane uzyskane ze stron www.piaseczno.eu, www.zeas.piaseczno.eu, www.stat.gov.pl
- W opracowaniach i rekomendacjach wykorzystano informacje od rodziców, pracowników, dyrektorów i właścicieli placówek oświatowych, przedstawicieli organizacji pozarządowych, pracowników organizacji i instytucji - zebrane za pomocą wywiadów, narzędzi: „pytanie na sznurku” oraz „mapa obszarów dla dzieci”. Informacje zostały zebrane w okresie od października 2015 roku do stycznia 2016 roku w instytucjach i organizacjach na terenie Miasta i Gminy Piaseczno.

Spis treści

1. Wprowadzenie	9
2. Cele lokalnej diagnozy potrzeb dzieci i ich rodzin prowadzonej metodą partycypacyjną.....	11
3. Opis pracy diagnostycznej.....	12
4. Charakterystyka Miasta i Gminy Piaseczno.....	15
5. Sytuacja demograficzna dzieci w wieku od urodzenia do 10 roku życia	17
5.1. Sytuacja demograficzna w Piasecznie na tle danych w Polsce	17
5.2. Liczba dzieci i miejsca dla dzieci dla dzieci od 0-10 lat w Mieście i Gminie Piaseczno.....	18
5.2.1. Dzieci w żłobkach oraz w instytucjach opieki nad dzieckiem do lat 3.....	18
5.2.2. Dzieci w przedszkolach	20
5.2.2.1. Dzieci w przedszkolach publicznych	20
5.2.2.2. Dzieci w przedszkolach niepublicznych	21
5.2.2.3. Dzieci uczęszczające do innych form wychowania przedszkolnego	23
5.2.3. Dzieci do 10. roku życia w szkołach podstawowych	23
5.2.4. Dzieci uczęszczające na zajęcia organizowane przez instytucje kultury...24	
5.2.4.1. Dzieci uczęszczające na zajęcia bezpłatne	24
5.2.4.2. Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia płatne	25
5.2.5. Dzieci uczęszczające do świetlic szkolnych na terenie Miasta i Gminy Piaseczno	25
5.2.6. Dzieci uczęszczające do świetlic profilaktycznych	25
5.3. Dzieci z rodzin objętych wsparciem pomocy społecznej	26
5.4. Liczba dzieci z rodzin objętych wsparciem Funduszu Świadczeń Społecznych	26
5.4.1. Liczba dzieci uprawnionych do pobierania świadczeń rodzinnych	26
5.4.2. Liczba dzieci uprawnionych do pobierania świadczeń z Funduszu alimentacyjnego	26
5.5. Dzieci z niepełnosprawnościami.....	26
5.6. Dzieci objęte wczesnym wspomaganie rozwoju	28
5.7. Dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności do celów edukacyjnych.....	28
5.8. Dzieci szczepione lub nieszczepione	28
6. Obszar badań, zastosowane narzędzia	29

6.1. Hipotezy i założenia badawcze	29
6.1.1. Obszary badawcze wybrane do opracowania	31
6.2. Wypracowane narzędzia badawcze	31
6.2.1. Ankieta dla rodziców i opiekunów dzieci od 0-10 lat	31
6.2.1.1. Treść narzędzia	32
6.2.1.2. Wyniki narzędzia	32
6.2.1.2.1. Charakterystyka osób badanych	32
6.2.1.2.2. Wyniki odpowiedzi na pytania zasadnicze ankiety	36
6.2.2. Wywiad z rodzicami i opiekunami dzieci od 0-10 lat	77
6.2.2.1. Treść narzędzia	77
6.2.2.2. Wyniki narzędzia	78
6.2.3. Narzędzie badawcze „Pytanie na sznurku”	81
6.2.3.1. Treść narzędzia	82
6.2.3.2. Wyniki narzędzia	82
6.2.4. Narzędzie „Mapa przestrzeni dla dzieci”	83
6.2.4.1. Treść narzędzia	83
6.2.4.2. Wyniki narzędzia	84
6.2.5. Wywiady z pracowniczkami organizacji, instytucji	85
6.2.5.1. Treść narzędzia	85
6.2.5.2. Wypowiedzi pracowniczek organizacji, instytucji	85
6.2.5. Ankieta dla pracowników jednostek samorządowych i powiatowych	96
6.2.5.1. Treść narzędzia	96
6.2.5.2. Wyniki narzędzia	96
7. Wnioski z badań	97
8. Rekomendacje wynikające z diagnozy potrzeb rodzin z dziećmi 0-10 lat	98
9. Załączniki: narzędzia diagnozy	103
9.1. Załącznik nr 1. Narzędzie nr 1. Ankieta elektroniczna i papierowa dla rodziców i opiekunów dzieci do lat 10	103
9.2. Załącznik nr 2. Narzędzie nr 2. Ankieta dla pracowników jednostek samorządowych i powiatowych	111
9.3. Załącznik nr 3. Narzędzie nr 3. Kwestionariusz wywiadu z rodzicami i/ lub opiekunami dzieci do lat 10	115
9.4. Załącznik nr 4. Narzędzie nr 4. Kwestionariusz wywiadu z pracownikami organizacji i instytucji	116

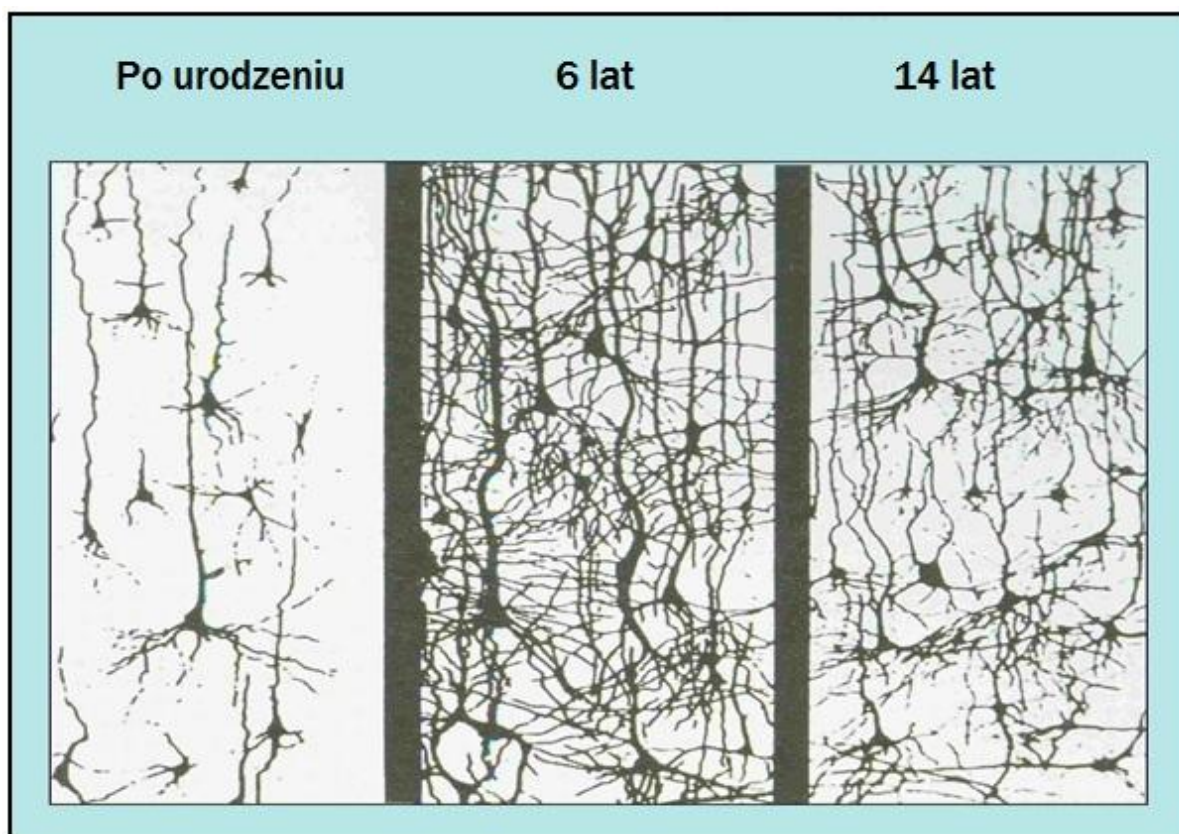
9.5. Załącznik nr 5. Narzędzie nr 5. Anonimowe badanie opinii: „Pytanie na sznurku”	117
9.6. Załącznik nr 6. Narzędzie nr 6. „Mapa przestrzeni dla dzieci” 	117
10. Zestawienia	118

1. Wprowadzenie

Przedmiotem lokalnej diagnozy potrzeb dzieci i ich rodzin prowadzonej metodą partycypacyjną w Mieście i Gminie Piaseczno jest sytuacja dzieci od urodzenia do 10 roku życia i ich rodzin.

Dlaczego ważne dla nas było przeprowadzenie diagnozy potrzeb małych dzieci i ich rodzin? W rozwoju dzieci szczególnie istotne jest 5 pierwszych lat życia - wtedy kształtują się zdolności poznawcze, emocjonalne i społeczne ludzi. Zadbanie o dobry rozwój dzieci w tym właśnie czasie jest niezbędne, gdyż żaden inny okres rozwojowy człowieka nie ma tak długofalowego wpływu na jakość życia, jak te pierwsze lata. Zadaniem osób dorosłych jest stwarzanie dzieciom przestrzeni i możliwości dla takiej aktywności, która da im poczucie, że poznawanie świata jest procesem radosnym i przynoszącym satysfakcję.

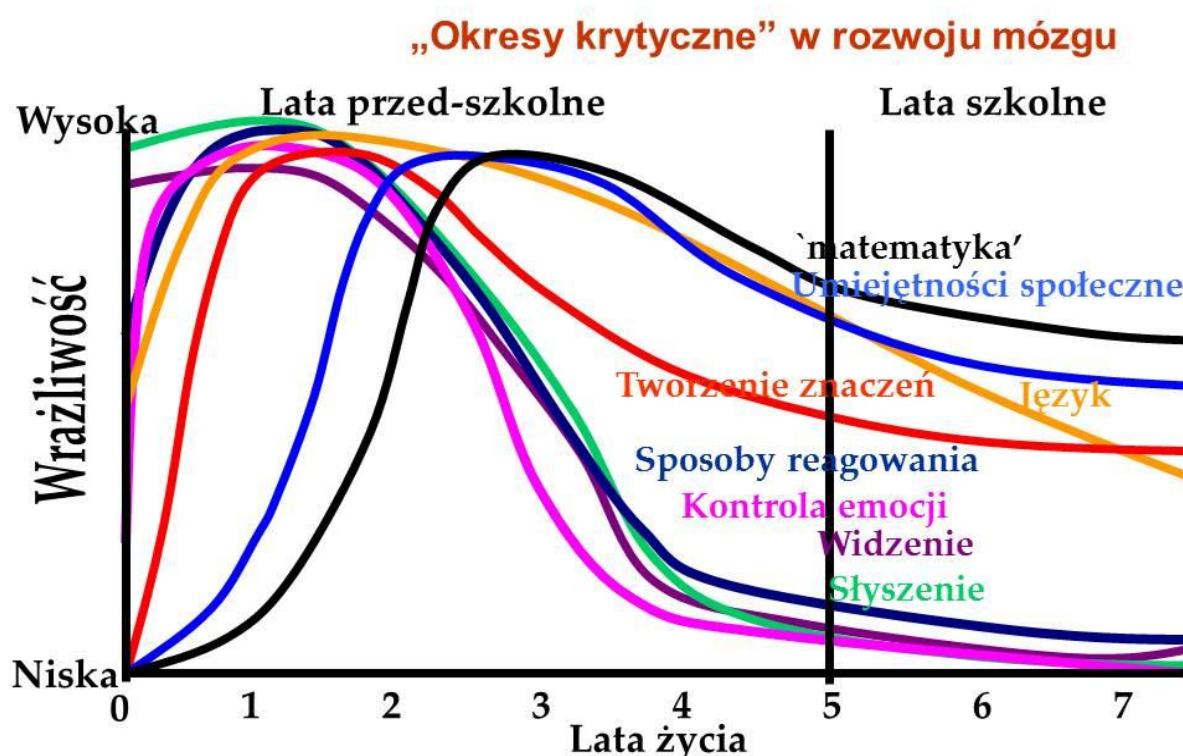
Poniższy rysunek ilustruje gęstość synaps tworzących się w mózgu w pierwszych latach życia człowieka.

Rys. 1. Gęstość synaps mózgowych w poszczególnych latach życia dziecka (źródło: Rethinking the Brain, Families and Work Institute, Rima Shore, 1997)

Gdybyśmy mogli obserwować rozwijający się mózg człowieka przed narodzeniem i w okresie wczesnego dzieciństwa, nasze zdumienie nie miałoby granic. Widzielibyśmy, jak z podziału miliona komórek macierzystych powstają neurony łączące się za pomocą wyrastających z nich wypustek w grupy komórek nerwowych. Bylibyśmy świadkami obumierania znacznej części tych komórek, którym nie udało się przejąć konkretnej funkcji w sieci neuronalnej (...) Liczba powiązań komórkowych nigdy nie będzie większa, niż w tym okresie (Źródło: Gerald Ulther i Uli Hauser, Wszystkie dzieci są zdolne, Słupsk, 2014, s. 62)

Ponadto w trakcie pierwszych pięciu lat życia kształtują się umiejętności społeczne, emocjonalne, zdolności matematyczne, zdolności widzenia, których stopień rozwoju jest uwidoczniony na wykresie poniżej.

Graph developed by Council for Early Child Development (ref: Nash, 1997; Early Years Study, 1999; Shonkoff, 2000.)

Rys. 2. Tzw. „okresy krytyczne” w rozwoju mózgu. Źródło: Nash, 1997, Early Years Study, 1999, Shonkoff, 2000)

Uwzględniając powyższe badania warto pamiętać, że pierwsze lata życia dziecka tworzą fundament dla jego sukcesu edukacyjnego i życiowego.

2. Cele lokalnej diagnozy potrzeb dzieci i ich rodzin prowadzonej metodą partycypacyjną

Głównym celem prowadzonej diagnozy jest poznanie potrzeb rozwojowych oraz edukacyjnych dzieci w Mieście i Gminie Piaseczno, a także poziom zaspokojenia tych potrzeb.

Realizując ten cel, wzięto pod uwagę poniższe aspekty:

- tworzenie dokumentu planistycznego, z którym powinni utożsamiać się mieszkańcy, ponieważ włączyli się w jego powstanie, udzielając odpowiedzi i wskazówek na pytania dotyczące obszarów diagnozy;
- umożliwienie odwoływania się do wyników diagnozy przy aplikowaniu o środki zewnętrzne na realizację rekomendowanych w raporcie działań;
- możliwość korekty planowanych i realizowanych działań na rzecz dzieci i ich rodzin w oparciu o konkretne informacje i dane;
- możliwość planowania nowych usług dla dzieci i rodziców;
- uświadomienie mieszkańcom, władzom potrzeb i problemów rodzin z małymi dziećmi;
- wzmocnienie wizerunku miasta przyjaznego rodzinom - zarówno dzieciom, jak i dorosłym mieszkańcom.

Rozważając najbardziej istotne obszary badawcze, do zobrazowania celu wybrano zagadnienia uwzględnione w diagnozie:

- bieżące sposoby spędzania w gminie czasu wolnego przez dzieci z rodzicami - formy i miejsca, co i gdzie rodzice robią z dziećmi, by dbać o rozwój dzieci;
- pożądane formy spędzania czasu wolnego, które interesują rodziny z małymi dziećmi;
- żłobki i przedszkola - dostępność, oferta oraz potrzeby poszczególnych grup wiekowych dzieci;
- formy wsparcia i rozwoju dzieci- aktywne, rzeczywiście działające- rozeznanie w dotychczasowej ofercie;
- poznanie opinii rodziców na temat czasu pracy szkoły, przedszkola, żłobka, oferty edukacyjnej, jakości opieki, wyposażenia placówek, placów zabaw, sposobów przekazywania informacji, współpracy placówek z rodzicami, pracy specjalistów, sytuacji edukacji domowej;

- finansowanie placówek, podejmowanych inwestycji;
- sytuacja dzieci niepełnosprawnych w placówkach, szczególnie publicznych;
- dane statystyczne (możliwości aktualizowania);
- poziom materialny rodzin z małymi dziećmi;
- dostępność do instytucji wspierających rodziny z małymi dziećmi;
- potrzeby rodzin z małymi dziećmi;
- zadania władz samorządowych w zakresie polityki prorodzinnej;
- oczekiwania rodzin z małymi dziećmi wobec władz samorządowych;
- słabe i mocne strony miasta i gminy w zakresie realizacji potrzeb rodzin z małymi dziećmi;
- mapa potrzeb lokalnych w obszarze potrzeb małych dzieci i ich rodzin z podziałem na sołectwa;
- potrzeby kobiet w ciąży;
- potrzeby matek dzieci do lat 2;
- marzenia dzieci związane ze wspólnym spędzaniem czasu w rodzinie;
- możliwości finansowe rodzin z małymi dziećmi;
- "mapa czasu" dzieci - jak planować zajęcia biorąc pod uwagę dzienny rozkład aktywności dzieci;
- źródła wiedzy o zajęciach dodatkowych: wydarzeniach kulturalnych, sportowych;
- pożądanе przez mieszkańców miejsca oraz źródła informacji na temat życia kulturalno-rozrywkowego i wydarzeń sportowych na terenie miasta i gminy Piaseczno.

3. Opis pracy diagnostycznej

Niniejsza diagnoza potrzeb dzieci i ich rodzin dla Miasta i Gminy Piaseczno jest efektem prac, które toczyły się w okresie od września do grudnia 2015 roku na terenie miasta i Gminy Piaseczno na podstawie porozumienia zawartego w dniu 30 września 2015 roku pomiędzy Urzędem Miasta i Gminy Piaseczno, a Fundacją Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego we współpracy z Federacją Partnerstwo na Rzecz Rozwoju i Edukacji Małych Dzieci.

Prace nad diagnozą rozpoczęły się od przygotowania planu prac oraz ustalenia harmonogramu spotkań i wyboru zespołu roboczego do spraw strategii. Spotkania zespołu roboczego odbywały się w dniach: 1 października 2015 roku, 7 października 2015 roku, 10 listopada 2015 roku, 2 grudnia 2015 roku, oraz 12 stycznia 2016 roku w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Piaseczno. Spotkania były realizowane we współpracy z Miastem i Gminą Piaseczno, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Fundacją Rozwoju Dzieci im. J. A. Komeńskiego. W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele instytucji samorządowych, organizacji pozarządowych, pracownicy publicznych i niepublicznych placówek oświatowo-wychowawczych Miasta i Gminy Piaseczno, łącznie było to blisko 30 osób.

Celem prac zespołu roboczego było wypracowanie narzędzi badawczych oraz przeprowadzenie lokalnej diagnozy sytuacji małych dzieci i ich rodzin, która będzie podstawą do stworzenia planu poprawy warunków rozwojowo – edukacyjnych małych dzieci w mieście i gminie Piaseczno.

Efektem pierwszego spotkania było przygotowanie roboczego zestawienia miejsc, instytucji i organizacji prowadzących działania na rzecz małych dzieci i ich rodzin z podziałem na miejscowości. W zestawieniu tym znalazło się blisko 140 miejsc i nie były to wszystkie miejsca dla dzieci, ponieważ zespół nie był w posiadaniu wszelkich adresów- prywatnych, samorządowych i publicznych miejsc skierowanych dla rodzin z dziećmi w każdym z sołectw i w Mieście. Podjęte zostały kolejne kroki do przeprowadzenia diagnozy: ustalenie kluczowych zagadnień oraz tego, do kogo i w jakiej formie będą kierowane pytania.

Drugie spotkanie zespołu roboczego poświęcone zostało opracowaniu narzędzi badawczych: .

- ankiety elektronicznej i papierowej dla rodziców i opiekunów dzieci do lat 10 (Załącznik na 1, Narzędzie nr 1- Ankieta),
- ankiety elektronicznej dla pracowników instytucji i organizacji (Załącznik nr 2, Narzędzie nr 2- Ankieta dla pracowników organizacji i instytucji)
- kwestionariusza wywiadu z rodzicami i opiekunami dzieci do lat 10, (Załącznik nr 3, Narzędzie nr 3, Kwestionariusz wywiadu z rodzicami i opiekunami dzieci do lat 10)
- kwestionariusz wywiadu z pracownikami organizacji i instytucji, (Załącznik nr 4, Narzędzie nr 4, Kwestionariusz wywiadu z pracownikami organizacji i instytucji)

*Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno
Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku*

- metody „Pytania na sznurku”, (Załącznik nr 5, Narzędzie nr 5, Pytanie na sznurku)
- narzędzia „mapa przestrzeni dla dzieci” (Załącznik nr 6, Narzędzie nr 6, Mapa przestrzeni dla dzieci).

Podczas trzeciego spotkania zespół roboczy zapoznał się ze wstępnymi wynikami ankiet badających potrzeby, zaplanował dalsze prace, podjął decyzję o uzupełnieniu prac.

Podczas czwartego spotkania zespół roboczy omówił roboczą wersję raportu, zweryfikował hipotezy, ocenił wnioski i rekomendacje wynikające z diagnozy, jak również ustalił dalsze kroki postępowania.

Podczas piątego spotkania zespół roboczy omówił ostateczne rekomendacje, ustalił procedury upowszechniania raportu, podsumował i zakończył prace.

Prace nad niniejszym dokumentem koordynowali i moderowali pracownicy Fundacji Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego. Na niniejszy raport składają się opinie mieszkańców, władz samorządowych, pracowniczek firm i instytucji edukacyjnych miasta i gminy, organizacji pozarządowych oraz istniejące statystyki, dokumenty strategiczne. Zadaniem pracowników Fundacji Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego było moderowanie i redakcja raportu podsumowującego. Rekomendacje są efektem wypowiedzi mieszkańców i władz.

Czytając niniejszy dokument należy mieć na uwadze, że ma on na celu pokazać najbardziej istotne obszary niezaspokojonych potrzeb dzieci od 0-10 lat i ich rodzin z Miasta i Gminy Piaseczno oraz wskazać kierunki polepszania sytuacji.

4. Charakterystyka Miasta i Gminy Piaseczno

Gmina Piaseczno jest położona w południowo-zachodniej części województwa mazowieckiego i wspólnie z Gminami: Góra Kalwaria, Prażmów, Konstancin-Jeziorna, Lesznowola i Tarczyn tworzy Powiat Piaseczyński.

Niniejsza diagnoza obejmuje teren Miasta i Gminy Piaseczno.

Miasto Piaseczno położone jest w północnej części gminy w odległości 3 km od południowych granic miasta stołecznego Warszawy. Gmina Piaseczno obejmuje miasto Piaseczno i 40 wsi, które stanowią 32 sołectwa- jest gminą miejsko- wiejską. Miasto liczy 1633 ha, a wsie 11190 ha, co razem daje 12823 ha.

Teren Miasta i Gminy Piaseczno zamieszkuje 74415 osób

(stan na dzień 30.06.2015r.), w tym:

- Miasto: 43540 osób
- Poza miastem: 30875 osób

Na terenie gminy, poza wieloma placówkami opieki i wychowania, działają m.in. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Kultury, biblioteka publiczna w mieście i jej filie na wsiach, świetlice wiejskie, zespoły taneczne i teatralne, chór, odbywają się imprezy kulturalne, większość o charakterze cyklicznym i mające zasięg krajowy, a także Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji, który prowadzi zajęcia dla młodzieży i dorosłych.

Po przeanalizowaniu danych zastanych wynika, że Miasto i Gmina Piaseczno ma stosunkowo dobrze rozwiniętą sferę usług społecznych, a dziedziną, która wyróżnia się w tej sferze jest edukacja.

Rys. 3 Mapa poglądowa powierzchni Miasta i Gminy Piaseczno: źródło <http://piaseczno.eu/index.php?mnu=68>

Oprócz samorządowych przedszkoli, szkół podstawowych mieszkańcy mają do dyspozycji również żłobki, przedszkola i szkoły prowadzone przez podmioty prywatne. Miasto wydaje się rozwijać, czemu sprzyja niewątpliwie bliskość stolicy, rozwinięta infrastruktura, sieć komunikacyjna i telekomunikacyjna oraz obecność zaplecza biznesowego (informacje na podstawie Strategii Oświatowej dla Miasta i Gminy Piaseczno na lata 2015-2020 zamieszczonej na stronie: http://www.zeas.piaseczno.eu/index.php?option=com_content&view=section&layout=blog&id=15&Itemid=48)

Gmina charakteryzuje się relatywnie niskim bezrobociem. W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Piasecznie na dzień 31 grudnia 2015 roku liczba osób bezrobotnych wynosiła 5061 osób (w tym 2382 kobiety). W stosunku do grudnia 2014 r. bezrobocie w powiecie piaseczyńskim w 2014 roku zmniejszyło się o 500 osób. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2015 roku w powiecie piaseczyńskim kształtowała się na poziomie 7,6%, dla województwa mazowieckiego 9,8%, zaś w kraju 11,5% (informacje na dzień 20 stycznia 2016 roku ze strony: <http://www.puppiaseczno.com/pia/urząd/analizy-i-statystyki/1667,Statystyki-bezrobocia-wersja-graficzna.html>)

Gmina Piaseczno jest największą gminą miejsko-wiejską w Polsce (źródło: dane GUS). Wydatki jej budżetu są najwyższe w tej grupie jednostek samorządu terytorialnego. Wydatki te są wysokie nie tylko w liczbach bezwzględnych, również po przeliczeniu na jednego mieszkańca są jednymi z najwyższych w grupie jednostek samorządu terytorialnego należących do tej samej kategorii. Gmina Piaseczno ma również wysokie dochody własne – np. w 2013 r. wyniosły one nieco ponad 200 mln zł, co w przeliczeniu na jednego mieszkańca dało Piasecznu dziewiąte miejsce wśród gmin miejsko-wiejskich liczących powyżej 20 tysięcy mieszkańców.

Informacje ze „Strategii rozwoju oświaty gminy Piaseczno na lata 2015- 2020” oddanej w dniu 7 listopada 2014 roku wskazują, że „wydatki oświatowe stanowią bardzo dużą część budżetu gminy – np. w 2013 roku pochłonęły one aż 46,5 proc. łącznych wydatków. Udział oświaty w budżecie Piaseczna należy do najwyższych w grupie odniesienia. Świadczy to o roli, jaką władze gminy przypisują oświacie” (źródło: „Strategia rozwoju oświaty gminy Piaseczno na lata 2015- 2020” <http://www.zeas.piaseczno.eu/images/stories/Piaseczno%20-%20strategia%20rozwoju%20o%20C5%9Bwiaty%202015-2020.pdf>)

*Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno
Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku*

5. Sytuacja demograficzna dzieci w wieku od urodzenia do 10 roku życia

Informacja o warunkach demograficznych w mieście i gminie Piaseczno została opracowana m.in. na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego oraz danych uzyskanych ze „Strategii rozwoju oświaty gminy Piaseczno na lata 2015- 2020” (Piaseczno, 2014) przygotowanej pod kierunkiem Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Piasecznie.

5.1. Sytuacja demograficzna w Piasecznie na tle danych w Polsce

Analizy demograficzne Głównego Urzędu Statystycznego wskazują na to, że w czasie najbliższych dekad zaobserwowany zostanie spadek liczby ludności w kraju. Długookresowe prognozy wskazują, że do 2050 roku liczba mieszkańców Polski zmniejszy się o 4,5 mln (z obecnych 38,5 mln osób). W tym czasie ubędzie ponad 11 procent ludności kraju. Według prognoz na terenie całego kraju zaobserwowany zostanie ujemny przyrost naturalny o tendencji zwykłej. Taka sytuacja ma przyczyny w malejącej liczbie urodzeń. W mieście i gminie Piaseczno natomiast obserwuje się lepszą sytuację demograficzną, niż przedstawiają dane dla Polski. Wskaźnik przyrostu naturalnego w ostatnich latach był wyższy, niż wskaźnik przyrostu naturalnego dla Polski.

W Mieście i Gminie Piaseczno zameldowanych jest 13 516 dzieci w wieku 0 -12 lat (nie podano wyszczególnionej kategorii od 8 do 10 lat).

Tabela 1. Liczba dzieci pod względem wieku, urodzonych w poszczególnych rocznikach, w wieku 0-12 lat na terenie Miasta i Gminy Piaseczno.

Wiek dzieci	Rok urodzenia	Liczba dzieci
0-2 lata	2013- 2015	3031
3 lata	2012	1061
4-5 lat	2010- 2011	2270
6 lat	2009	1141
7 lat	2008	1210
8-12 lat	2003-2007	4803

Źródło informacji: www.piaseczno.eu/demografia, potwierdzone informacją uzyskaną z Wydziału Spraw Obywatelskich w Piasecznie, stan na dzień 24.11.2015 roku.

5.2. Liczba dzieci i miejsca dla dzieci dla dzieci od 0-10 lat w Mieście i Gminie Piaseczno

W Mieście i Gminie Piaseczno działają żłobki, przedszkola, kluby dziecięce, opiekunowie dzienni, oddziały przedszkolne, szkoły, biblioteki, ośrodki kultury, świetlice, obiekty sportowe, place zabaw czyli standardowe miejsca opiekuńczo-wychowawcze, edukacyjne i rozrywkowe przeznaczone dla dzieci do 10 roku życia. Na terenie Miasta i Gminy Piaseczno funkcjonuje także rozbudowana oferta prywatnych firm i miejsc przeznaczonych dla dzieci z rodzicami, płatnych, jednak brakuje całościowego zestawienia oferty prywatnych jednostek.

5.2.1. Dzieci w żłobkach oraz w instytucjach opieki nad dzieckiem do lat 3

Liczba dzieci w wieku żłobkowym (od 6 miesiąca życia do 3 lat) na terenie Miasta i Gminy Piaseczno to 4092 dzieci- jest to 3031 dzieci w wieku 0-2 lata oraz 1061 dzieci w wieku 3 lat (stan na 24.11.2015 roku).

Liczba dzieci w wieku żłobkowym na dzień 20.01.2016 roku wynosi 79 – to liczba dzieci objętych dofinansowaniem miejsc w żłobkach na terenie gminy Piaseczno (informacje pochodzą ze strony www.piaseczno.eu/demografia/, potwierdzone z wydziału Wydziału Spraw Obywatelskich w Piasecznie).

Wszystkich miejsc dla dzieci w wieku żłobkowym - prywatnych i publicznych na terenie Miasta i Gminy Piaseczno jest 424. Miasto i Gmina „wykupuje” w prywatnych placówkach miejsca dla dzieci do lat 3. W wyniku konkursu, na lata 2016 – 2018, wykupiono po 115 miejsc w każdym roku (sytuacja zaktualizowana w dniu 13.01.2016 roku, Referat Spraw Społecznych w Piasecznie).

Z informacji uzyskanych w dniu 5.11.2015 roku znajdujących się na stronie: <http://piaseczno.eu/index.php?mnu=460> na terenie Miasta i Gminy Piaseczna zarejestrowanych jest 15 żłobków oraz 3 kluby dziecięce i 4 dziennych opiekunów, liczba miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych w gminie wynosi w sumie 424.

Rodzice wpłacają do żłobków z miejscami wykupionymi przez Miasto i Gminę po 400,00 zł za jedno dziecko oraz wyżywienie zgodnie ze stawką w placówce

*Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno
Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku*

i liczbą dni obecności w żłobku, a pozostałą część kosztów ponosi Gmina Piaseczno (sytuacja zaktualizowana w dniu 13.01.2016 roku, Referat Spraw Społecznych w Piasecznie).

Żłobki, które działają na terenie Miasta i Gminy Piaseczno (zgodnie z zestawieniami na stronie Zespołu Ekonomiczno- Administracyjnego Szkół ZEAS w Piasecznie (źródło: http://www.zeas.piaseczno.eu/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=17&Itemid=18) to:

1. Piaseczno „Żłobuś Maluszek"
2. Piaseczno, Niepubliczny Żłobek „Fantazja"
3. Piaseczno Niepubliczny Żłobek „Mlekusie"
4. Piaseczno Żłobek Niepubliczny „Wesoły Tygrysek"
5. Piaseczno, „Żłobek Zuch"
6. Piaseczno, „Ptasie Gniazdo"
7. Piaseczno, Żłobek „Brzdąc"
8. Baszkówka, Niepubliczny Żłobek „U Żwirka"
9. Józefosław, „Przyjaciele Kubusia"
10. Józefosław, Żłobek „Pomarańczowa Ciuchcia"
11. Józefosław, Prywatny żłobek „Stumilowy Las"
12. Józefosław, „Incy-Wincy" Niepubliczny Żłobek Nr 2
13. Julianów, „Incy-Wincy" Żłobek Niepubliczny
14. Zalesie Górne, „Żłobuś Joanna Banaśkiewicz"
15. Chyliczki, „Lawendowy Domek"

Zgodnie z powyższymi zestawieniami na stronie ZEAS, na terenie Miasta i Gminy Piaseczno działają 3 kluby dziecięce:

1. Piaseczno, „Klubik dla dzieci EDU Fika"
2. Piaseczno, „Klub Dziecka"
3. Piaseczno, Klub dziecka „Brzdąc"

Zgodnie z zestawieniami na stronie ZEAS, w Mieście i Gminie Piaseczno działa 4 dziennych opiekunów - data wpisania do wykazu 17.06.2015r.:

1. Karolina Brzeszczak
2. Marzena Kupka

Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku

3. Monika Borowska
4. Agnieszka Markiewicz

W Wydziale Ewidencji Działalności Gospodarczej potwierdzono natomiast rejestrację jednego podmiotu – opiekun dzienny – „Maluch” K.P. Matysiak sp. jawna z siedzibą w Piskórcie (sytuacja zaktualizowana w dniu 13.01.2016 roku, Referat Spraw Społecznych).

5.2.2. Dzieci w przedszkolach

Liczba dzieci we wszystkich przedszkolach na terenie Miasta i Gminy Piaseczno to **4114** (źródło: informacja z dnia 24.11.2015 roku z samodzielnego stanowiska do spraw oświaty w Mieście i Gminie Piaseczno oraz wg danych wykazanych w sprawozdaniu SIO na dzień 30.09.2015 roku, informacja uzyskana w dniu 21.01.2016 r.) Jest to liczba dzieci w przedszkolach publicznych, niepublicznych, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz punktach przedszkolnych. Natomiast liczba dzieci w przedszkolach publicznych prowadzonych przez inne osoby fizyczne i prawne to 1140.

W ZEAS ustalono, że w powyższych placówkach na dzień 3.01.2016 roku przebywało 435 dzieci będących mieszkańcami innych gmin.

W oddziałach przedszkolnych wg stanu na dzień 30.09.2015 r. jest 262 dzieci.

5.2.2.1. Dzieci w przedszkolach publicznych

Do 11 publicznych przedszkoli uczęszcza 1140 dzieci (według aktualnych arkuszy organizacyjnych na rok szkolny 2015/16, informacji otrzymanych z Samodzielnego Stanowiska ds. Oświaty oraz od pracownika ZEAS w dniu 28.01.2016 r.). Liczba oddziałów przedszkolnych wynosi 49. Większość przedszkoli publicznych to placówki z liczbą dzieci około 120-150. Tylko 4 jednostki są mniejsze z liczbą dzieci 70-75 (informacje ze „Strategii Oświatowej... z 2014 roku)

W mieście i gminie Piaseczno działa 11 przedszkoli samorządowych:

1. Przedszkole nr 1, Piaseczno
2. Przedszkole nr 2, Piaseczno
3. Przedszkole nr 3, Piaseczno
4. Przedszkole nr 4, Piaseczno

5. Przedszkole nr 5, Piaseczno
6. Przedszkole nr 6, Głusków
7. Przedszkole nr 7, Zalesie Górne
8. Przedszkole nr 8, Piaseczno
9. Przedszkole nr 9, Piaseczno
10. Przedszkole nr 10, Piaseczno
11. Przedszkole nr 11, Piaseczno

Przedszkola Publiczne prowadzone przez osoby fizyczne i prawne inne, niż Jednostki Samorządu Terytorialnego to:

1. Publiczne Przedszkole nr 1 z Oddziałami integracyjnymi, Piaseczno
2. Publiczne Przedszkole Zegar Słoneczny, Zalesie Górne
3. Publiczne Przedszkole Słoneczne, Piaseczno
4. Przedszkole Publiczne „Klub Misia Bo”, Piaseczno
5. Publiczne Przedszkole ABC w Złotokłosie, Złotokłos
6. Publiczne Przedszkole „Melodia”, Piaseczno
7. Publiczne Przedszkole Bajka, Piaseczno
8. Publiczne Przedszkole Przyjaciele Kubusia II, Piaseczno
9. Przedszkole Publiczne „Ala i kot”, Piaseczno
10. Przedszkole Publiczne „Poziomkowa Akademia”, Kamionka, Piaseczno
11. Publiczne Przedszkole Radosne, Piaseczno

Od 1 stycznia 2016 roku rozpoczynają działalność:

12. Publiczne Przedszkole „Przyjaciele Kubusia I”, Józefosław
13. Publiczne Przedszkole „Przyjaciele Kubusia III”, Józefosław
14. Publiczne Przedszkole „Leśny Skrzat”, Piaseczno

5.2.2.2. Dzieci w przedszkolach niepublicznych

Od września 2015 roku do 48 przedszkoli niepublicznych – według danych SIO (System Informacji Oświatowej) uzyskanych z ZEAS na dzień 30.09.2015 roku – uczęszcza 1625, a liczba dzieci w niepublicznych punktach przedszkolnych: 42 dzieci. Stan dzieci ustalony na podstawie danych z 3 stycznia 2016 roku dzieci.

Informacja ze Strategii Oświatowej z 2014 roku wskazuje, że liczba wszystkich miejsc w tych placówkach wynosi 3737, a w czterech przedszkolach (tj. „ZEBRA”, „Kleks 2”, „Baśniowy Zameczek” oraz „Słoneczne Przedszkole”) wykazano pełne

*Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno
Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku*

obłożenie. Wielkość przedszkoli niepublicznych jest bardzo zróżnicowana. Najmniejszą placówką jest pięcioosobowe Przedszkole Niepubliczne „Delfinek”, natomiast największą – 130-osobowe Integracyjno - Rehabilitacyjne Przedszkole Niepubliczne „Panda”.

Przedszkolne placówki niepubliczne zarejestrowane na terenie Miasta i Gminy Piaseczno z danych zaktualizowanych na stronie

http://www.zeas.piaseczno.eu/index.php?option=com_content&view=category&layout=t=blog&id=2&Itemid=16 stan na dzień: 28.11.2015 roku to:

1. Niepubliczne Przedszkole „Kleks”, Piaseczno
2. Niepubliczne Przedszkole „Świat Bajek”, Piaseczno
3. Przedszkole Niepubliczne „Miś”, Piaseczno
4. Niepubliczne Przedszkole „Miś”, Piaseczno
5. Przedszkole Niepubliczne „Zebra”, Piaseczno
6. Przedszkole Niepubliczne „Świat Montessori”, Złotokłos
7. Przedszkole Niepubliczne „Przedszkole Leśne”, Piaseczno
8. Przedszkole „Hula Hop”, Zalesie Górne
9. Niepubliczne Przedszkole Sióstr Pasterzanek, Piaseczno
10. Prywatne Przedszkole „Smyk”, Piaseczno
11. Przedszkole „Poziomkowa Akademia”, Kamionka, Piaseczno
12. Przedszkole Niepubliczne „Chatka Puchatka”, Piaseczno
13. Niepubliczne Przedszkole Integracyjne Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego a Paulo, Pęchery-Łbiska, Piaseczno
14. Przedszkole Niepubliczne „Leśny Skrzat”, Piaseczno
15. Przedszkole Niepubliczne „Huśtawka Anioła”, Piaseczno, Bobrowiec
16. Integracyjno-Rehabilitacyjne Przedszkole Niepubliczne „Panda”, Piaseczno
17. Niepubliczne Przedszkole „Akademia Kubusia”, Piaseczno, Chyliczki
18. Niepubliczne Przedszkole „Słoneczko”, Józefosław
19. Niepubliczne Przedszkole „U Żwirka”, Głosków, Baszkówka
20. Przedszkole Niepubliczne „Akwarella”, Piaseczno
21. Niepubliczne Przedszkole Terapeutyczno-Rehabilitacyjne „Brzdąc”, Piaseczno
22. Niepubliczne Przedszkole „ABC”, Piaseczno
23. Niepubliczne Przedszkole „Fantazja”, Piaseczno
24. Niepubliczne Przedszkole „Kleks 2”, Piaseczno
25. Prywatne Przedszkole „Ptasie Gniazdo”, Piaseczno

*Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno
Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku*

26. Przedszkole Niepubliczne „Wesoły Tygrysek”, Piaseczno
27. „Koala” Przedszkole Niepubliczne, Piaseczno
28. Przedszkole Niepubliczne Przyjaciele Kubusia, Józefosław
29. Incy-Wincy Niepubliczne Przedszkole o profilu językowym, Julianów
30. Przedszkole Niepubliczne „Baśniowy Zameczek”, Piaseczno
31. Przedszkole Pomarańczowa Ciuchcia, Piaseczno
32. Przedszkole Niepubliczne „Przyjaciele Kubusia”, Józefosław
33. Przedszkole Niepubliczne „Akademia Przedszkolaków”, Józefosław
34. Niepubliczne Przedszkole „Nutka”, Piaseczno
35. Przedszkole Niepubliczne „Ala i kot”, Piaseczno
36. Przedszkole Niepubliczne „Domek Elfów”, Piaseczno
37. Przedszkole Niepubliczne „Radosne Przedszkole”, Piaseczno
38. Przedszkole Niepubliczne „Delfinek”, Piaseczno
39. Przedszkole Niepubliczne „Eureka”, Zalesie Górne
40. Przedszkole Międzynarodowe The International Preschool, Józefosław

5.2.2.3. Dzieci uczęszczające do innych form wychowania przedszkolnego

Miejsca z ustawy o innych formach wychowania przedszkolnego, zarejestrowane na terenie Miasta i Gminy Piaseczno to, zamieszczone w zestawieniach ZEAS na stronie internetowej to:

1. Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Akademia Przedszkolaka Time4Kids”, Piaseczno
2. Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Hopsa”, Piaseczno
3. Punkt Przedszkolny „Niezapominajka”. Piaseczno
4. Punkt Przedszkolny „Harwardzik”, Piaseczno
5. Punkt Przedszkolny „Maluszek”, Piaseczno

5.2.3. Dzieci do 10. roku życia w szkołach podstawowych

W szkołach podstawowych łącznie jest **5514** dzieci z czego:

- w szkołach publicznych prowadzonych przez gminę – 4673 dzieci,
- w szkołach publicznych prowadzonych przez inny organ niż gmina - 85 dzieci,
- w szkołach niepublicznych - 756 dzieci.

*Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno
Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku*

Nie zostały podane informacje, czy wszystkie dzieci w szkołach podstawowych do 10 roku życia to dzieci z Miasta i Gminy Piaseczno.

W Piasecznie jest: 10 publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Piaseczno, 1 publiczna szkoła podstawowa z oddziałami integracyjnymi prowadzona przez inny organ niż gmina, 6 niepublicznych szkół podstawowych.

Powyższe dane to stan na dzień 30.09.2015 roku, otrzymane z Samodzielnego Stanowiska ds. Oświaty oraz od pracownika ZEAS w dniu 28.01.2016 r.)

5.2.4. Dzieci uczęszczające na zajęcia organizowane przez instytucje kultury

Na terenie Miasta i Gminy Piaseczno prowadzone są zajęcia kulturalno-rozwojowe dla dzieci do 10 roku życia, organizowane przez podmioty samorządowe, jak i liczne prywatne zajęcia. Opisane w niniejszym raporcie są jedynie zajęcia organizowane przez jednostkę samorządu, zarówno płatne, jak i bezpłatne.

5.2.4.1. Dzieci uczęszczające na zajęcia bezpłatne

Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia organizowane przez Ośrodek Kultury to 100 – informacja z Centrum Kultury, stan na dzień 24.11.2015 roku.

Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia organizowane przez biblioteki:

- liczba dzieci uczęszczających - 1862 – biblioteka- oddział dzieci
- liczba dzieci uczęszczających - 9 – filia Zalesie Górne
- liczba dzieci uczęszczających - 940 – Głusków
- liczba dzieci uczęszczających - 1297 – filia Osiedle

Tematyka zajęć dla dzieci od 0-10 lat w bibliotekach oraz oferta zajęć dodatkowych (kulturalno-edukacyjnych) dla w/w dzieci prowadzonych przynajmniej jeden raz w tygodniu:

- spotkania autorskie, lekcje i wycieczki biblioteczne – filia biblioteki w Zalesiu Górnym;
- tematyczne lekcje biblioteczne, spotkania autorskie, wycieczki do biblioteki, zajęcia wakacyjne, gry planszowe, spotkania z tradycją, zajęcia animatorsko – plastyczne – biblioteka- Oddział Dziecięcy;

*Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno
Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku*

- Lekcje biblioteczne, spotkania z tradycją, zajęcia plastyczne, święta, uroczystości, spotkania z autorami – filia biblioteki w Głoskowie;
- Lekcje biblioteczne, spotkania z tradycją, spotkania autorskie, konkursy – filia biblioteki na osiedlu;
- „Hece w bibliotece” – filia biblioteki w Zalesiu Górnym
- Zajęcia plastyczne, ceramiczne, teatralne, zespoły wokalne, zajęcia nauki gry na instrumentach, szachy, zajęcia ruchowe, ogólnorozwojowe, taneczne – zajęcia Centrum Kultury.

Tematyka zajęć dla dzieci od 0-10 lat w ośrodkach kultury obejmuje zajęcia plastyczne, ceramiczne, teatralne, zespoły wokalne, zajęcia nauki gry na instrumentach, szachy, zajęcia ruchowe, ogólnorozwojowe, taneczne.

5.2.4.2. Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia płatne

Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia organizowane przez Ośrodek Kultury: to blisko 700 dzieci uczęszcza na zajęcia– informacja z Centrum Kultury, stan na dzień 24.11.2015 roku.

Tematyka zajęć dla dzieci od 0-10 lat w ośrodkach kultury obejmuje zajęcia plastyczne, ceramiczne, teatralne, zespoły wokalne, zajęcia nauki gry na instrumentach, szachy, zajęcia ruchowe, ogólnorozwojowe, taneczne.

5.2.5. Dzieci uczęszczające do świetlic szkolnych na terenie Miasta i Gminy Piaseczno

Liczba uczniów w szkołach podstawowych do lat 10 to 3598– informacja pochodzi z Samodzielnego stanowiska do spraw oświaty, stan na 24.11.2015 roku.

5.2.6. Dzieci uczęszczające do świetlic profilaktycznych

Świetlice profilaktyczne, finansowane ze środków Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w obecnej chwili (stan na dzień 25.01.2016r.) nie działają na terenie Miasta i Gminy Piaseczno, w związku z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (informacja z Referatu Spraw Społecznych otrzymana w dniu 13.01.2016r.)

Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku

5.3. Dzieci z rodzin objętych wsparciem pomocy społecznej

Z systemu informatycznego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wsparciem objętych było w 2014 roku 1267 dzieci do 10 roku życia (dane z MGOPS, stan na dzień 24.11.2015 roku)

5.4. Liczba dzieci z rodzin objętych wsparciem Funduszu Świadczeń Społecznych

5.4.1. Liczba dzieci uprawnionych do pobierania świadczeń rodzinnych

Wydział Świadczeń Społecznych w Piasecznie przyznaje wypłaca świadczenia w następujących kategoriach wiekowych:

- dzieci do 5 roku życia – 463 uprawnionych dzieci
- dzieci od 6 -18 roku życia – 610 uprawnionych dzieci

Informacja pochodzi z 24.11.2015r. z Wydziału Świadczeń Społecznych w Piasecznie.

5.4.2. Liczba dzieci uprawnionych do pobierania świadczeń z Funduszu alimentacyjnego

Liczba dzieci uprawnionych do pobierania świadczeń z Funduszu alimentacyjnego w wieku 0 - 17 lat to 310 osób. Informacje z Wydziału Świadczeń Społecznych w Piasecznie. Odpowiedz w oparciu o sprawozdanie rzeczowo-finansowe z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego za okres od 1 stycznia 2015 do 30 września 2015 roku. Informacja z dnia 24.11.2015 roku.

5.5. Dzieci z niepełnosprawnościami

Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Piasecznie poinformował, że nie można wyliczyć z zestawień ogólnej liczby dzieci niepełnosprawnych, ponieważ orzeczenia o niepełnosprawności są wydawane na rok, dwa itd. lub do ukończenia 16 roku życia przez dzieci. W latach od 1 stycznia 2011 do 31 grudnia 2015 roku zostało wydanych **414** orzeczeń dla dzieci do 16 roku

życia z Miasta i Gminy Piaseczno. Rocznie jest wydawanych około 130 orzeczeń dla dzieci z Miasta i Gminy Piaseczno w przedziale wiekowym od 0 do 16 lat.

Orzeczenia o niepełnosprawności posiadają 1 lub 2 lub 3 symbole przyczyny niepełnosprawności - odpowiednio do schorzenia, np. dwa symbole to schorzenia u dziecka: 05-R (ortopedyczne dot. narządu ruchu) i 04-O (okulistyczne dot. narządu wzroku). Symbole te uwzględnione są tylko i wyłącznie w procesie orzekania o niepełnosprawności. Jest 12 symboli przyczyny niepełnosprawności (szczegóły znajdują się w rozporządzeniu o orzekaniu o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności z lipca 2003 roku z późn. zm. - § 32 ust. 2).

Poniżej przedstawione są dane liczbowe dla dzieci z niepełnosprawnościami na terenie Miasta i Gminy Piaseczno:

- 95 - liczba dzieci do 3 lat z jednym symbolem przyczyny niepełnosprawności
- 98 - liczba dzieci w wieku 4 - 7 lat z jednym symbolem przyczyny niepełnosprawności
- 97 - liczba dzieci w wieku 8 - 16 lat z jednym symbolem przyczyny niepełnosprawności
- 20 - liczba dzieci do 3 lat z dwoma symbolami przyczyny niepełnosprawności
- 15 - liczba dzieci w wieku 4 - 7 lat z dwoma symbolami przyczyny niepełnosprawności
- 22 - liczba dzieci w wieku 8- 16 lat z dwoma symbolami przyczyny niepełnosprawności
- 5 - liczba dzieci do 3 lat z trzema symbolami przyczyny niepełnosprawności
- 9 - liczba dzieci w wieku 4 - 7 lat z trzema symbolami przyczyny niepełnosprawności
- 10 - liczba dzieci w wieku 8- 16 lat z trzema symbolami przyczyny niepełnosprawności

Powyższe informacje uzyskane od Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Piasecznie, stan na dzień 13.01.2016 r. za okres od 1/2011 do 4/2015.

5.6. Dzieci objęte wczesnym wspomaganie rozwoju

Informacja o liczbie dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju przekazana przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Piasecznie oraz z Samodzielnego stanowiska do spraw oświaty:

- 92 - liczba dzieci w przedszkolach publicznych i niepublicznych oraz w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych. Źródło informacji: Samodzielne stanowisko do spraw oświaty, stan na 24.11.2015 roku.

Liczba wydanych opinii o wczesnym wspomaganie rozwoju w Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Piasecznie do 01.09.2015 r. to **44 opinie**, w tym:

- 29 opinii - zespół ogólny
- 10 opinii - Autyzm w tym Zespół Aspergera
- 1 opinia- Niewidzenie i słabowidzenie
- 4 opinie - Niesłyszenie i słabosłyszenie

Źródło informacji: Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Piasecznie w dniu 13.01.2016 r.

5.7. Dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności do celów edukacyjnych

Liczba dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności do celów edukacyjnych wynosi:

- 94 - w przedszkolach, w tym przedszkolach niepublicznych
- 149 - w szkołach podstawowych i gimnazjach w sumie, w tym również niepublicznych.

Źródło informacji: Samodzielne stanowisko do spraw oświaty, stan na 24.11.2015 r.

5.8. Dzieci szczepione lub nieszczepione

Na dzień 30.06.2015 r. zaszczepionych dzieci było:

- przeciw meningokokom - 357 dzieci,
- przeciw pneumokokom – 189 dzieci,
- przeciw HPV – 750 dzieci,

Łącznie zaczepiono 1296 dzieci. Informacja pochodzi z Referatu Spraw Społecznych, w formie dotacji Gminy dla SZPZLO w Piasecznie, stan na dzień 24.11.2015 r.

6. Obszar badań, zastosowane narzędzia

6.1. Hipotezy i założenia badawcze

Zespół roboczy postawił następujące hipotezy badawcze:

- 1) brak wystarczającej liczby miejsc refundowanych z budżetu miasta i gminy w żłobkach, szkołach publicznych (brak odpowiedniej bazy lokalowej i zasobów kadrowych);
- 2) brak miejsc dla dzieci w klasach integracyjnych, mało klas integracyjnych, zbyt mała liczba miejsc dla dzieci niepełnosprawnych w placówkach ogólnodostępnych;
- 3) brak pomocy specjalistycznej dla małych dzieci (brak miejsc, brak etatów, brak specjalistów);
- 4) brak infrastruktury dla najmłodszych dzieci (kryte place zabaw, klubiki i inne);
- 5) rodzice mają niewystarczający dostęp do oferty Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (długie terminy oczekiwania, brak etatów specjalistów);
- 6) brak gabinetów specjalistycznych w ramach NFZ: logopeda, rehabilitant, psychiatra, ortodonta, stomatolog, okulista itd.;
- 7) brak wystarczającej oferty na wspólne spędzanie czasu rodziców i opiekunów z dziećmi (kino, klubokawiarnie, basen);
- 8) zbyt krótki czas pracy żłobków, przedszkoli, świetlic szkolnych (biorąc pod uwagę dojazd z miejsca pracy, najczęściej jest to Warszawa);
- 9) jakość opieki w placówkach opiekuńczo-edukacyjnych dla dzieci jest wystarczająca;
- 10) rodzice w dużym stopniu wpływają na to, co dzieje się w placówce;
- 11) rodzice są raczej zadowoleni ze sposobów przekazywania informacji o dziecku i o tym, co dzieje się w przedszkolu;
- 12) zbyt mała liczba specjalistów w placówkach: psychologów, pedagogów, logopedów, rehabilitantów, terapeutów integracji sensorycznej;

- 13) występuje zróżnicowanie stopnia zadowolenia z oferty edukacyjnej ze względu na typ placówki: prywatne i samorządowe;
- 14) dane statystyczne dotyczące małych dzieci nie są na bieżąco aktualizowane, nie wszystkie dane są udostępniane;
- 15) rodziny potrzebujące wsparcia mają niewystarczające środki na zaspokajanie potrzeb;
- 16) niewystarczająca ilość instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny, brak wiedzy o ofercie;
- 17) brak wiedzy pracowników jednostek samorządu terytorialnego o potrzebach rodzin;
- 18) małe zaangażowanie jednostek samorządu terytorialnego w realizowanie potrzeb rodzin, pomimo posiadanej wiedzy;
- 19) rodziny z małymi dziećmi szukają pomocy, zaspokajają potrzeby poza miastem gminą;
- 20) brak oświetlenia ulic, brak chodników i placów zabaw;
- 21) niewystarczający transport publiczny na wsiach;
- 22) istnieje potrzeba ulepszenia Karty Dużej Rodziny;
- 23) istnieje duże zapotrzebowanie na rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, świetlic środowiskowych, klubów kultury, klubów sportowych;
- 24) brak dostatecznego wsparcia psychologicznego, psychiatrycznego, psychoterapeutycznego oraz diagnozy w kierunku stanów depresyjnych,
- 25) brak miejsc nawiązywania kontaktów pomiędzy mamami, wspólnego spędzania czasu (szczególnie na wsiach);
- 26) brak elastycznego rynku pracy dla kobiet;
- 27) potrzeba pogłębienia wiedzy na temat ciąży, porodu, praw pacjentki i opieki nad niemowlakiem;
- 28) potrzeba kontaktu z innymi rodzicami mającymi dziecko w tym samym wieku, będącymi w tej samej sytuacji życiowej;
- 29) rodzice wiedzą, czego ich dzieciom potrzeba, by czuły się szczęśliwe;
- 30) odpłatność za zajęcia dla dzieci jest przeszkodą w uczestnictwie;
- 31) istnieje potrzeba organizacji zajęć dla małych dzieci (2 letnich) i ich mam, w małym wymiarze godzin np. dwa razy w tygodniu,
- 32) poznanie źródeł informacji mieszkańców o ofertach kulturalno-rekreacyjnych pozwoli na bezpośrednie docieranie do zainteresowanych.

6.1.1. Obszary badawcze wybrane do opracowania

Do opracowania Zespół roboczy do spraw diagnozy wybrał cztery obszary tematyczne:

- 1) jakość opieki, wychowania instytucjonalnego dla dzieci od 0 do 10 roku życia
- 2) specjalne potrzeby dzieci i ich rodzin
- 3) potrzeby rodziców z małymi dziećmi do lat 2
- 4) czas wolny dzieci i ich rodzin.

Obszary tematyczne zostały opisane poprzez narzędzia badawcze.

6.2. Wypracowane narzędzia badawcze

W celu rzetelnego zbadania wybranych obszarów wybrano i wypracowano kilka narzędzi badawczych: ankietę dla rodziców i opiekunów, ankietę dla pracowników, kwestionariusze wywiadów z rodzicami, z pracownikami instytucji, firm i organizacji pozarządowych, . Narzędzia oraz wyniki ich zastosowania opisane zostały w poniższych rozdziałach.

6.2.1. Ankieta dla rodziców i opiekunów dzieci od 0-10 lat

Zespół roboczy do spraw diagnozy potrzeb jako jedno z podstawowych narzędzi wybrał i opracował ankietę dla rodziców i opiekunów dzieci od urodzenia do 10 roku życia. Ankiety w formie elektronicznej i papierowej dystrybuowane były w placówkach opiekuńczo-edukacyjnych na terenie Miasta i Gminy Piaseczno, na stronach internetowych placówek, jak i stronach organizacji, a także instytucji, w obszarze zainteresowań których leżało zebranie danych na temat potrzeb rodzin z dziećmi. Ankiety rozdawane były także przez pracowników socjalnych MGOPS, jak i udostępniane do wypełniania w placówkach. O możliwości włączania się w diagnozę zostały poinformowane elektronicznie placówki z terenu Miasta i Gminy Piaseczno.

Od 20 października do 26 listopada 2015 roku zebrano 402 odpowiedzi na ankietę w wersji papierowej oraz elektronicznej, w tym 6 spoza Miasta i Gminy Piaseczno. Ostatecznie przeanalizowano 396 odpowiedzi w ankietach, a ich wyniki przedstawione są w podrozdziale 6.2.1.3.

*Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno
Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku*

6.2.1.1. Treść narzędzia

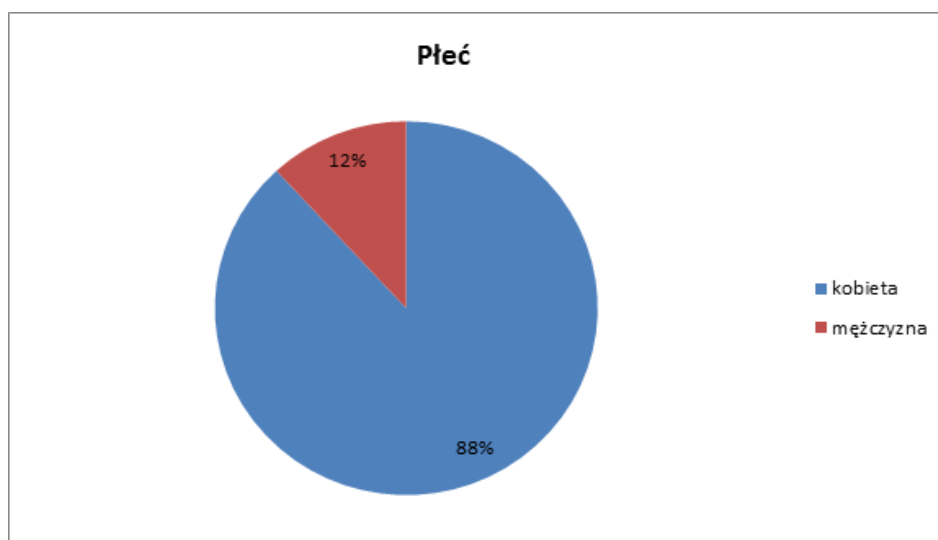
Pytania, podzielone na obszary tematyczne, wyliczone w podrozdziale 6.1.2. dotyczyły w pierwszym obszarze informacji o placówkach, do których uczęszczają dzieci osób badanych, jakie są opinie rodziców/ opiekunów dotyczące tych placówek i in. Rodzice z dziećmi, które nie uczęszczają do placówek, zapytani byli, z jakich powodów tak się stało. W obszarze dotyczącym specjalnych potrzeb dzieci i ich rodzin osoby badane odpowiadały na pytania o formy pomocy specjalistycznej, z jakiej korzystały one, jak i ich dzieci, a z jakich form chciałyby korzystać na terenie miasta i gminy. Kolejny obszar dotyczący potrzeb rodzin z małymi dziećmi do lat 2. dotyczył oferty dla tej grupy osób i potrzeb w danym zakresie. Pytania z czwartego obszaru dotyczyły natomiast potrzeb w zakresie spędzania wolnego czasu przez rodziny z dziećmi, jak i możliwości finansowych dla nich.

Treści wszystkich pytań znajdują się w Załączniku nr 1, a także w opracowaniu pytań w podrozdziale 6.2.1.3.

6.2.1.2. Wyniki narzędzia

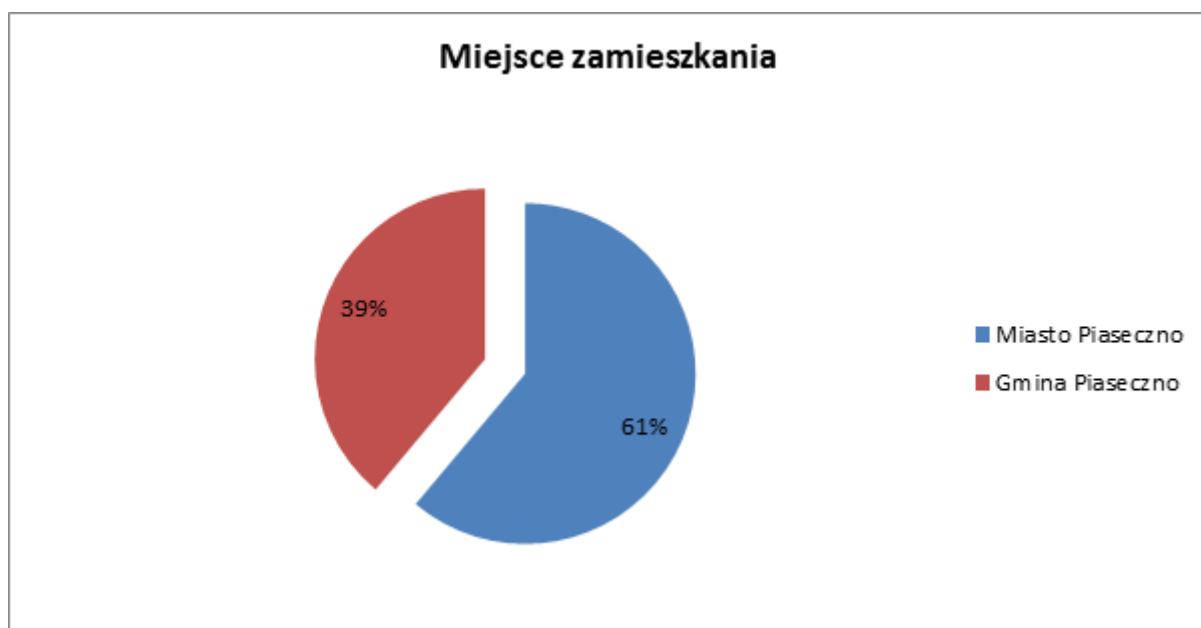
6.2.1.2.1. Charakterystyka osób badanych

Ankieta została skierowana do rodziców dzieci w wieku 0-10 lat z Miasta i Gminy Piaseczno. Celem badania było pozyskanie opinii rodziców w zakresie wymienionych w rozdziale 6.1.2. obszarów. Odpowiedzi udzieliło 396 osób z terenu Miasta i Gminy Piaseczno oraz 6 osób spoza Miasta i Gminy Piaseczno. Przeanalizowano jedynie odpowiedzi osób zamieszkałych na terenie Miasta i Gminy Piaseczno. Wśród ankietowanych znalazło się 349 kobiet, co stanowi 88%. Odpowiedzi na pytania udzieliło 47 mężczyzn, czyli 12% osób ankietowanych. Poniżej przedstawiamy wykres obrazujący rozkład liczbowy osób badanych ze względu na płeć.

Wykres 1. Podział badanych ze względu na płeć.

W kolejnym pytaniu osoby badane zostały poproszone o podanie miejsca ich zamieszkania- zdecydowano, że w ostatecznych analizach wzięte pod uwagę zostaną osoby zamieszkałe na terenie Miasta i Gminy Piaseczno. Zadaliśmy zatem pytanie o miejsce zamieszkania (Miasto Piaseczno lub Gmina Piaseczno z prośbą o podanie nazwy miejscowości). Poniższy wykres obrazuje odpowiedzi osób ankietowanych.

Wykres 2. Podział badanych ze względu na miejsce zamieszkania.

Z terenu Miasta Piaseczno odpowiedzi udzieliło 242 osoby czyli 61% osób badanych. Badani z Gminy Piaseczno to 39% czyli 154 osoby, w tym: Baszkówka – 7; Bobrowiec – 4; Bogatki – 4; Chojnów – 1; Chylice – 1; Chyliczki – 5; Gabryelin – 2; Głosków – 13; Gołków – 9; Henryków-Urocz – 13; Jastrzębie – 2; Jazgarzew – 2; Józefosław – 16; Julianów – 6; Kamionka – 4; Łbiska – 2; Mysiadło – 2; Poza Miastem ale w Gminie – 1; Nowa Iwiczna – 1; Robercin – 1; Runów – 7; Siedliska – 5; Stefanów - Nowy Żabieniec – 1; Szczaki – 5; Wólka Pracka – 2; Zalesie Dolne - 4; Zalesie Górne – 12, Złotokłos – 20.

Ankieta zawierała również pytania o liczbę dzieci w wieku od 0 do 10 lat w rodzinach ankietowanych. Udzielono 396 odpowiedzi na te pytania. Tabela przedstawia wyniki wraz z wariantami odpowiedzi i podziałem procentowym.

Tabela 2. Liczba dzieci w wieku od 0 do 10 lat w rodzinach ankietowanych.

Wariant wyboru	Liczba odpowiedzi	%
0	2	0,5
1	182	46
2	174	43,9
3	30	7,6
4	6	1,5
5	1	0,25
10	1	0,25

Największą grupę wśród badanych stanowią rodzice jednaków – 46%, niewiele mniej, bo 43,9% to rodzice dwójki dzieci. Rodziny wielodzietne (czyli rodziny z trójką lubą większą liczbą dzieci) stanowią w sumie 10 % respondentów.

By lepiej poznać sytuację rodzin badanych, zadano pytanie dotyczące ich statusu na rynku pracy. Odpowiedzi liczbowe i procentowe, wraz z wariantami wyboru obrazuje poniższa tabela.

Tabela 3. Status rodzica na rynku pracy.

Wariant wyboru	Liczba odpowiedzi	%
mam stałą pracę	271	68,3
pracuję na długoterminowe umowy zlecenie	10	2,5
pracuję dorywczo	13	3,3
jestem na urlopie macierzyńskim	33	8,3
jestem na urlopie wychowawczym	5	1,2
nie pracuję przez okres do 1 roku	2	0,5
nie pracuję przez okres od 1 roku do 3 lat	7	1,8
nie pracuję przez okres powyżej 3 lat	18	4,5
jestem osobą bezrobotną, zarejestrowaną w urzędzie pracy	17	4,3
Inne	21	5,3

Zdecydowana większość osób, które wypełniły ankiety, ma stałą pracę- jest to 68,3%. Osoby bezrobotne to w sumie 44 ankietowanych (11,1%), z czego 2 osoby nie pracują krócej, niż 1 rok, a 4,3% to bezrobotni zarejestrowani w urzędzie pracy. Wśród odpowiedzi „innych” pojawiły się:

- własna działalność gospodarcza – 13 osób
- zwolnienie lekarskie (ciąża) – 2 osoby
- zasiłek chorobowy – 1 osoba
- opieka nad dzieckiem niepełnosprawnym – 3 osoby
- zatrudnienie na okres próbny – 2 osoby

Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji materialnej rodzin badanych.

Tabela 4. Określenie swojej sytuacji materialnej przez rodziny badane

Wariant wyboru	Liczba odpowiedzi	%
Bardzo dobra	24	6,1
Dobra	153	38,6
Średnia	187	47,2
Zła	3	0,8
Bardzo zła	29	7,3

Blisko połowa ankietowanych sytuację materialną swojej rodziny ocenia na „średnią”, stanowią oni 47,2%. Drugą największą liczbę respondentów stanowią osoby, które określają swoją sytuację materialną jako „dobrą” – to 38,6% odpowiedzi. Natomiast 29 osób czyli 7,3% respondentów zaznaczyło odpowiedź „bardzo zła” na określenie swojej sytuacji materialnej.

6.2.1.2.2. Wyniki odpowiedzi na pytania zasadnicze ankiety

Pierwsze pytanie brzmiało: *Czy Pana/ Pani dziecko uczęszcza do placówki opiekuńczo-edukacyjnej?*

Na pytanie udzielono 272 odpowiedzi.

Wykres 3. Zestawienie badanych, których dzieci uczęszczają do placówek opiekuńczo-edukacyjnych.

Dzieci zdecydowanej większości respondentów - 290 osób tj. 73,2% - uczęszczają do placówek opiekuńczo-edukacyjnych na terenie Miasta i Gminy Piaseczno. 27% osób ankietowanych wskazało na odpowiedź „nie”.

Doprecyzowując możliwe odpowiedzi, osoby które wskazały, że ich dziecko uczęszcza do placówki opiekuńczo-edukacyjnej, osoby ankietowane zostały dopytane o rodzaj placówek, do których uczęszczają ich dzieci.

Drugie pytanie dla osób, które odpowiedziały „tak” na pytanie, dzieci uczęszczają do placówek opiekuńczo-edukacyjnych, brzmiało: *Jeśli TAK- Pana/ Pani dziecko uczęszcza do placówki opiekuńczo-edukacyjnej? prosimy zaznaczyć.*

Tabela 5. Typy placówek, do których uczęszczają dzieci osób badanych.

Warianty wyboru	Liczba odpowiedzi	%
Żłobek - Miasto i Gmina Piaseczno	9	2,3
Żłobek - poza Miastem i Gminą Piaseczno	5	1,3
Przedszkole publiczne- Miasto i Gmina Piaseczno	135	34,1
Przedszkole publiczne - poza Miastem i Gminą Piaseczno	2	0,5
Przedszkole niepubliczne, prywatne- Miasto i Gmina Piaseczno	59	14,9
Przedszkole niepubliczne, prywatne- poza Miastem i Gminą Piaseczno	9	2,3
Inne	73	18,4

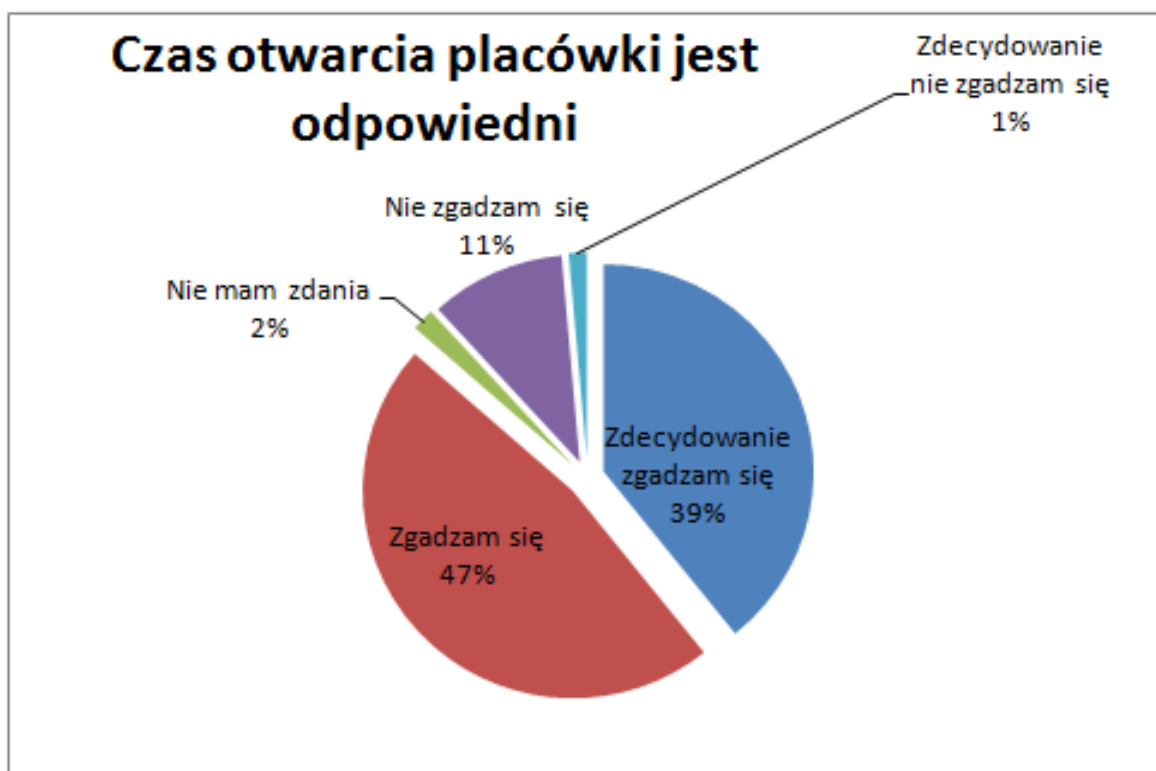
Najwięcej dzieci osób ankietowanych uczęszcza do przedszkoli publicznych w Mieście i Gminie Piaseczno - 135 (czyli 34,1 %) . Wśród „innych” typów placówek

respondenci wskazali głównie oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych w Mieście i Gminie Piaseczno.

Trzecie pytanie dla osób, które odpowiadały „tak” na pytanie, czy dzieci uczęszczają do placówek opiekuńczo - edukacyjnych, odnosiło się do *OPINII RODZICÓW dotyczących placówek sprawujących opiekę nad ich dziećmi* dzieci osób ankietowanych. Opinie badaliśmy w pięciu kategoriach. Pierwsza kategoria brzmiała: *Godziny otwarcia placówki/placówek, do której/ych uczęszcza Pani/Pana dziecko są adekwatne do potrzeb rodzin. Prosimy zaznaczyć.*

Na pytanie udzielono 288 odpowiedzi.

Poniższy wykres przedstawia rozkład odpowiedzi.

Wykres 4. Opinie badanych na temat czasu otwarcia placówek.

Większość osób ankietowanych uważa, że czas otwarcia placówki jest odpowiedni do ich potrzeb: 39% zdecydowanie się zgadza z tym stwierdzeniem, a 47% zgadza się. Są także rodzice niezadowoleni z czasu pracy placówki: 11% nie zgadza się z tym, że czas pracy placówki jest odpowiedni, a 1%

zdecydowanie się z tą opinią nie zgadza. 2% ankietowanych wybrało odpowiedź *nie mam zdania*.

Na pytanie *co by Pan/ Pani zmienił/a* w sprawie godzin otwarcia placówki 85 osób ankietowanych udzieliło odpowiedzi, w tym (m. in.):

- placówki publiczne powinny być otwarte dłużej - 4 osoby
- remonty, zakupy pomocy naukowych dla dzieci – 2 osoby
- więcej zajęć dodatkowych w ramach świetlicy – 1 osoba
- możliwość opieki nad dzieckiem w szkole w dniach wolnych ustalanych przez szkołę – 1 osoba
- szkolenia pracowników przedszkola- 1 osoba
- dotacje dla szkoły, aby zwiększyć możliwości lokalowe oraz polepszyć możliwości świetlicowe placówki- 1 osoba
- przedszkola powinny być otwarte dłużej, m.in. dlatego, że wiele osób jeździ do pracy do Warszawy i już o tej porze wychodzą z domów, by zdążyć przed korkami.
- wyszczególnienie proponowanych godzin pracy placówek przez osoby badane w sprawie godzin rozpoczęcia:
 - od 6:00 - 1 osoba;
 - od 6:30 - 10 osób;
 - od 6:45 - 3 osoby,
- wyszczególnienie proponowanych godzin pracy placówek przez osoby badane w sprawie godzin zamykania placówek:
 - do 17:30 - 2 osoby;
 - do 18:00 - 11 osób;
 - do 18:30 - 1 osoba;
 - do 19:00 - 4 osoby.

Druuga kategoria odnosząca się do *OPINII RODZICÓW dotyczących placówek sprawujących opiekę nad ich dziećmi* brzmiała: *Jakość oferty placówki- czy Panu/Pani odpowiada?* Na pytanie udzielono 287 odpowiedzi.

Wykres 5. Opinie na temat ofert placówek.

Jakość oferty placówki odpowiada ponad połowie wszystkich badanych tj. 55,3%. Ze zdaniem *odpowiada mi jakość oferty placówki* nie zgadza się 11,6% rodziców. Odpowiedź *nie mam zdania* zaznaczyło 5,8% respondentów.

Na pytanie, *co by Pan/Pani zmienił/a w sprawie jakości oferty placówki/placówek, do której/ych uczęszcza Pana/ Pani dziecko* udzielono 98 odpowiedzi, w tym:

- nic – 16 osób
- zajęcia dodatkowe, bezpłatne – 16 osób
- bogatsza oferta – 8 osób
- lepsze kompetencje kadry – 7 osoby
- zajęcia dodatkowe, płatne – 7 osób
- za mało miejsca w świetlicy – 7 osób
- jakość posiłków - 5 osób
- osobne miejsca dla dzieci młodszych – 4 osoby
- więcej godzin specjalistów, np. logopedy, psychologa – 4 osoby
- więcej zajęć ruchowych – 3 osoby
- czas pracy placówki – 3 osoby

- więcej zajęć na dworze – 3 osoby
- godziny zajęć – 2 osoby
- zbyt duża liczba dzieci – 2 osoby
- więcej personelu - 2 osoby
- m.in. język angielski dla czterolatków, kółko angielskiego, nauka gry na instrumencie w szkole, glina, szachy, tańce, zajęcia sportowe, muzyka, język hiszpański – 1 osoba
- zajęcia w sobotę dla maluchów i starszych dzieci – 1 osoba
- więcej imprez, dni tematycznych - 1 osoba
- więcej teatrzyków w przedszkolu - 1 osoba
- sala do integracji sensorycznej - 1 osoba
- dyrektora szkoły - 1 osoba
- lepsze przygotowanie do przedszkola - 1 osoba
- ładniejsze wnętrza, przyjazne małym dzieciom – 1 osoba
- mały teren zielony – 1 osoba
- pomoc psychologiczna dla rodziców, rodzin – 1 osoba
- poprawa nawierzchni i urządzeń na placu zabaw – 1 osoba
- potrzebne jest lepsze zagospodarowanie terenów zielonych wokół szkoły w formie ogródka edukacyjnego – 1 osoba
- teatrzyki zapraszane do przedszkola powinny być opłacane z budżetu gminy
- warunki sanitarne - ręczniki wyłącznie papierowe - 1 osoba
- większe bezpieczeństwo dzieci - drzwi wejściowe są całą noc otwarte – 1 osoba
- więcej edukacji włączającej dzieci niepełnosprawne – 1 osoba
-

Wybrane wypowiedzi rodziców:

Za mało jest bezpłatnych zajęć dodatkowych - zarówno w przedszkolu jak i w szkole (przydałyby się zajęcia z plastyki, rozwijające wyobraźnię, taniec, zabawy z piłką, gimnastyka korekcyjna, która jest płatna, brak zajęć wyrównawczych, kółek zainteresowań, sks-ów) Ta placówka funkcjonuje nadal jak prywatna, za większość zajęć trzeba płacić, a przecież jest szkołą i przedszkolem państwowym. Ponadto docierają do rodziców niepokojące sygnały, że dzieci dostają mało jedzenia, a cena za wyżywienie to 10 zł (całodzienne wyżywienie w przedszkolu, obiad w szkole). Podobno jak jest banan na podwieczorek jest dzielony na 2-3

części i dziecko zamiast dostać jednego banana, dostaje tylko jeden kawałek... Nie może zjeść więcej. Podobnie jest z kanapkami, które mają położone na talerzyku i jak chcą więcej, to nie dostają... Problem jest również z piciem - dzieci w przedszkolu nie dostają picia na żądanie, to niedopuszczalne, ale z mojej wiedzy wynika, że dyrekcja zabrania trzymania wody w salach...

Przepełnione świetlica dla dzieci starszych, zbyt mała liczba godziny gimnastyki korekcyjnej co powoduje, że nie wszystkie potrzebujące dzieci mają do niej dostęp.

W szkole dzieci za mało czasu spędzają na powietrzu (nawet przy ładnej pogodzie na świetlicy idą na halę sportową), brak warunków na świetlicy do odrabiania lekcji. Dziecko wracające do domu późnym popołudniem jest zmęczone, niedotlenione i do późnego wieczora musi odrabiać lekcje. Przemęczone ma problemy ze skupieniem uwagi, często choruje - ma zaległości. Poprawa jakości posiłków na stołówce szkolnej - dziecko, które w innych placówkach nie miało problemów żywieniowych, w domu nie grymasi - w szkole prawie niczego nie zjada.

Moim zdaniem zarówno w szkole jak i w przedszkolu brakuje zajęć dodatkowych zapewnianych przez kadrę przedszkola, zajęć bezpłatnych. W szkole nie ma kółek zainteresowań, zajęć wyrównawczych, gimnastyki korekcyjnej, rodzice za wszystkie zajęcia dodatkowe muszą płacić...

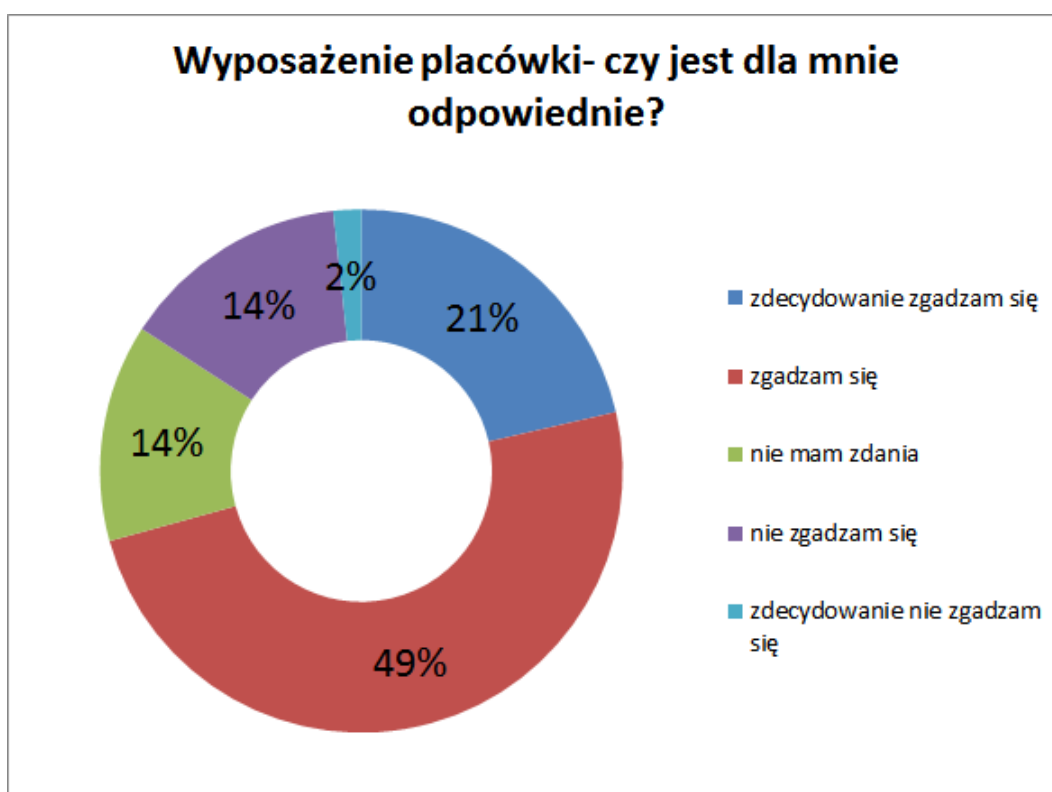
Jeśli chodzi o Przedszkole, to wszystko jest w porządku, natomiast szkoła to jakaś porażka dla pierwszoklasistów, którzy siedzą na świetlicy. Żadnych zajęć tylko bezczynne siedzenie w małej świetlicy i nudy, tylko dla starszych klas jest spora oferta.

Dużo dzieci, organizacja pozostawia wiele do życzenia. Klasy 0 uczą się w bardzo małych pomieszczeniach. Dzieci z filii na Sikorskiego nie uczestniczą w uroczystościach szkolnych.

Brak wystarczającej i bezpiecznej opieki w klasach 0-2, zwłaszcza w szkołach integracyjnych-dzieci są z różnymi problemami, a w licznych klasach (powyżej 20dzieci) jest za mało nauczycieli/opiekunów

Trzecia kategoria odnosząca się do *OPINII RODZICÓW* dotyczących placówek sprawujących opiekę nad ich dziećmi brzmiała: *Wyposażenie placówki- czy jest według Pani/Pani odpowiednie?*

Na pytanie udzielono 289 odpowiedzi.

Wykres 6. Opinie na temat wyposażenia placówek.

Wśród ankietowanych, którzy odpowiedzieli na to pytanie 49% uważa, że wyposażenie placówki, do której uczęszcza ich dziecko, jest odpowiednie. Tylko 2% respondentów zdecydowanie nie zgadza się z tym, że wyposażenie w placówce jest odpowiednie.

Na pytanie, *co by Pan/ Pani zmieniła* w kwestii wyposażenia placówki udzielono 79 odpowiedzi, w tym:

- poszerzenie bazy dydaktycznej, np. o gry dydaktyczne – 19 osób
- brak nowych urządzeń na placu zabaw - 14 osób
- nic - 12 osób
- poszerzenie bazy lokalowej – 8 osób
- brak odpowiednich warunków lokalowych, np. brak sal sportowych – 6 osób
- bardzo ubogie wyposażenie sal – 5 osób
- brakuje materiałów biurowych do zajęć – 3 osoby
- podjazd dla wózków (zarówno do przedszkola, jak i z chodnika) - 3 osoby
- brak odpowiednich warunków, mogą ulec zniszczeniu, brak dostępu do instrumentu w domu – 2 osoby

- mało sprzętu sportowego – 2 osoby
- np. miejsce do wspinaczki, do nauki utrzymywania równowagi – 1 osoba
- brakuje szafek na książki – 1 osoba
- drogie instrumenty muzyczne, które trzeba zakupić dla każdego dziecka składowane są potem w szkole – 1 osoba
- *dyrektora na takiego, który zabiegał będzie o dotacje dla placówki* – 1 osoba
- *dzieci z 6 grupy uczą się na korytarzu, to nie zgodne z zasadami BHP* – 1 osoba
- *brak odpowiedniego parkingu i przejść i dla pieszych przy przedszkolu* – 1 osoba
- *kiepskie oświetlenie na korytarzu, bardziej dba się o zapewnienie warunków dla dyrekcyj niż dla dzieci* - 1 osoba
- toaleta bardziej przystosowana do samodzielnego korzystania przez dzieci – 1 osoba
- informatyzacja opłat za przedszkola – 1 osoba
- pracownia do zajęć technicznych i do przyrody – 1 osoba
- prośba o więcej opiekunów – 1 osoba
- lepsze kompetencje kadry – 1 osoba
- sale są bez dostępu światła słonecznego – 1 osoba
- stołówka jako samodzielna sala przy kuchni – 2 osoby
- więcej miejsca do zabaw na świeżym powietrzu – 1 osoba

Czwarta kategoria odnosząca się do *OPINII RODZICÓW* dotyczących placówek sprawujących opiekę nad ich dziećmi brzmiała: *Współpraca placówki/ placówek z rodzicami jest zgodna z Pana/Pani oczekiwaniami prosimy zaznaczyć*. Na pytanie udzielono 289 odpowiedzi.

W odpowiedziach na pytanie o dotyczące współpracy z placówkami i propozycji zmian, pojawiło się bardzo wiele tematów z innych obszarów. Prywatne placówki zasadniczo cieszą się pozytywną oceną rodziców ze względu na jakość programu edukacyjnego, opiekę nad dziećmi, podejście pracowników placówki, żywienie. Opieka nad dziećmi w placówkach publicznych jest oceniana bardzo dobrze. Problem stanowią godziny otwarcia (rodzice wskazują potrzebę dłuższych godzin pracy) oraz infrastruktura (rodzice wskazują na potrzebę

*Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno
Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku*

unowocześniania infrastruktury), np. w ocenie rodziców w Przedszkolu nr 1 powinien zostać przeprowadzony remont, a sprzęt dla dzieci wymaga odnowienia. Opieka nad dziećmi oraz program edukacyjny są oceniane bardzo dobrze.

- zmiana menu i niższe opłaty za żywność - 3 osoby
- obniżenie wysokości czesnego – 3 osoby
- świetlica jest czynna od 7.00, tymczasem ja dojeżdżam do pracy na 6.00 do Warszawy, więc świetlica czynna od 7, to chyba zbyt późno, aby zdążyć do pracy
- powinno być więcej placówek publicznych – 1 osoby
- aby dzieci uczęszczały tylko na pierwszą zmianę – 1 osoby
- godziny, za które trzeba dopłacać, moim zdaniem powinno być to godziny dopiero po godzinie 15:00 – 1 osoba
- sposób zarządzania – 1 osoba
- zajęcia z języka angielskiego – 1 osoba
- liczbę sal, za mało na potrzeby i liczbę dzieci w całym przedszkolu – 1 osoba
- brak sali gimnastycznej, kadra pedagogiczna, bród i kurz na korytarzach – 1 osoba
- możliwość leżakowania dla dzieci w grupach starszych – 1 osoba
- nic - 16 osób, w tym: *Są to takie szczegóły, o których nie będę pisał*
- *dzieci powinny robić więcej rzeczy samodzielnie np. na pracach manualnych, powinny uczyć się myślenia samodzielnego- jak co zrobić, a nie wykorzystywać rodziców, żeby dostarczali gotowe prace/*

Piąta kategoria odnosząca się do *OPINII RODZICÓW dotyczących placówek sprawujących opiekę nad ich dziećmi* brzmiała: *Wsparcie ze strony specjalistów w placówce/ placówkach odpowiada potrzebom Pani/Pana dziecka?*

Na pytanie udzielono 282 odpowiedzi.

Wsparcie ze strony specjalistów w placówkach- czy jest odpowiednie

Wykres 7. Opinie na temat wsparcia ze strony specjalistów w placówkach

Najwięcej, bo 43% odpowiedzi (122 osoby) było zgodnych z tym, że wsparcie specjalistów w obrębie placówek, do których uczęszczają ich dzieci jest odpowiednie. 20% odpowiedzi (56 osób) było zdecydowanie zgodnych z tą opinią. 13% odpowiedzi (38 osób) wskazało na to, że nie zgadza się z opinią, że wsparcie specjalistów w obrębie placówek, jest odpowiednie, a 3% (7 osób) poinformowało, że zdecydowanie nie zgadza się z tą opinią. 21% odpowiedzi zaznaczyło odpowiedź *nie mam zdania*.

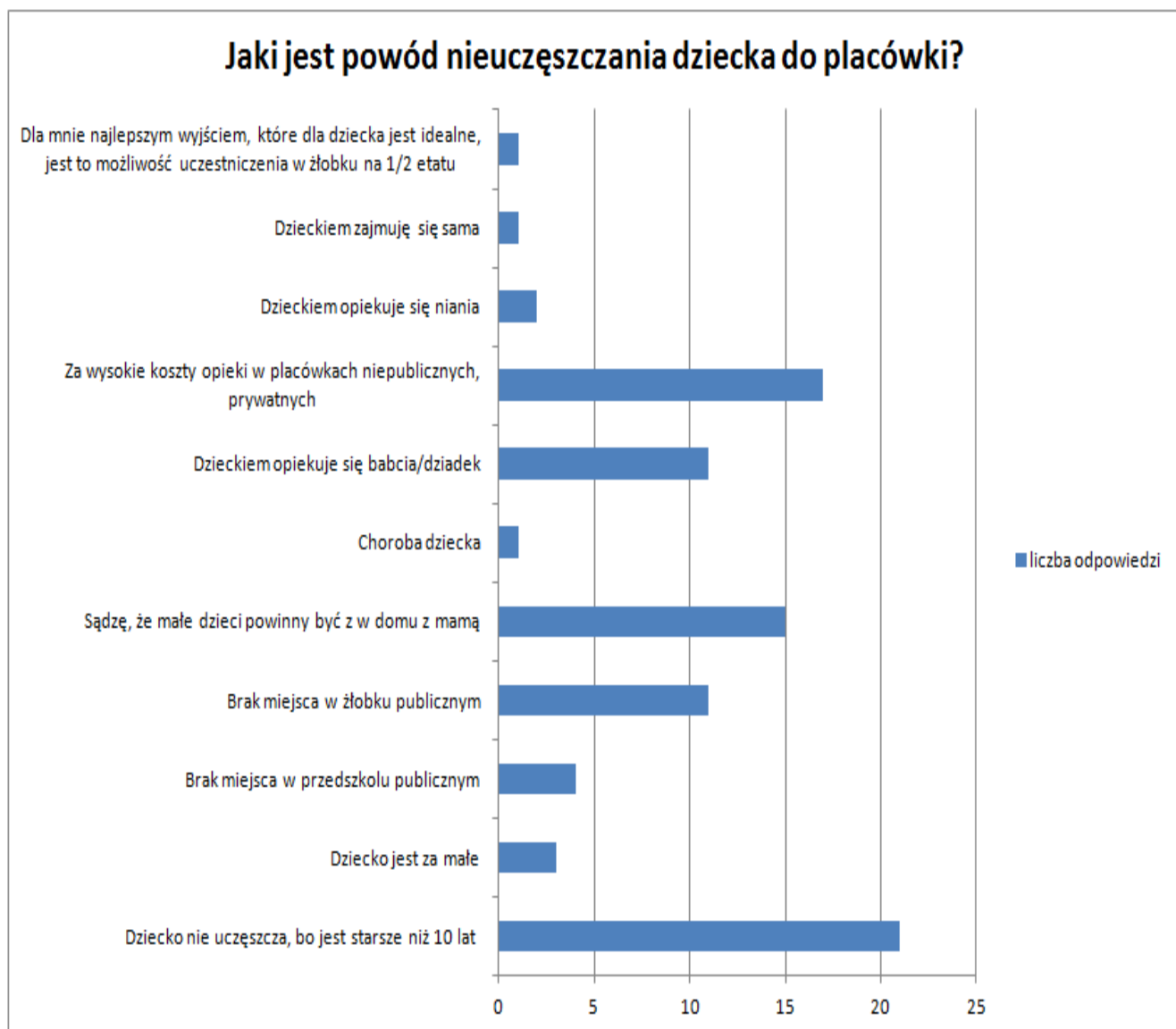
Na pytanie, *co by Pan/ Pani zmieniła* w kwestii wsparcia ze strony specjalistów w placówce, większość odpowiedzi wskazuje na konieczność zwiększenia etatów dla logopedy, psychologa, reedukatora, a także rehabilitantów ruchowych:

- *Psycholog i logopeda powinien być na 1,5 etatu, np.: mój syn nie został objęty opieką, bo zabrakło miejsc*
- *psycholog i rehabilitant powinni pojawiać się przynajmniej okresowo, systematycznie w placówce- 3 odpowiedzi*
- *Rodzice powinni poznać specjalistów pracujących w szkole*

- *Specjaliści mają za mało czasu na pracę z dziećmi.*
- *Specjaliści: logopeda, psycholog rozpoznający w oparciu o bardziej wnikliwą i dłuższą obserwację*
- *W placówce powinien pojawiać się stomatolog*
- *Wskazana byłaby weryfikacja nauczycieli - m.in. odporność na stres; radzenie sobie z dużą klasą*
- *Więcej godzin z logopedą, pedagogiem, reedukatorem - w ustalonych godzinach dla konkretnego ucznia, a nie wyłapywanego ze świetlicy w dogodnym dla specjalisty momencie*
- *więcej zajęć ruchowych, gimnastyki korekcyjnej w związku z licznymi wadami postawy u dzieci*
- *wprowadziłabym bardziej rozszerzoną opiekę psychologiczną dla dzieci, a nie rodzice sami muszą rozwiązywać problemy w klasach z dziećmi*
- *Rodzice apelują także o kontakty ze specjalistami, np. telefoniczne, mailowe-bezpośrednie- 5 osób.*

Drugie pytanie dla osób, które odpowiedziały *nie* na pytanie, czy ich dzieci uczęszczają do placówek opiekuńczo-edukacyjnych brzmiało: *Jeśli Pana/ Pani dziecko NIE uczęszcza do placówki opiekuńczo-edukacyjnej, jaki jest tego powód?*

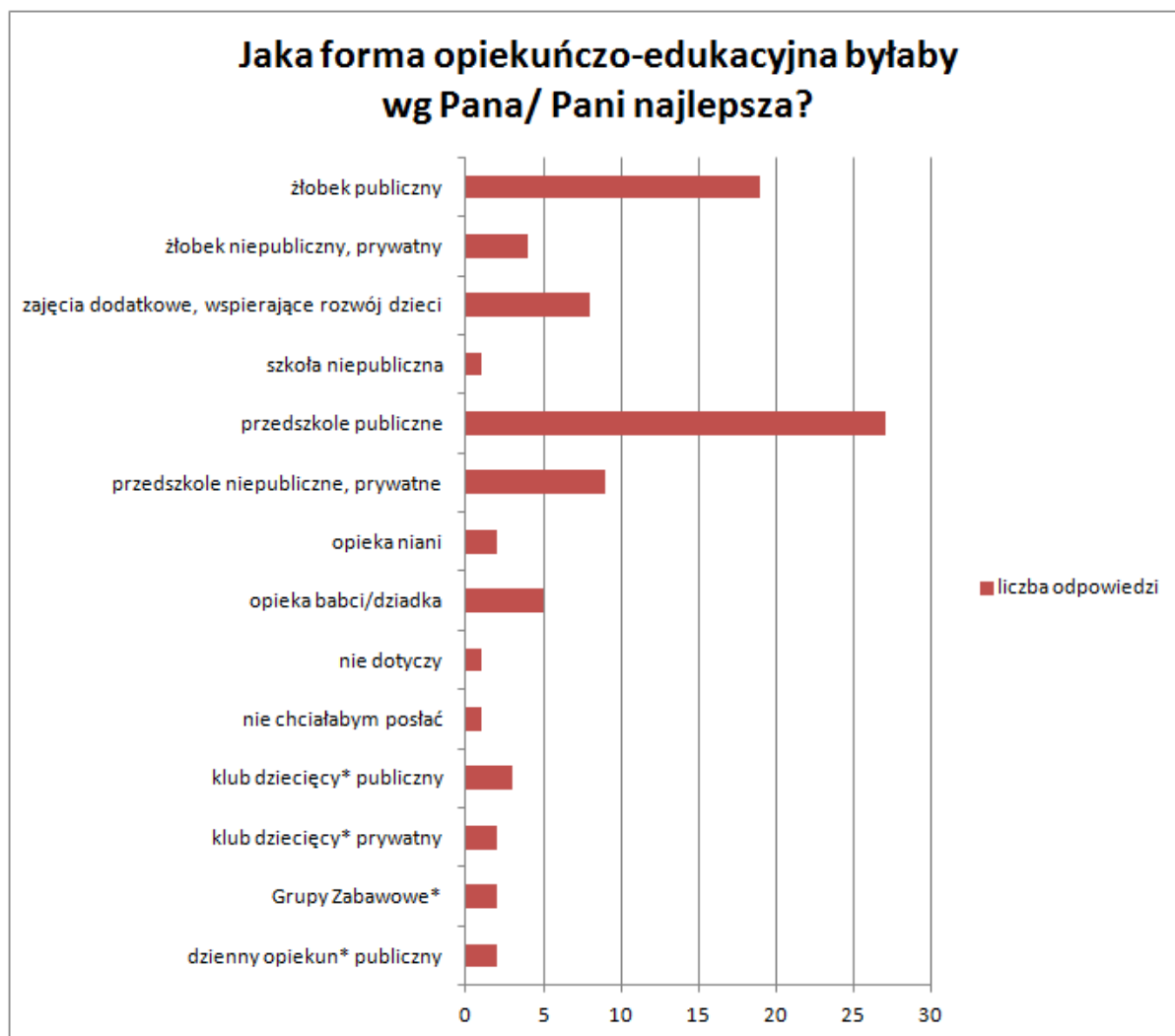
Na pytanie udzielono 84 odpowiedzi. Wykres nr 8 obrazuje wyniki odpowiedzi osób ankietowanych na pytania.

Wykres 8. Powód nieuczęszczania dziecka do placówki opiekuńczo-edukacyjnej.

Z podanych odpowiedzi wynika, iż problem nie dotyczy 25% ankietowanych ze względu na to, że dziecko jest starsze - uczęszcza już do szkoły. Pozostałe odpowiedzi wskazują głównie na to, że koszty opieki w placówkach prywatnych są zbyt duże lub zabrakło miejsc w żłobkach i przedszkolach.

Trzecie pytanie dla osób, które odpowiedziały *nie* na pytanie, czy ich dzieci uczęszczają do placówek opiekuńczo-edukacyjnych brzmiało: *Jeśli chciał/aby Pan/Pani posłać dziecko do placówki, jaka forma opiekuńczo-edukacyjna byłaby wg Pana/ Pani najlepsza?* Na pytanie udzielono 86 odpowiedzi.

Wykres 9. Najlepsze formy opiekuńczo-edukacyjne wg respondentów

Legenda wykresu:

* klub dziecięcy, dzienny opiekun zgodnie z Ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235).

** Grupy Zabawowe – spotkania dla rodziców i dzieci od 5 miesięcy do 3 lat

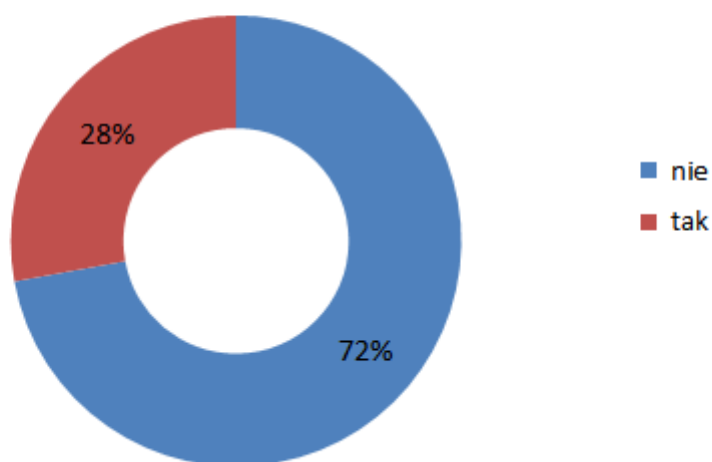
www.grupazabawowa.org.pl

Zdecydowanie najwięcej osób oczekiwałoby miejsc w żłobku- 24% odpowiedzi i przedszkolu publicznym - 17% odpowiedzi. Pozostałe osoby wskazały na Przedszkole niepubliczne, prywatne – było to 9 osób oraz na potrzebę zajęć wspierających, dodatkowych w domu - było to 8 osób.

Piąte pytanie dla wszystkich grup ankietowanych brzmiało: *Czy Pana/Pani dziecko korzystało z form pomocy specjalistycznej w Mieście i Gminie Piaseczno?*

Na pytanie udzielono 391 odpowiedzi

Czy Pana/Pani dziecko korzystało z form pomocy specjalistycznej w Mieście i Gminie Piaseczno?

Wykres 10. Rodzice, których dzieci korzystały z pomocy specjalistów.

72% ankietowanych (212 odpowiedzi) nie korzystało z takiego wsparcia. Najczęściej wskazywaną przyczyną niekorzystania ze wsparcia specjalistów był brak dysfunkcji u dziecka (43,7% odpowiedzi). Pozostałe przyczyny to: brak odpowiedniego specjalisty (12,2%), brak wiedzy o miejscu, w którym można skorzystać z takiej pomocy (8,66%), zbyt długi czas oczekiwania i brak miejsc (19%), brak oferty (5,51%), brak dostępu (4,72%). Pozostałe odpowiedzi to (mniej niż 4%): *brak funduszy, niedostępność czasowa, dziecko jest zbyt małe, korzystamy z pomocy specjalistów poza Piasecznem oraz nieznanomość pojęcia pomocy specjalistycznej*. Szczegółowy rozkład odpowiedzi prezentuje wykres nr 11 na stronie 41 ilustrujący odpowiedzi na pytanie nr 8.

Szóste pytanie dla wszystkich ankietowanych brzmiało: *Ze wsparcia jakich specjalistów korzystało Pana/Pani dziecko/dzieci w Mieście i Gminie Piaseczno?*

Na pytanie zamknięte, wielokrotnego wyboru odpowiedziało 109 osób.

Łączna liczba odpowiedzi wyniosła 187.

Tabela 5. Specjaliści, z których wsparcia korzystały dzieci badanych.

Wariant wyboru	Liczba odpowiedzi	%
Pracownicy służby zdrowia	58	31
Logopeda	48	25,7
Psycholog	45	24,1
Terapeuta integracji sensorycznej	15	8,1
Fizjoterapeuta	9	4,8
Rehabilitant ruchowy	6	3,2
Pedagog	3	1,6
Fizjoterapeuta prywatny	1	0,5
Dodatkowe zajęcia muzyczne, plastyczne oraz języka angielskiego	1	0,5
Reedukator	1	0,5

Wśród specjalistów, z pomocy których rodzice korzystali, najczęściej wymieniani byli pracownicy służby zdrowia (58 - tj. 31% odpowiedzi). Dużą grupę specjalistów stanowią logopedzi (48 - tj. 25,7%) oraz psychologowie (45 - tj. 24,1%). Wsparcie terapeuty integracji sensorycznej stanowi 8,1% odpowiedzi, a 3,2% pomoc rehabilitanta (3%), pedagoga (1,6%), fizjoterapeuty (4%), re edukatora (0,5%).

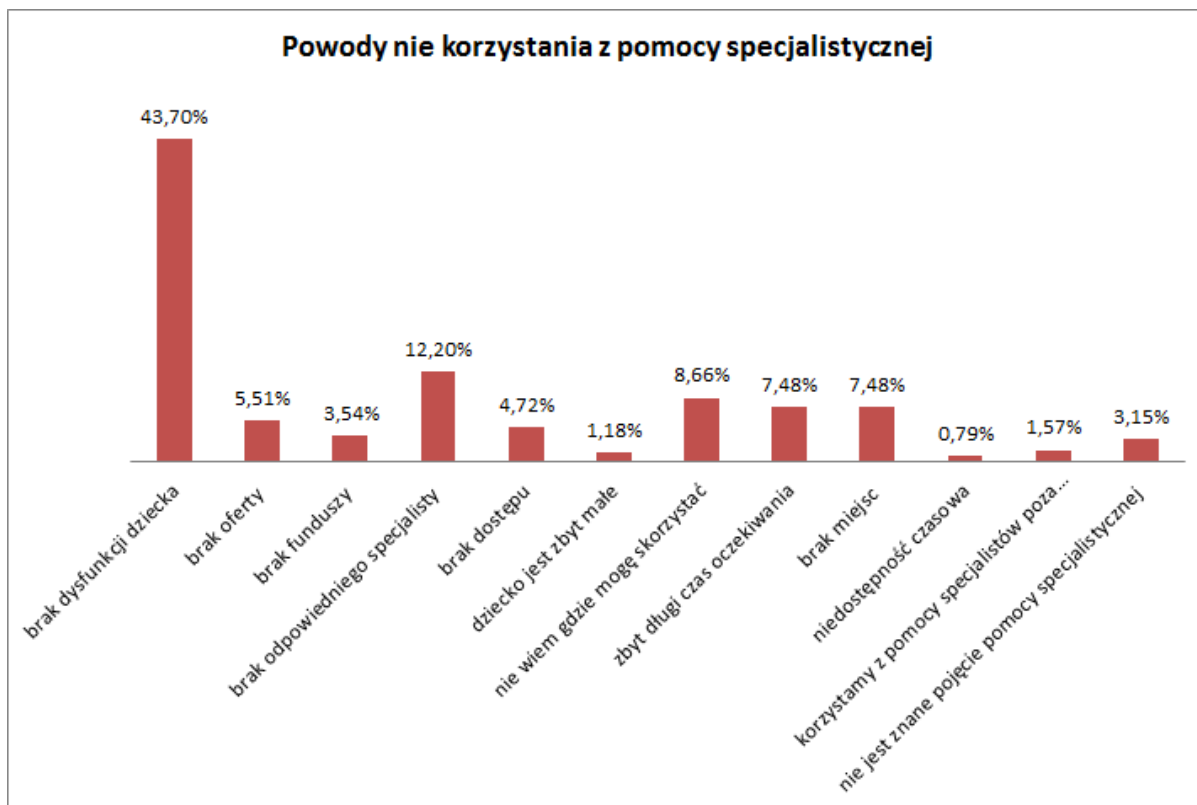
Siódme pytanie brzmiało: *Z jakich innych form pomocy specjalistycznej chciałby/aby Pana/Pani korzystać w Mieście i Gminie Piaseczno, by wesprzeć rozwój swojego dziecka?*

Na pytanie udzielono 51 odpowiedzi, w tym:

- rehabilitant ruchowy – 11 osób
- psycholog – 8 osób
- logopeda – 7 osób

- fizjoterapeuta – 6 osób
- terapeuta integracji sensorycznej - 5 osób
- terapia zajęciowa dla dzieci z autyzmem – 3 osoby
- stomatolog dziecięcy – 3 osoby
- zajęcia dodatkowe dla najmłodszych - 3 osoby
- terapia rodzinna - 2 osoby
- okulista – 2 osoby
- hipoterapeuta – 2 osoby
- nie wiem – 2 osoby
- gimnastyka korekcyjna – 2 osoby
- pedagog - 2 osoby
- neurolog – 2 osoby
- muzykoterapia – 1 osoba
- ortopeda - 1 osoba
- reedukator – 1 osoba
- kardiolog dziecięcy – 1 osoba
- warsztaty dla rodziców, np. trening asertywności - 1 osoba
- wczesne wspomaganie rozwoju - brak ośrodka - 1 osoba
- zwiększenie liczby specjalistów – 1 osoba
- laryngolog - 1 osoba
- basen – 1 osoba
- darmowe lekcje języków, tańca, rozwijające umysł – 1 osoba
- lekarze specjaliści – 1 osoba

Ósme pytanie brzmiało: *Jeżeli NIE korzystał Pan/Pani w Mieście i Gminie Piaseczno z pomocy specjalistycznej potrzebnej Pana/Pani dziecku, co było tego powodem?*

Wykres 11. Powody nie korzystania z pomocy specjalistycznej przez badanych.

Na pytanie udzielono 254 odpowiedzi – było to pytanie otwarte:

- brak dysfunkcji dziecka - 111
- brak odpowiedniego specjalisty - 31
- nie wiem, gdzie mogę skorzystać - 22
- zbyt długi czas oczekiwania - 19
- brak miejsc – 19
- brak oferty - 14
- brak dostępu – 12
- nie jest znane pojęcie pomocy specjalistycznej - 8
- korzystanie z pomocy specjalistów poza Piasecznem - 4
- dziecko jest zbyt małe - 3
- niedostępność czasowa - 2

Wybrane wypowiedzi rodziców

Bardzo słaby dostęp do specjalistów, zdecydowany brak informacji ze strony gminy. Młodsze dziecko jest dzieckiem niepełnosprawnym, wymagającym opieki szeregu specjalistów,

*Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno
Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku*

niestety z większości korzysta w Warszawie (bardzo często prywatnie). Gmina powinna w zintegrowany sposób informować (np. w formie broszury), o przysługujących możliwościach pomocy i wsparcia specjalistów, oraz o należnych dotacjach.

Brak dostępności na NFZ długie terminy oczekiwania np. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

Co oznacza pomoc specjalistyczna i gdzie się należy z tym zgłosić, i w jakich wypadkach?

Nie znalazłam nic co by mnie zainteresowało, a z drugiej strony brak czasu. Pracujemy oboje po 8 godzin w Warszawie, mamy 3 dzieci, brakuje czasu na zwykłe życie.

Nie umieliśmy znaleźć informacji, czy taka pomoc jest w gminie dostępna.

Brak terminów w placówkach państwowych; skorzystałam z usług prywatnych w Warszawie.

Choroba związana z wypadkiem, leczona w stolicy.

Brak zajęć z korektywy w szkole od klasy 4.

Nie korzystałam z państwowej pomocy specjalistycznej, ponieważ trwało to miesiącami; a małe dziecko potrzebuje szybkiego przyjęcia przez specjalistę, jeśli dzieje się coś niepokojącego.

Dziewiąte pytanie brzmiało: *Czy w trudnej sytuacji wie Pan/ Pani, gdzie w Mieście i Gminie Piaseczno może otrzymać pomoc psychologiczną?*

Na pytanie udzielono 388 odpowiedzi. Ich rozkład przedstawia tabela numer 6.

Tabela 6. Odpowiedzi na pytanie o wiedzę respondentów czy wiedzą, gdzie mogą uzyskać pomoc psychologiczną w Mieście i Gminie Piaseczno.

Wariant odpowiedzi	Liczba odpowiedzi	%
Tak	132	33,3
Nie	220	55,6
Nie dotyczy	36	9,1

Brak odpowiedzi	8	2
-----------------	---	---

Ponad połowa badanych (55,6%) nie wie, gdzie można uzyskać pomoc psychologiczną w Mieście i Gminie Piaseczno. 33,3% ankietowanych odpowiedziało, że zna odpowiedź na to pytanie. 11,1% nie odpowiedziało lub stwierdziło, że ich nie dotyczy odpowiedź na to pytanie.

W następnym pytaniu respondenci wymieniali miejsca, z których w razie potrzeby chcieliby skorzystać w Mieście i Gminie Piaseczno. Pytanie brzmiało: *Z jakiej formy wsparcia psychologicznego w trudnej sytuacji chcielibyście Państwo skorzystać w Mieście i Gminie Piaseczno?*

Tabela 7. Miejsca, miejsca, z których w razie potrzeby chcieliby skorzystać w Mieście i Gminie Piaseczno, by uzyskać wsparcie psychologiczne.

Warianty wyboru	Liczba odpowiedzi	%
Poradnia psychologiczno – pedagogiczna	77	19,4
Przychodnia/szpital	5	1,3
MGOPS/ Pomoc w punkcie konsultacyjnym/ pomoc referenta ds. społecznych	26	6,6
Szkoła/ Przedszkole	32	8,1
Internet	2	0,5
NGO czyli organizacje pozarządowe/pomoc społeczna	2	0,5
Parafia	1	0,3

Najczęściej wskazywanym miejscem, w którym można uzyskać pomoc psychologiczną jest Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna. Respondenci, którzy wybrali tę podali tę odpowiedź stanowią 19,4% wszystkich badanych. 8,1% wskazuje, że chciałoby, aby takim miejscem było Przedszkole/ szkoła. 6,6% osób

wskazuje na MOPS/ Pomoc w punkcie konsultacyjnym/ pomoc referenta do spraw społecznych.

Odpowiedzi na pytanie *Z jakiej formy wsparcia psychologicznego w trudnej sytuacji chcieliby Państwo skorzystać w Mieście i Gminie Piaseczno?* znajdują się w tabeli nr 8.

Tabela 8. Pożądane formy wsparcia psychologicznego

Warianty odpowiedzi	Liczba odpowiedzi	%
Grupa wsparcia	31	7,8
Pomoc psychologa w poradni psychologiczno-pedagogicznej	139	35,1
Pomoc psychologa w poradni zdrowia psychicznego	47	11,9
Pomoc psychologa w punkcie konsultacyjnym	59	14,9
Pomoc specjalisty ds. rodziny w ośrodku pomocy społecznej	27	6,8
Szkolenia dla rodziców	138	34,8
Broszury informacyjne	41	10,4
Terapia grupowa	19	4,8
Terapia indywidualna	108	27,3
Z żadnej	29	7,3
Wolę szukać pomocy w innej miejscowości	5	1,3
Inne formy	3	0,8
Inne odpowiedzi	2	0,5

W trudnej sytuacji respondenci najczęściej chcieliby skorzystać z pomocy psychologa w poradni psychologiczno-pedagogicznej (35,1%), ze szkoleń dla rodziców (34,8%), z terapii indywidualnej (27,3%). Wśród badanych 5 osób wolałoby szukać pomocy w innej miejscowości. Na pytanie odpowiedzi nie udzieliło 92 ankietowanych tj. 23,2%. Inne formy pomocy specjalistów zaproponowane przez respondentów to:

- prawnik
- gminna kompleksowa pomoc rodzinie
- *wsparcie dla całej rodziny, w której jest dziecko niepełnosprawne (pomoc dla rodzeństwa)*

Dziesiąte pytanie brzmiało: *Czy w Mieście i Gminie Piaseczno zna Pan/ Pani miejsca umożliwiające nawiązywanie kontaktów między rodzicami/ opiekunami?* Na pytanie udzielono 190 odpowiedzi.

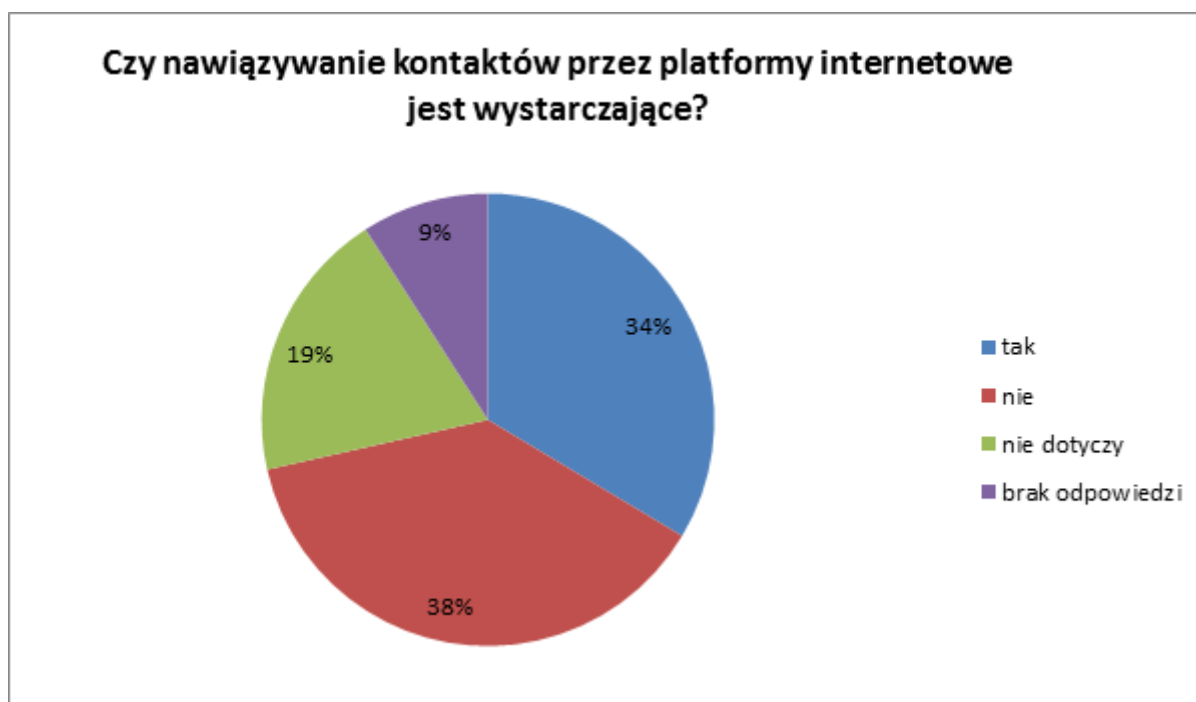
Tabela 9. Miejsca, w których można nawiązać kontakty między rodzicami/opiekunami

Odpowiedzi	Liczba odpowiedzi	%
Brak miejsc/ nie zna	71	17,9
Dom kultury/ ośrodek/ klub	26	6,6
Wszechnica Rodzica	5	1,3
Szkoła/ Przedszkole	18	4,5
Internet	28	7,1
Place zabaw/ sale zabaw	28	7,1
Park/ osiedle	9	2,3
Kościół	5	1,3

Brak odpowiedzi	236	59,6
-----------------	-----	------

Duża część rodziców nie zna miejsc, w których mogłoby nawiązać kontakt z innymi rodzicami – jest to 17,9%. Na pytanie nie udzieliło odpowiedzi aż 236 respondentów tj. 59,6%, co może również świadczyć o braku znajomości takich miejsc. Poza internetem, najczęściej wskazywanymi miejscami są instytucje kultury i place zabaw.

Jedenaste pytanie brzmiało: *Jeśli nawiązuje Pan/ Pani kontakty przez platformy internetowe (np. tematyczne fora internetowe, Facebook) czy ten sposób jest wystarczający?*

Wykres 12. Wystarczalność platform internetowych do nawiązywania kontaktów.

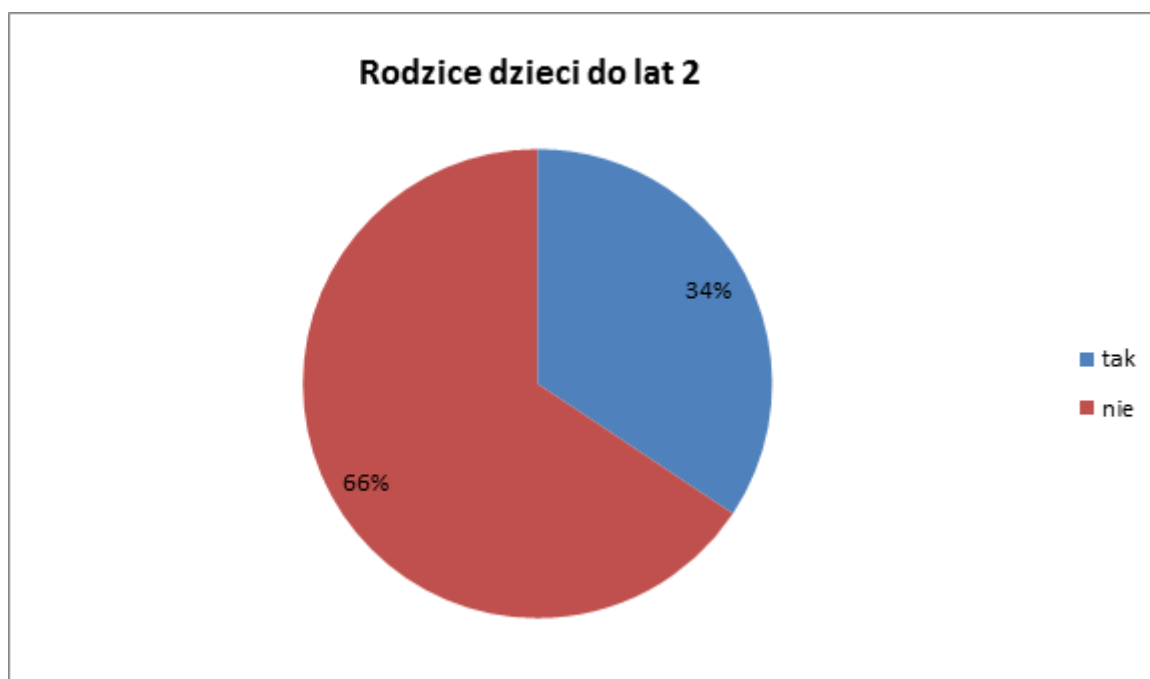
Nawiązywanie kontaktów z innymi rodzicami poprzez platformy internetowe jest wystarczające dla 34 % respondentów. Dla większej ilości badanych tj. 38% taka forma jest niewystarczająca.

Miejsca, jakie wskazują rodzice, a których potrzebują rodzice i dzieci z Miasta i Gminy Piaseczno, by móc spędzać czas, zapoznawać się z innymi rodzicami.

- *Gminne Centrum Dziecka i Rodziny; kompleksowa pomoc rodzinie*

- Warsztaty podczas, których rodzice i dzieci mogliby wspólnie rozwijać zainteresowania i umiejętności.
- Grupy dla ojców, gdzie mogliby się spotkać z innymi ojcami wraz z maluchami, spędzić wspólnie czas, pobawić się i wymienić doświadczeniami.
- Grupy spotkań dzieci i rodziców w jednym wieku.
- Punkt integracyjny dla rodziców.
- Teatr dla dzieci.
- W mieście brakuje miejsc do karmienia piersią i przewijania. (Może to zarówno dotyczyć instytucji jak i restauracji/kawiarni/ miejsc publicznych)
- Parki, w których znajdowałyby się większa ilości drzew, ławek. W obecnych brakuje również ścieżek rowerowych.
- Place zabaw, na których będzie więcej sprzętów do zabaw, więcej miejsc do siedzenia, zieleni, drzew które dawałyby cień latem. Brakuje miejsca, które dawałoby schronienie przed deszczem, ostrym letnim słońcem.
- Więcej rzeczy dla małych dzieci, dostosowane sale zabaw.
- Respondenci z Gminy Piaseczno potrzebują miejsc do spotkań, z rozbudowaną ofertą dla rodzin, np. klubów rodzic, klubokawiarni, świetlic.

Dwunaste pytanie brzmiało: Czy jest Pan/Pani rodzicem/opiekunem dziecka do lat 2 mieszkającego na terenie Miasta i Gminy Piaseczno?

Wykres 13. Rodzice dzieci do lat 2 wśród badanych

Opiekunami dzieci do lat 2 jest 136 respondentów, co stanowi 34 % badanych.

Osoby, które odpowiedziały twierdząco na pytanie *Czy jest Pan/Pani rodzicem/opiekunem dziecka do lat 2 mieszkającego na terenie Miasta i Gminy Piaseczno?* brzmiało: *Z jakiego powodu poszukuje Pan/ Pani miejsca opieki dla swojego dziecka?*

Tabela 10. Powody poszukiwania opieki dla dzieci do lat 2.

Warianty odpowiedzi	Liczba odpowiedzi	%
potrzebuję 1-2 godziny bez dziecka	11	8,1
potrzebuję do 5 godzin bez dziecka	16	11,8
potrzebuję 8 godzin bez dziecka	11	8,1
pracuję zarobkowo	48	35,3
nie szukam	30	22
Inne	9	6,6
brak odpowiedzi	11	8,1

Najczęstszym powodem poszukiwania miejsca opieki dla dziecka do lat 2 jest praca zarobkowa rodziców - 35,3% rodziców dzieci do lat 2. 30 mam tj. 22% nie szuka opieki dla swojego dziecka.

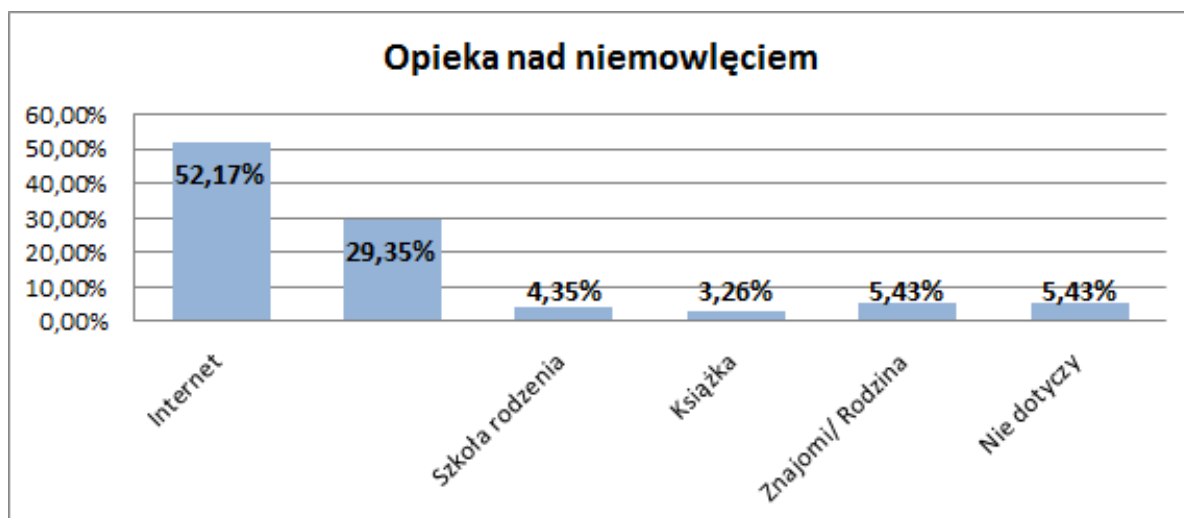
Odpowiedzi inne:

- *potrzebuję opieki 10 h (8 h pracy oraz dojazdu)*
- *próba znalezienia pracy*
- *będę chciała wrócić po urlopie macierzyńskim do pracy*
- *chcę, by dziecko miało kontakt z rówieśnikami*

Trzynaste pytanie brzmiało: *Gdzie w Mieście i Gminie Piaseczno szuka Pan/ Pani informacji na wymienione poniżej tematy: prawa dziecka; prawa pacjenta; ciąża, poród; opieka nad niemowlęciem.* Na pytanie udzielono w sumie 342 odpowiedzi.

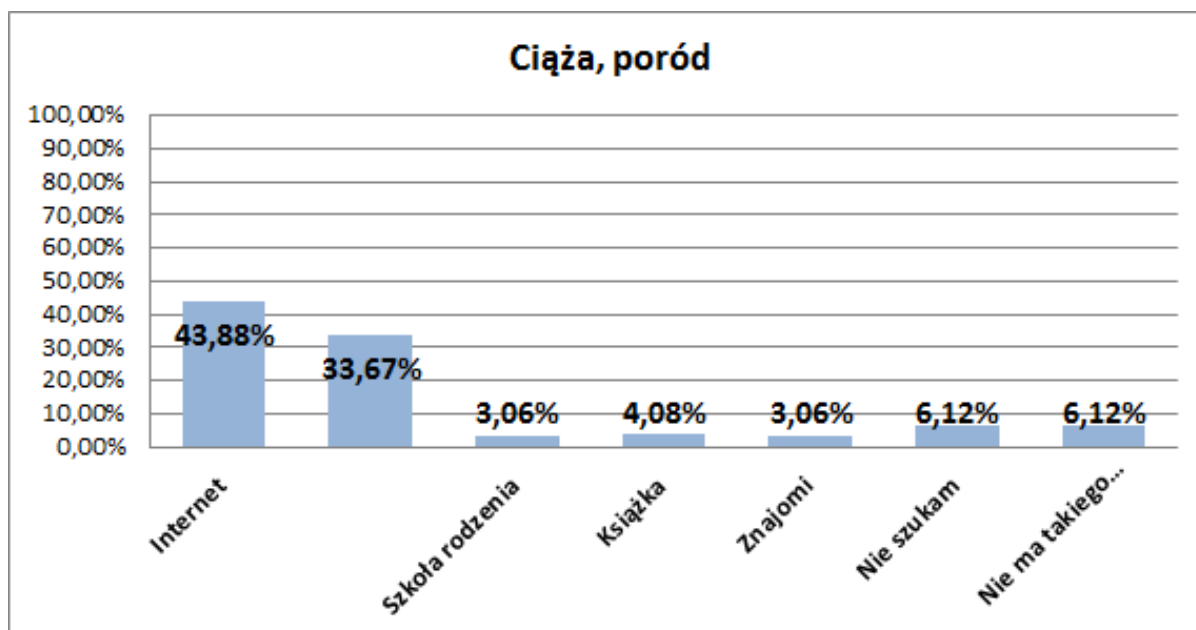
Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku

W pytaniu *gdzie w Mieście i Gminie Piaseczno szuka Pan/Pani informacji na temat opieki nad niemowlęciem* uzyskano 92 odpowiedzi.

Wykres 14. Źródła informacji na temat opieki nad niemowlęciem.

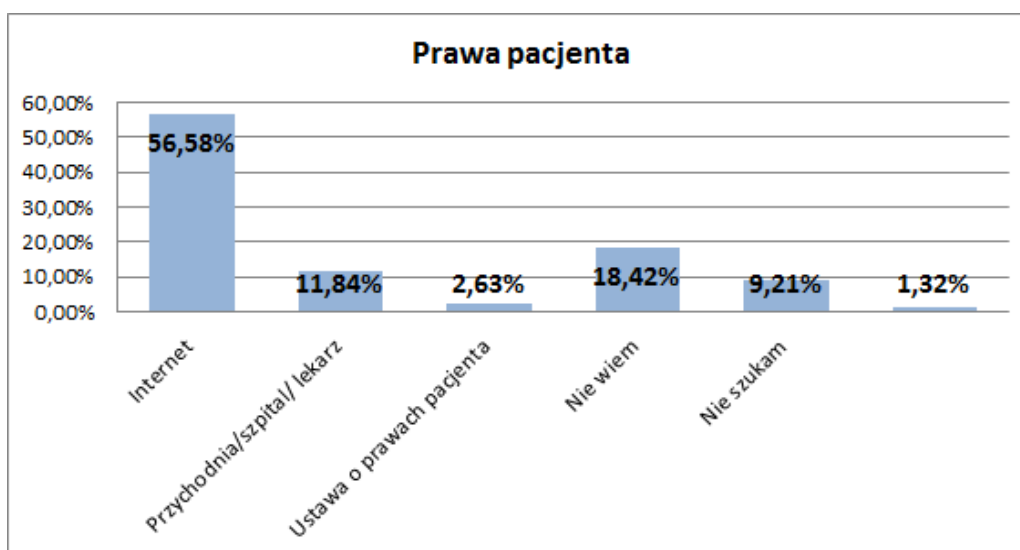
Najczęstszym źródłem informacji jest dla ankietowanych internet (52,17%). Prawie 1/3 odpowiedzi stanowi przychodnia/ szpital/ lekarz/ położna (29,35%). Pozostałe odpowiedzi to: rodzina i znajomi (5,43%), szkoła rodzenia (4,35%), książki (3,26%). W pytaniu o źródło informacji *na temat ciąży i porodu* uzyskano 98 odpowiedzi.

Wykres 15. Źródła informacji na temat ciąży i porodu.

Spośród odpowiedzi na to pytanie 43,88% stanowi internet. *Przychodnia/ szpital/ lekarz* są źródłami informacji wskazanymi w 33,67% odpowiedzi, *książkę* wskazuje 4,08% odpowiedzi, *szkołę rodzenia i znajomych* po 3,06% odpowiedzi. 6,12% odpowiedzi to: *nie szukam*. Tyle samo dla odpowiedzi *nie ma takiego miejsca* lub *poza MiGP*.

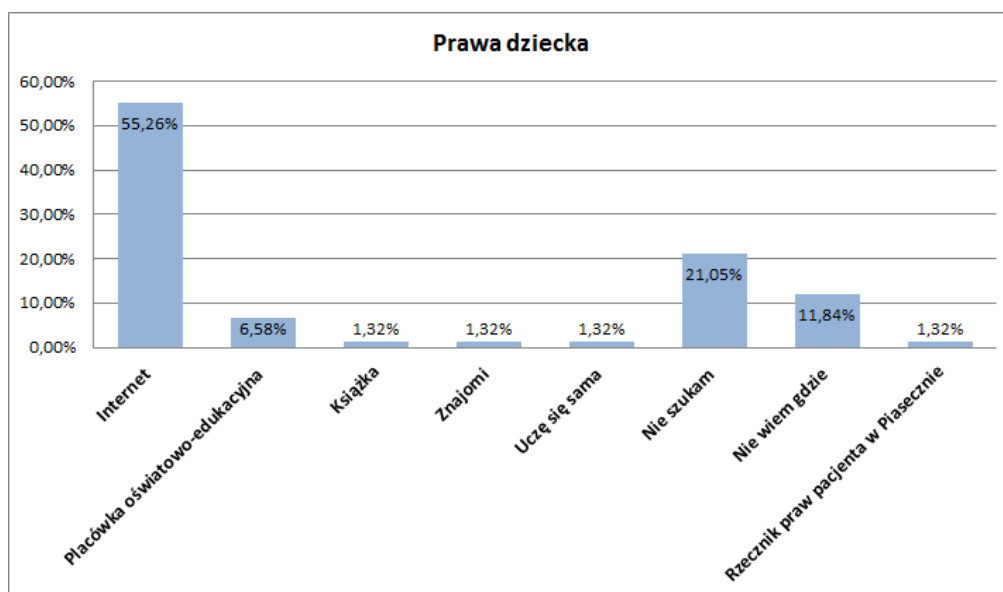
W pytaniu o źródło informacji na temat praw pacjenta uzyskano 76 odpowiedzi.

Wykres 16. Źródła informacji na temat praw pacjenta

Najwięcej odpowiedzi wskazywało Internet (56,58%). Źródłem wiedzy jest również przychodnia/szpital/lekarz (11,84%) oraz ustawa o prawach pacjenta (2,63%) i Rzecznik Praw Pacjenta w Piasecznie (1,32%). Odpowiedzi *nie wiem* oraz *nie szukam* stanowią łącznie 27,63% odpowiedzi.

W pytaniu *gdzie w Mieście i Gminie Piaseczno szuka Pan/ Pani informacji na temat praw dziecka* uzyskaliśmy 76 odpowiedzi.

Wykres 17. Źródła wiedzy na temat praw dziecka.

Najczęściej wskazywanym źródłem wiedzy na temat praw dziecka był internet (55,26%). Pozostałe odpowiedzi: placówka oświatowo-edukacyjna (6,58%), książka, znajomi, uczę się samodzielnie, Rzecznik Praw Pacjenta w Piasecznie (po 1,32%) oraz *nie szukam* (21,05%) i *nie wiem gdzie* (11,84%). Warto zauważyć, że żadna osoba ankietowana nie wskazała Rzecznika Praw Dziecka, jako źródła wiedzy o prawach dziecka.

Podsumowując, najczęstszym źródłem wiedzy na powyższe zagadnienia jest wg ankietowanych internet. Informacji na temat praw dziecka, praw pacjenta, opieki nad niemowlęciem w internecie szuka ponad 52% ankietowanych, a na temat ciąży i porodu 43% ankietowanych. Przychodnia, szpital, lekarz i położna są drugim w kolejności źródłem informacji w zagadnieniach związanych z opieką nad niemowlęciem (29%), ciążą i porodem (33%), prawami pacjenta (11%). Warto też zauważyć, że informacji na temat praw dziecka 55% respondentów szuka w internecie, a aż 21% nie szuka ich wcale.

Czternaste pytanie brzmiało: *Czy takie źródła pozyskiwania informacji w Mieście i Gminie Piaseczno są dla Pana/ Pani wystarczające?*

Na to pytanie odpowiedziało 117 osób.

Tabela 11. wystarczalność źródeł pozyskiwania informacji według badanych

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi	%
Tak	56	14,1
Nie	61	15,4
Brak odpowiedzi	279	71,5

Odpowiedzi *tak*- 14,1% i *nie* – 15,4% rozkładają się w miarę po równo. Na to pytanie odpowiedzi nie udzieliło jednak aż 279 osób, co stanowi 71,5%.

Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie źródeł informacji, jakie byłyby przez nich preferowane w celu pozyskiwania informacji. Wśród propozycji, które spełniałyby oczekiwania respondentów najczęściej wskazywano źródła informacji takie jak:

- Broszura wysyłana do rodzin.
- Broszura dostępna w urzędach.
- Spotkania, spotkania ze specjalistami.
- Darmowe porady specjalistów.
- Informacje na stronach internetowych Urzędów Miasta i Gminy Piaseczno.
- Rzetelny informator piaseczyński.
- Punkt konsultacyjny złożony ze specjalistów dziecięcych.

Wybrane wypowiedzi rodziców

Np. broszury. Pracownicy urzędów nie przekazują informacji na temat z jakich np. udogodnień można by skorzystać. Wszystkich informacji doszukiwałam w internecie bądź przez znajomych.

Zasoby internetowe dotyczące naszej miejscowości są absolutnie ubogie i nieaktualne. mam wrażenie, że digitalizacja Piaseczna to projekt rozpoczęty dawno temu i równie dawno przez wszystkich zapomniany.

Młodsze dziecko jest niepełnosprawne i uważam, że gmina udziela nikłych informacji dotyczących przysługujących potrzeb. Właściwie nawet nie bardzo wiem, gdzie powinnam ich szukać, gdyż często byłam odsyłana z miejsca do miejsca.

Nie wiem czy w Piasecznie są jakieś instytucje, osoby udzielające wsparcia młodym i przyszłym mamom, poza szkołami rodzenia. Jeśli są to może warto wiedzę o nich jakoś upowszechnić.

Czwarty obszar badań, czyli pytania o czas wolny dzieci i ich rodzin rozpoczyna się od pytania brzmiącego *Jakie są Pana/ Pani ulubione formy spędzania wolnego czasu dla całej rodziny w Mieście i Gminie Piaseczno?*

Na pytanie udzielono 457 odpowiedzi (niektóre osoby podawały kilka odpowiedzi). W poniższej tabeli znajduje się zestawienie odpowiedzi na pytanie.

Tabela 12. Ulubione formy spędzania czasu wolnego rodzin w MiGP

Odpowiedzi	Liczba odpowiedzi	%
Aktywne formy (bieganie, sport)	45	11,4
Basen	37	9,3
Przebywanie na świeżym powietrzu	15	3,8
Plac zabaw	82	20,7
Wydarzenia kulturalne	32	8,1
Rower	78	19,7
Spacer (w mieście, lesie, parku)	131	33,1
Pikniki/ festyny	15	3,8
Nie ma takich miejsc w Piasecznie	22	5,5

Najczęstszymi formami spędzania czasu wolnego wskazanymi przez osoby ankietowane z rodzin Miasta i Gminy Piaseczno są spacery w lasach, parkach, mieście- 33,1% odpowiedzi. Respondenci zaznaczyli, że stan parków w Piasecznie jest bardzo słaby, przyjemniej spaceruje się m.in. w parku zdrojowym w Konstancinie- Jeziorna. Według ankietowanych brakuje ścieżek rowerowych, a jazda rowerem jest jedną z najczęstszych aktywności. Ankietowani wskazują także jeszcze na place zabaw jako najczęstsze formy spędzania wolnego czasu z dziećmi – 20,7% odpowiedzi. Najrzadszą formą aktywności jest uczestnictwo rodzin w imprezach zorganizowanych, tak jak pikniki i festyny. Na to pytanie nie udzieliło żadnej odpowiedzi 50 respondentów, tj. 12,6%.

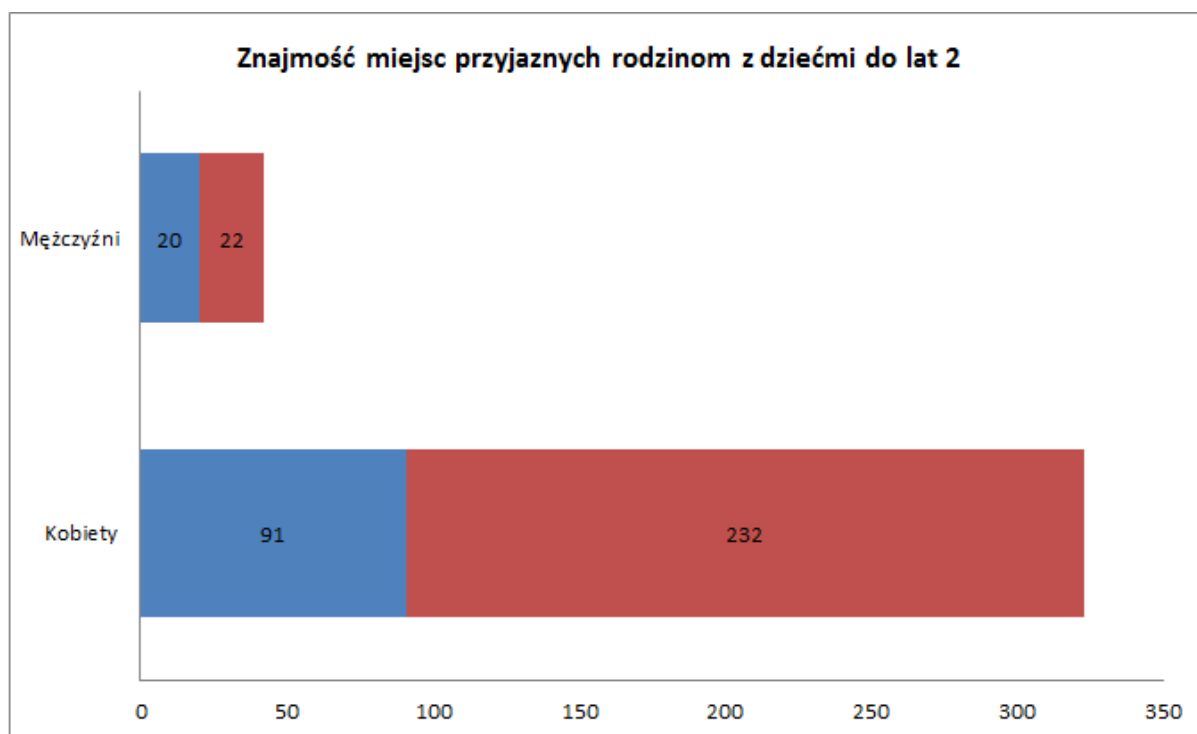
Szesnaste pytanie brzmiało: *Czy zna Pani/Pa miejsca przyjazne dla rodzin z dziećmi do lat 2 w Mieście i Gminie Piaseczno?* Liczba odpowiedzi na pytania przedstawiona jest poniżej.

Tabela 13. Znajomość wśród badanych miejsc przyjaznych rodzinom z dziećmi do lat 2 w MiGP.

Odpowiedzi	Liczba odpowiedzi	%
Tak	111	28,1
Nie	254	64,1
Brak odpowiedzi	31	7,8

W pytaniu uzyskaliśmy 366 odpowiedzi. Zdecydowana większość osób, która odpowiedziała na pytanie (64,1%) zaznaczyła, że nie zna przyjaznych miejsc dla rodzin z dziećmi do lat 2 na terenie Miasta i Gminy Piaseczno.

Osoby, które udzielały odpowiedzi na powyższe pytanie w podziale na płeć obrazuje poniższy wykres.

Wykres 18. Znajomość wśród badanych miejsc przyjaznych rodzinom z dziećmi do lat 2 w MiGP.
Podział ze względu na płeć.

Kobiety udzieliły 323 odpowiedzi, w tym odpowiedzi *tak*- 91, a odpowiedzi *nie* aż 232 na pytanie o znajomość miejsc dla małych dzieci do lat 2 i ich rodzin w Mieście i Gminie Piaseczno. Mężczyźni natomiast podali 42 odpowiedzi, w tym *tak* - 20, a odpowiedzi *nie* – 22 mężczyzn.

Poniżej przedstawiono podział odpowiedzi w rozróżnieniu na mieszkańców miasta Piaseczna i osoby spoza miasta.

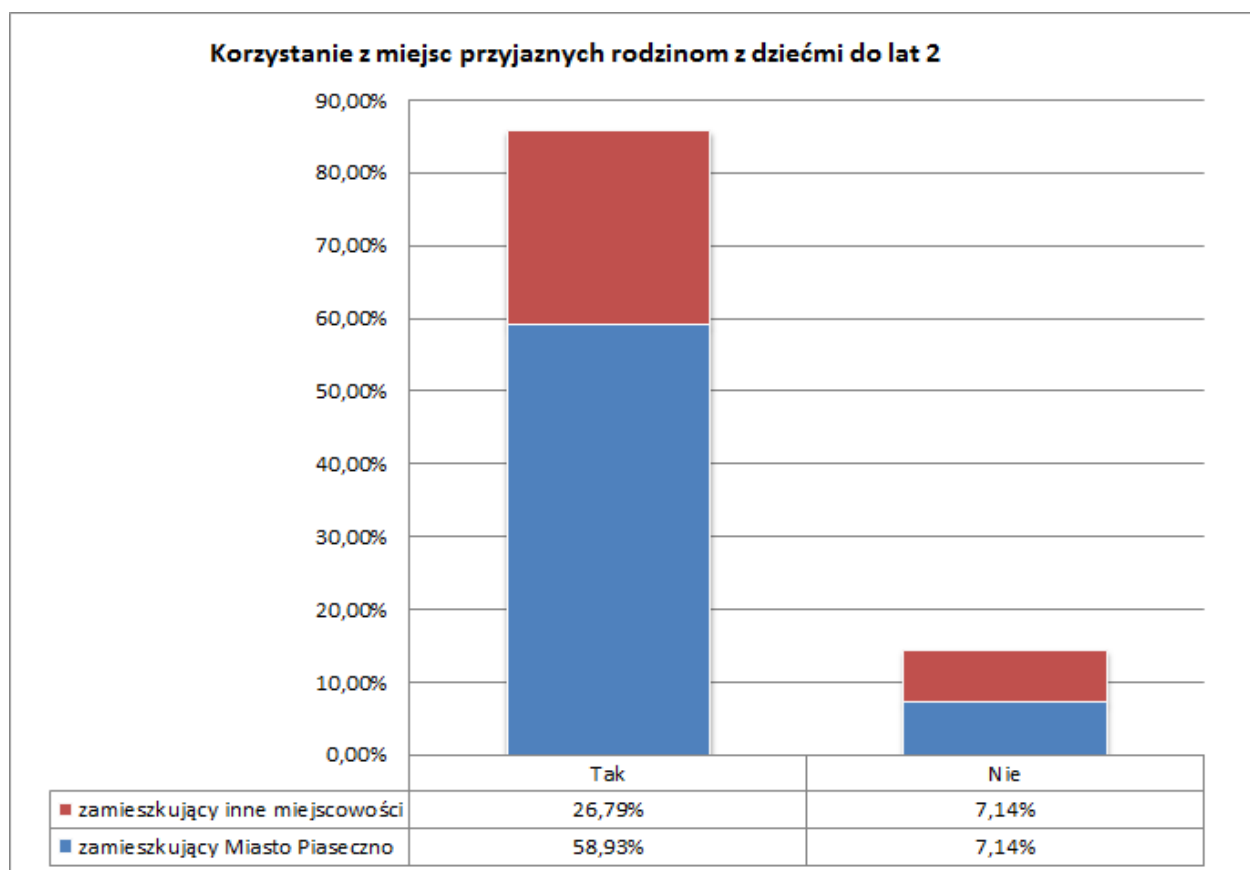
Tabela 14. Znajomość wśród badanych miejsc przyjaznych rodzinom z dziećmi do lat 2 w MiGP. Podział ze względu na miejsce zamieszkania.

Odpowiedzi	Mieszkańcy miasta Piaseczno		Mieszkańcy pozostałych miejscowości	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Tak	59	13	32	7
Nie	150	12	82	10

Analizując odpowiedzi na pytanie o miejsca przyjazne dla rodzin i dzieci do lat 2 pod względem miejsca zamieszkania badanych zauważymy, że zarówno w mieście Piaseczno, jak i w pozostałych miejscowościach gminy wiedza o takich miejscach jest bardzo mała. Odpowiedź *tak* pojawiła się tylko u co czwartej osoby mieszkającej w mieście Piaseczno i u 29% osób mieszkających w pozostałych miejscowościach gminy. Tylko 28,2% kobiet, które udzieliły odpowiedzi, zna w Gminie i Mieście Piaseczno miejsca przyjazne rodzinom z dziećmi do lat 2, a 71,8% nie zna takich miejsc. Wśród 42 mężczyzn, którzy odpowiedzieli na to pytanie, 52,4% nie zna miejsc przyjaznych dla rodzin z dziećmi do lat 2.

Pytanie dla osób, które odpowiedziały *tak* na pytanie, czy zna Pani/Pa miejsca przyjazne dla rodzin z dziećmi do lat 2 w Mieście i Gminie Piaseczno? brzmiało: *Jeśli TAK, czy korzysta Pan/Pani z tych miejsc w Mieście i Gminie Piaseczno?*

Na to pytanie nie udzieliło odpowiedzi aż 284 respondentów

Wykres 19. Badani korzystający z miejsc w MiGP przyjaznych rodzinom z dziećmi do lat 2.

Wśród osób, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie 96 tj. 85,7% korzysta z miejsc przyjaznych rodzinom z dziećmi do lat 2. 16 osób tj. 14,3% spośród 112 nie korzysta z oferty miejsc przyjaznych dla dzieci i rodzin.

Drugie pytanie dla osób, które odpowiadały „tak” na pytanie Czy zna Pani/Pan miejsca przyjazne dla rodzin z dziećmi do lat 2 w Mieście i Gminie Piaseczno? brzmiało: *Jeśli korzysta Pan/ Pani z tych miejsc, co to za miejsca na terenie Miasta i Gminy Piaseczno?* Na pytanie udzielono 90 odpowiedzi.

Tabela 15. Miejsca przyjazne rodzinom z dziećmi do lat 2 w MiGP, z których korzystają badani.

Odpowiedzi	Liczba odpowiedzi	%
Plac zabaw	49	54,4
Park, las	26	28,9
Górki Szymona	15	16,7
Salę zabaw	12	13,3
Dom Kultury, Centrum Kultury	19	21,1
Rynek	10	11,1
Basen	4	4,4
Kościół	3	3,3
GOSiR	3	3,3
Inne	7	7,8

Wśród odpowiedzi udzielonych przez 90 respondentów najczęściej wskazywanym miejscem przyjaznym dla dzieci i rodzin jest plac zabaw (54,4%). Na drugim miejscu są lasy i parki (28,9%). Domy kultury i centra kultury pojawiały się w co piątej odpowiedzi. Dość często wskazywane były również Górki Szymona

(16,7%) i sale zabaw (13,3%). Basen, rynek, kościół, GOSiR i inne uzyskały łącznie 29,9% odpowiedzi.

Siedemnaste pytanie brzmiało: *Jakiej oferty w Mieście i Gminie Piaseczno potrzebuje Pan/Pani, by atrakcyjnie spędzić czas ze swoim dzieckiem/ swoimi dziećmi?* Na pytanie udzielono 253 odpowiedzi.

Najczęściej wskazywane propozycje:

- Kino dla dzieci – 34 osoby
- Teatr dla dzieci – 15 osób
- Basen dostosowany do dzieci – 31 osób
- Ścieżki rowerowe – 26 osób
- Zajęcia rozwojowe, dodatkowe, sportowe – 13 osób
- Zajęcia ruchowe dla rodziców i dzieci – 10 osób
- Park – 12 osób
- Klubokawiarnia dla rodzin – 23 osoby

Rodzice wyrazili potrzebę uzyskiwania informacji o dostępnej ofercie Miasta i Gminy Piaseczno. Przy odpowiedziach *park* respondenci zaznaczali potrzebę rewitalizacji, poprawy infrastruktury parku miejskiego. Często wskazywano potrzebę wybudowania w nim placu zabaw z *prawdziwego zdarzenia*.

Rodzice zamieszkujący poza miastem chcieliby, aby wybudowano place zabaw na terenie wsi Zalesie Górne, Szczaki, Gołków, Józefosław. Obecnie muszą dojeżdżać samochodami do innych wsi.

Trzykrotnie zaproponowano stworzenie mini zoo w Mieście i Gminie Piaseczno.

Wybrane wypowiedzi rodziców:

Więcej dobrze wyposażonych placów zabaw, dobrze oświetlonych i czystych parków z całymi chodnikami, siłowniami powietrznymi i ścieżkami rowerowymi.

Więcej placów zabaw! Poprawa jakości parku. Sala zabaw dla dzieci w centrum.

Kawiarenka rodzinna.

Zajęcia w Domu Kultury po południu i w soboty.

Angielski dla maluchów.

Więcej akcji dla młodzieży na wzór ostatniej na temat dopalaczy.

Kino, przebudowa parku i zrobienie porządnego placu zabaw - tak jak Ogródek Jordanowski przy ul. Odyńca w Warszawie.

Jest ok, jest dużo propozycji do wyboru. Brakuje tylko kawiarni przyjaznej dzieciom.

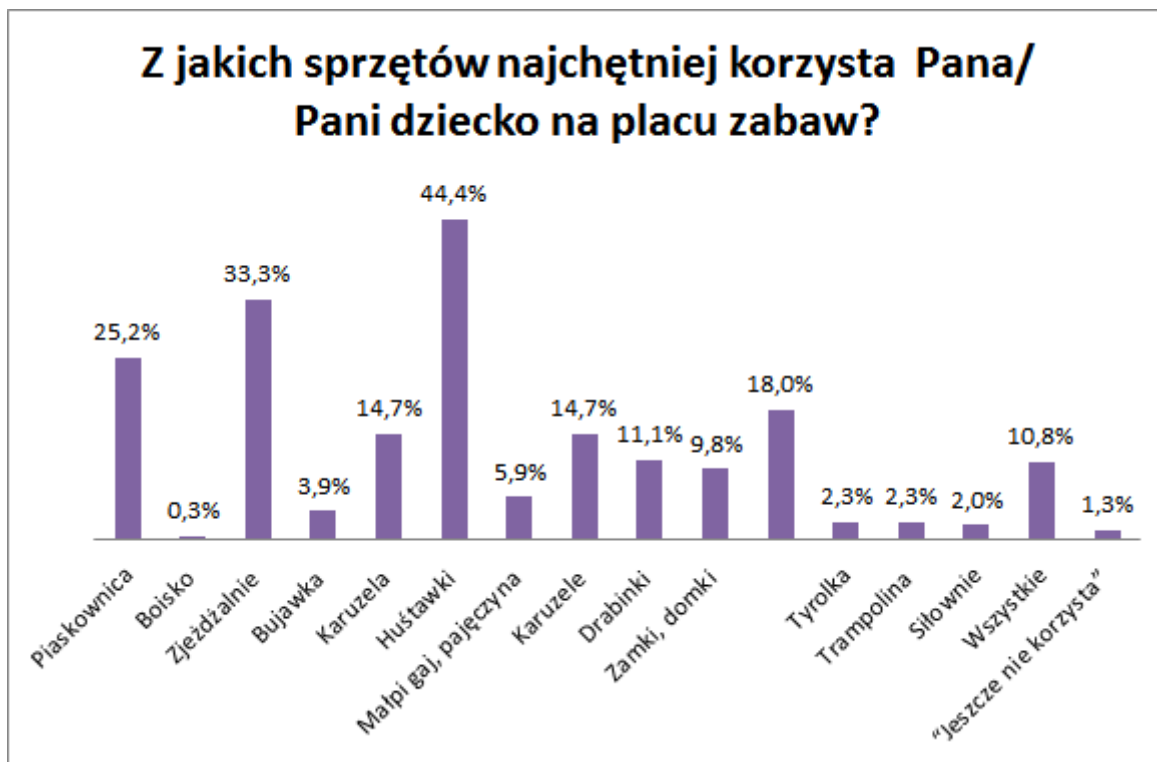
Rewitalizacja parku miejskiego w Piasecznie: AMFITEATR (jest miejsce) + MAŁPI GAJ na wzór „dawnych Zimnych dołów” w Zalesiu, który taki małpi gaj również można zrobić w Parku Miejskim

Labirynt z zieleni

Więcej restauracji, gdzie można w przyjaznej dzieciom atmosferze zjeść wspólny posiłek.

Place zabaw przeznaczone wyłącznie dla Maluchów.

Osiemnaste pytanie brzmiało: *Z jakich sprzętów najchętniej korzysta Pana/ Pani dziecko na placu zabaw? Prosimy wyliczyć.* Na pytanie udzielono 306 odpowiedzi.

Wykres 20. Sprzęty na placach zabaw, z których najchętniej korzystają dzieci respondentów.

Najczęściej wskazywanym sprzętem, z którego dzieci korzystają na placu zabaw są huśtawki (44% odpowiedzi). Jedna trzecia respondentów wskazywała na zjeżdżalnie, a w co czwartej odpowiedzi znalazła się piaskownica.

Pozostałe wypowiedzi:

- *Jeszcze nie korzysta*- 4 osoby
- *Brak* – 1 osoba
- *Brak, bo nie ma placu* – 1 osoba
- *A to na wschód od ul. Armii Krajowej jest jakiś plac zabaw?*- 1 osoba
- *Dużo ich jest* – 1 osoba
- *Nie chodzimy, bo za daleko mimo, że mieszkamy w mieście*- 1 osoba
- *Różne*- 1 osoba

Dziewiętnaste pytanie brzmiało: *Czego brakuje Panu/ Pani oraz dzieciom na najczęściej odwiedzanym placu zabaw?*

Na pytanie odpowiedziało 246 osób.

Tabela 16. Odpowiedzi badanych na pytanie *Czego brakuje Panu/ Pani oraz dzieciom na najczęściej odwiedzanym placu zabaw?*

Odpowiedzi	Liczba odpowiedzi	%
Porządku, zadbania o sprzęty, toalet	37	15,04
Huśtawek	36	14,63
Wymiany piasku, piaskownicy	36	14,63
Brak placu zabaw, duża odległość od placu zabaw	26	10,57
Potrzebna wymiana podłoża	17	6,91
Brak przestrzeni dla określonej grupy dzieci	15	6,10
Ławek	17	6,91
Większej powierzchni	15	6,10
Miejsca wspinaczkowego	8	3,25
Cienia, zadaszenia	7	2,85
Zjeżdżalni	6	2,44
Drabinek	6	2,44
Toru przeszkód	5	2,03
Zwiększenia różnorodności sprzętów	5	2,03
Karuzeli	4	1,63
Domków	3	1,22
Tuneli	3	1,22
Tyrolki	3	1,22
Ogrodzenia	1	0,41
Wszystkiego	4	1,63
Niczego	16	6,50
Trudno powiedzieć	1	0,41

Inne odpowiedzi to:

- *Korzystamy z prywatnego - płatnego placu.*

*Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno
Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku*

- Zabawek dla dzieci niepełnosprawnych np. huśtawki.
- Zima ciepłego miejsca gdzie dziecko może się załatwić i coś zjeść.
- Stół do ping-ponga.

Wybrane wypowiedzi rodziców dotyczące placów zabaw:

Czystości; zakazu wyprowadzania psów; porządku; często leżą tam szkła z butelek potłuczonych przez przesiadującą wieczorami młodzież;

Przy każdym placu zabaw powinna być toaleta!!! W innym wypadku dzieci sikają nierzadko na placu zabaw!!!

Czystości, zadbania o zabawki (bardzo często jest wszystko połamane, poniszczone, pomazane albo jest milion ton psich odchodów).

Porządku i bezpiecznego placu zabaw.

Brak przestrzeni, brak czystych ławek oraz piasku, brak nadzoru - na ławeczkach przesiadują ludzie pijący alkohol. Dotyczy placu przy Wojska Polskiego.

Plac zabaw: dotyczy np.: wschodnia strona obwodnicy Piaseczna, Szczaki, południowa część miasta, Józefostaw, Baszkówka, okolice ul. Orężnej, okolice dworca PKP, okolica nad stawem, okolice Chylic.

Brak infrastruktury dla maluszków.

Podłoża dostosowanego dla dzieci - Julianowska 42.

Ul. Kusocińskiego nawierzchni innej, niż brudny piach.

Miękkiej kauczukowej/gumowej nawierzchni.

Zazwyczaj jest kiepskie podłoże, np. piasek. Dużo lepsze byłoby coś bardziej miękkiego. Najbardziej doskwiera nam brak oddzielenia grupy starszych dzieci od maluchów - rozbrykane 10-cio latki popychające i tratujące maluchy, które właśnie uczą się chodzić lub wchodzić na drabinki/sprzęty są dla najmłodszych zagrożeniem i nie zachęcają do korzystania z miejskich placów zabaw, gdzie dominuje zasada o braku zasad...

Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku

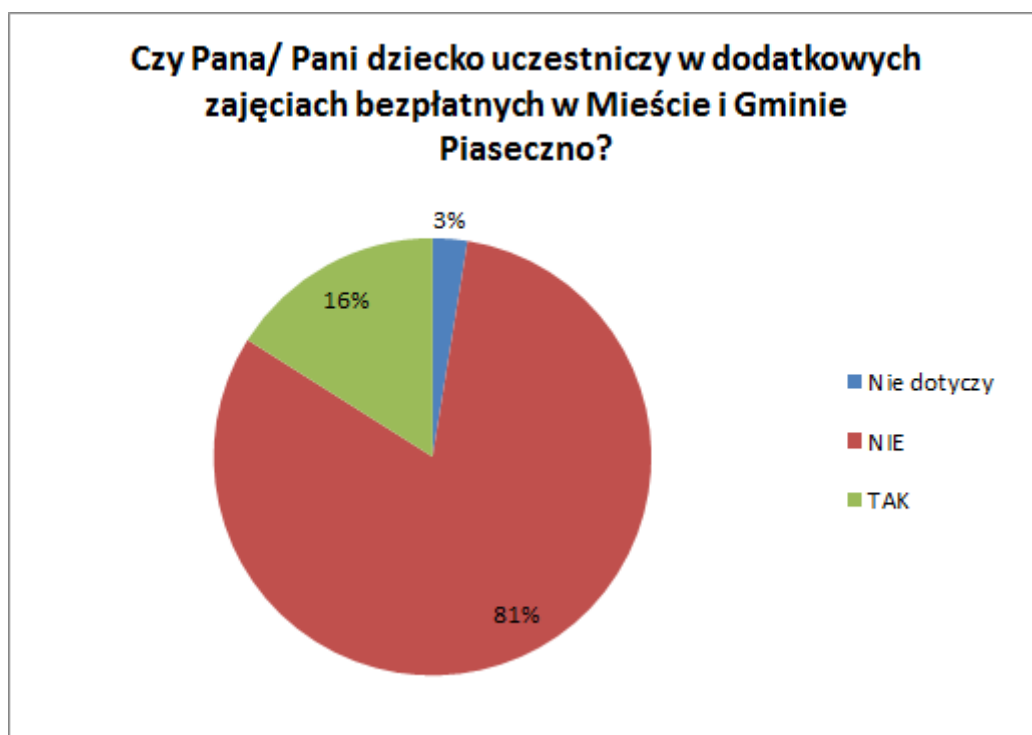
Rozdzielenia stref dla dzieci młodszych i starszych.

Urządzeń dla dzieci w różnym wieku (podział na placu na sfery wiekowe).

Miejsc dla starszych dzieci.

Wśród elementów, których rodzicom i opiekunom najbardziej brakuje na placach zabaw zdecydowanie najczęściej wskazywane były toalety, huśtawki. Wiele osób apelowało o porządek oraz wymianę piasku w piaskownicy lub całej piaskownicy. Według ankietowanych istnieje również duża potrzeba zamontowania dodatkowych ławek oraz wymiany podłoża.

Dwudzieste pytanie brzmiało: *Czy Pana/ Pani dziecko uczestniczy w dodatkowych zajęciach bezpłatnych w Mieście i Gminie Piaseczno? Jeśli tak, to w jakich i gdzie? - prosimy wpisać.* Na pytanie odpowiedziało 156 osób.

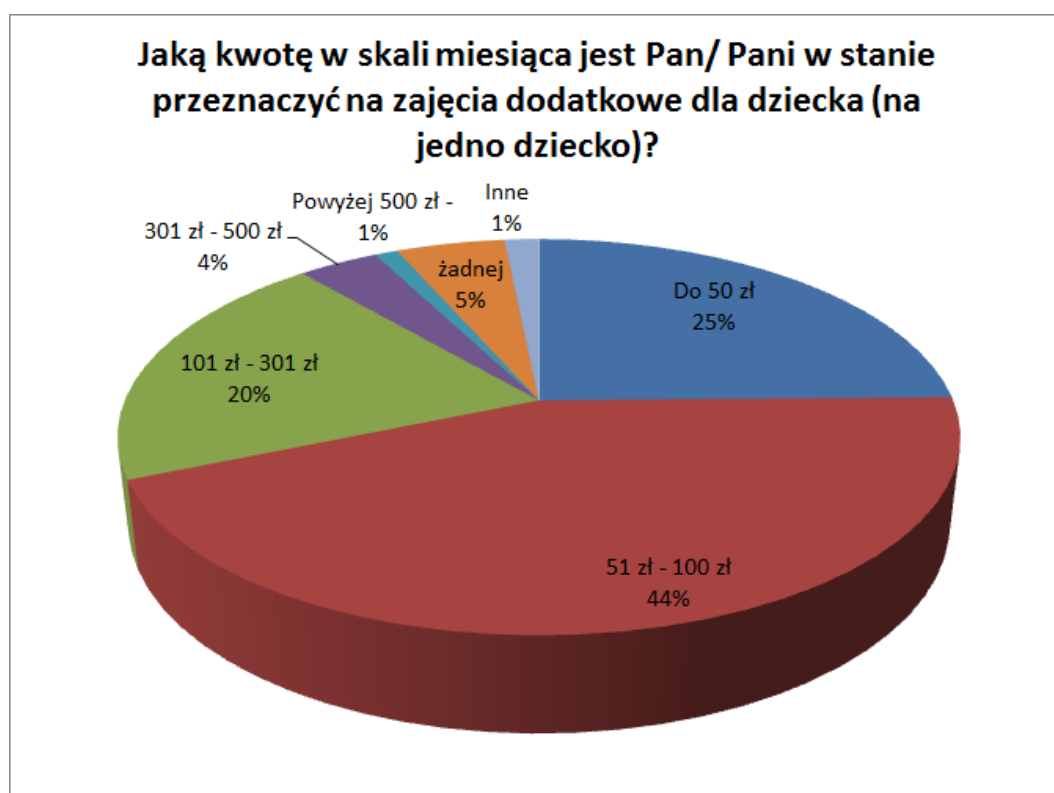
Wykres 21. Uczestniczenie dzieci respondentów w zajęciach bezpłatnych w MiGP

Odpowiedzi *nie* udzieliło 127 osób (81,4% odpowiedzi), w tym 32 uzasadniły odpowiedź:

Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku

- *brak informacji, że takie zajęcia się odbywają – 27 osób*
- *Nie, nie wiem gdzie takich informacji szukać- 1 osoba*
- *Nie uczestniczy bo nic o takich nie wiem, a z chęcią skorzystałabym – 1 osoba*
- *Brakuje mi jasnych komunikatów na ten temat - w szkole, przedszkolu, w miejscach, w których spędzam czas z dzieckiem - jakaś tablica na placu zabawa, na skateparku- 1 osoba*
- *Newsletter na skrzynkę z imprezami, miejscami, zajęciami, na który można się zapisać i co tydzień dostawać informację, przypominajkę- 1 osoba*
- *nie ma wolnych miejsc – 3 osoby*
- *zajęcia odbywają się przed południem – 2 osoby.*

Dwudzieste pierwsze pytanie brzmiało: *Jaką kwotę w skali miesiąca jest Pan/ Pani w stanie przeznaczyć na zajęcia dodatkowe dla dziecka (na jedno dziecko)?*

Wykres 22. Kwoty, które respondenci są w stanie przeznaczyć na zajęcia dodatkowe dla dzieci.

Wśród ankietowanych 380 udzieliło odpowiedzi, z czego 167 osób (44%) odpowiedziało, że są w stanie przeznaczyć na dodatkowe zajęcia dla dzieci od 51 do 100 zł. W skali miesiąca, 19 z nich (5%) nie jest w stanie przeznaczyć

na dodatkowe zajęcia dla dzieci żadnej kwoty. Wskazywany były również inne odpowiedzi:

- *Każdą pod warunkiem, że mnie na to stać.*
- *Najlepiej bezpłatnie albo symbolicznie.*
- *Po co wydawać pieniądze, skoro można samemu uatrakcyjnić czas wolny. Pomysłowość i wyobraźnia nie zna granic, nie jest to mierzalne w żadnej kwocie, czas to inwestycja, dziecko to inwestycja, nie koszt...*
- *Takie zajęcia powinna finansować gmina tak jak jest to w Warszawie np. w dzielnicy Żoliborz.*
- *Nie mamy zajęć dodatkowych.*

6.2.2. Wywiad z rodzicami i opiekunami dzieci od 0-10 lat

Wywiady prowadzone były w czterech placówkach na terenie Miasta i Gminy Piaseczno przez osoby pracujące w Fundacji Rozwoju Dzieci. Wywiady były anonimowe. O opinię pytaliśmy rodziców i opiekunów dzieci uczęszczających do:

- 1) Przedszkola i żłobka "U Żwirka" w Baszkówce - dnia 12 listopada 2015 roku
- 2) Przedszkola Samorządowego nr 3 w Piasecznie dnia - 16 listopada 2015 roku
- 3) Przedszkola, Poradni przy ul. Julianowskiej 66 B - dnia 23 listopada 2015 roku
- 4) Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Piasecznie, ul. Chyliczkowska 20 - dnia 23 listopada 2015 roku

Do wywiadu zaprosiliśmy 48 osób. Uzyskaliśmy odpowiedzi od 36 osób. Spośród osób, które odmówiły, 5 osób zamieszkiwało poza terenem badań, 5 osób wypełniło ankietę on-line w tej samej sprawie lub papierową, 2 osoby odmówiły udziału.

6.2.2.1. Treść narzędzia

Podczas wywiadów z rodzicami w placówkach zadawano rodzicom i opiekunom następujące pytania.

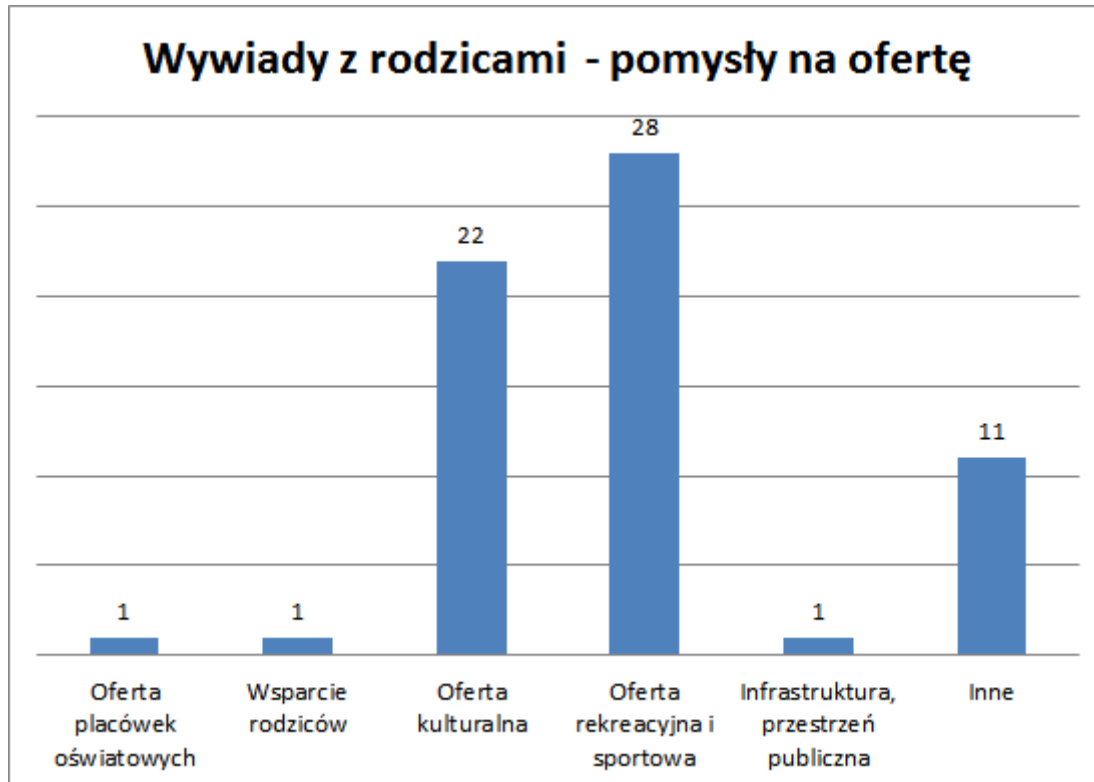
- 1) Jakie są Pani/ Pana pomysły na wzbogacenie oferty dla rodzin z dziećmi na terenie Miasta i Gminy Piaseczno, z uwzględnieniem Pani/ Pana doświadczeń i obserwacji w tej sprawie.

- 2) Czy informacja o wydarzeniach prowadzonych w Mieście i Gminie Piaseczno, skierowanych do dzieci i ich rodzin jest dla Pani/ Pana wystarczająca? Jeśli nie, jakie ma Pan/ Pani sugestie co do ulepszenia kanałów takich komunikatów?
- 3) Proszę wyrazić opinię o placówce, do której uczęszcza Pani/ Pana dziecko, a także wskazać obszary możliwej poprawy współpracy placówki z rodzicami.
- 4) Czy ma Pan/ Pani pomysły na działania w Mieście i gminie Piaseczno lub uwagi, sugestie odnoszące się do działań dla dzieci i ich rodzin

Nie wszyscy rodzice odpowiedzieli na każde z pytań, niektórzy tylko na jedno, dwa lub trzy wybrane, ze względu na niedługi czas w związku z tym, że spieszili się odbierając dzieci z placówek.

6.2.2.2. Wyniki narzędzia

Odpowiedzi rodziców na pytanie *Jakie są Pani/ Pana pomysły na wzbogacenie oferty dla rodzin z dziećmi na terenie Miasta i Gminy Piaseczno, z uwzględnieniem Pani/ Pana doświadczeń i obserwacji w tej sprawie.*

Wykres 23. Pomysły na ofertę według osób badanych

- Pomysły dotyczące oferty placówek oświatowych:
 - więcej miejsc w przedszkolach - 1 odpowiedź
- Dotyczące wsparcia rodziców:
 - miejsce spotkań dla rodziców i dzieci, klubokawiarnia, świetlica - 6 odpowiedzi
- Dotyczące oferty kulturalnej i tematycznej:
 - nieodpłatne zajęcia dodatkowe dla dzieci i rodziców - 6 odpowiedzi,
 - dodatkowe zajęcia tematyczne i kulturalne - 6 odpowiedzi,
 - miejsce aktywności związanej z kulturą - 4 odpowiedzi,
 - otwarte zajęcia w okresie letnim i zimowym - 3 odpowiedzi,
 - powiększenie oferty zajęć dla małych dzieci (3 lata) - 2 odpowiedzi,
 - zajęcia oraz zabawki dostosowane do osób z niepełnosprawnością - 1 odpowiedź.
- Dotyczące oferty rekreacyjno-sportowej:
 - plac zabaw - 13 odpowiedzi
 - zajęcia sportowe i taneczne, wycieczki zorganizowane - 7 odpowiedzi,
 - basen miejski, lekcje pływania - 6 odpowiedzi,
 - stadniny - 1 odpowiedź,
 - sale zabaw dla dzieci - 1 odpowiedź,
- Dotyczące infrastruktury i przestrzeni publicznej:
 - park, chodnik - 1 odpowiedź
- Inne:
 - oferta jest wystarczająca - 6 odpowiedzi,
 - nie korzystamy z oferty Miasta i Gminy - 3 odpowiedzi,
 - nie znamy oferty - 2 odpowiedzi.

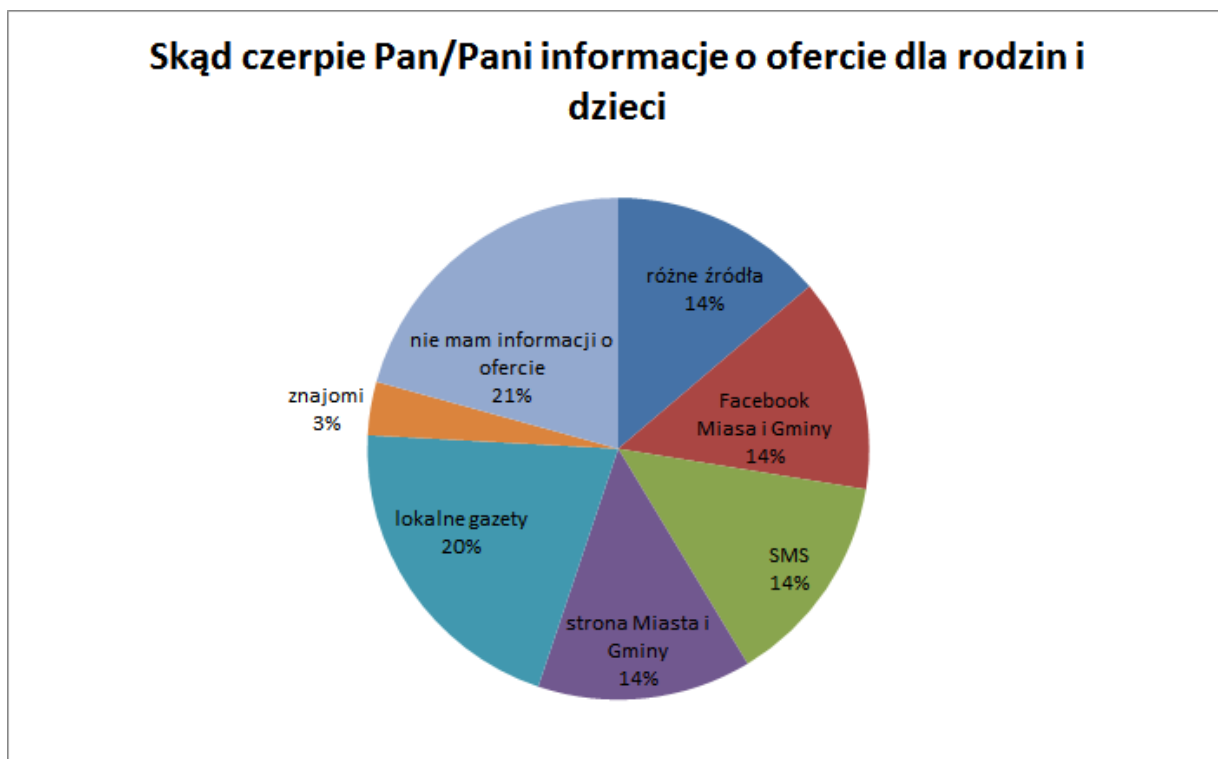
Wybrane wypowiedzi rodziców:

Jest dużo miejsc, w których można spędzać czas wolny.

Ofertę miasta bardzo źle oceniam.

Place zabaw to miejsca, w których można sobie zęby powybić, sale zabaw są brudne, pełno zarazków. Jest skatepark, z którego korzystamy jednak częściej jeździmy do Warszawy. W Piasecznie powinno znaleźć się fajne miejsce na otwartej przestrzeni ze sprzętem do ćwiczeń i zabawkami rozwojowymi.

Odpowiedzi rodziców na pytanie *Czy informacja o wydarzeniach prowadzonych w Mieście i Gminie Piaseczno, skierowanych do dzieci i ich rodzin jest dla Pani/ Pana wystarczająca? Jeśli nie, jakie ma Pan/ Pani sugestie co do ulepszenia kanałów takich komunikatów?*

Wykres 24. Źródła informacji respondentów o ofercie dla rodzin i dzieci w MiGP

Rekomendacje rodziców dotyczące informacji o wydarzeniach MiGP:

- więcej informacji dotyczących oferty dla dzieci na Facebooku Miasta - 1 odpowiedź,
- newsletter rozsyłany przez Gminę - 8 odpowiedzi,
- więcej informacji o ofercie dla dzieci w SMSach - 4 odpowiedzi,
- druk i dystrybucja broszury papierowej - 8 odpowiedzi,
- więcej informacji o ofercie dla dzieci na stronie Miasta i Gminy - 4 odpowiedzi
- tablice informacyjne - 2 odpowiedzi

Odpowiedzi rodziców na pytanie *Proszę wyrazić opinię o placówce, do której uczęszcza Pani/ Pana dziecko, a także wskazać obszary możliwej poprawy współpracy placówki z rodzicami* brzmiały:

- zadowoleni ze współpracy - 14 odpowiedzi
- brak odpowiedzi - 6 osób

Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku

Rekomendacje dla placówek od rodziców, podsumowanie:

- rozbudowa przedszkola, sal na imprezy zorganizowane,
- miejsca na spotkania dla rodziców,
- remont,
- zajęcia sportowe, taniec,
- zajęcia z języka angielskiego dla dzieci w każdym wieku,
- renowacja placu zabaw,
- przygotowanie oferty placówki na wakacje.

Wybrane opinie rodziców:

Wybraliśmy to przedszkole ze względu na dietę dziecka- w przedszkolu mamy możliwość pełnej realizacji potrzeb i wymagań diety dziecka.

O współpracy z przedszkolem: Rewelacja, super atmosfera, jest tu bardzo rodzinnie. Dziecko bardzo chce chodzić do przedszkola, są tu miłe wychowawczynie.

Ważnym elementem są imprezy okolicznościowe, które integrują także rodziców, jak i bardzo ciekawe zajęcia.

6.2.3. Narzędzie badawcze „Pytanie na sznurku”

„Pytanie na sznurku” - anonimowe badanie opinii. W miejscu dostępnym dla rodziców i dla osób, od których chcieliśmy uzyskać odpowiedzi, zawiesiliśmy sznurek z pytaniem dotyczącym oferty dla dzieci i rodzin. Osoby, które chciały udzielić odpowiedzi, zapisywały na kartkach, czego brakuje im w ofercie Miasta i Gminy Piaseczno, a swoją odpowiedź dopinały do sznurka. Badanie trwało od kilku dni do dwóch tygodni.

„Pytanie na sznurku” było narzędziem zastosowanym w następujących placówkach:

- 1) Niepubliczne Przedszkole i Żłobek “U Żwirka” z Oddziałami Integracyjnymi.
- 2) Przedszkole Samorządowe nr 3 w Piasecznie.

- 3) Poradnia, Przedszkole, Żłobek przy ul. Julianowskiej.
- 4) Wszechnica Rodzica.
- 5) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Piasecznie ul. Chyliczkowska

6.2.3.1. Treść narzędzia

Pytanie brzmiało: *Jak Miasto i Gmina Piaseczno może poprawić ofertę dla dzieci (0-10 lat) i ich rodzin? Prosimy na kartkach zapisać swoje propozycje.*

6.2.3.2. Wyniki odpowiedzi na „pytania na sznurku”

Uzyskane odpowiedzi:

- Dotyczące oferty placówek oświatowych:
 - zwiększenie ilości osób z obsługi w grupach najmłodszych (pomoc nauczyciela, asystent, woźna),
 - więcej godzin pracy nauczycieli specjalistów - np. logopeda,
 - przedszkole i szkoła integracyjna,
 - gabinety stomatologiczne w szkołach, pielęgniarki w przedszkolu
 - szkoła podstawowa
 - miejsca w przedszkolach publicznych
 - więcej wycieczek szkolnych
- Dotyczące wsparcia rodziców:
 - klub rodzica
 - więcej zajęć integracji sensorycznej SI wspólnych dziecko+rodzic
 - mniejsze kolejki do specjalistów, np. logopedów
 - więcej darmowych zajęć ze specjalistami
 - bezpośredni dostęp do specjalistów w przedszkolach (pedagog, psycholog, terapeuta, logopeda) – 2 odpowiedzi
- Dotyczące oferty kulturalnej:
 - kino – 3 odpowiedzi
 - popołudniowe wydarzenia (np. 11. listopada po godzinie 14 -tej nie było możliwości spędzenia czasu z rodziną),
- Dotyczące oferty rekreacyjno-sportowej:

- lepsza jakość basenów i obiektów sportowych - brakuje dobrej jakości basenów z lekcjami dla małych dzieci;
- wycieczki w plenerze dla grup wiekowych
 - Dotyczące infrastruktury i przestrzeni publicznej:
- szerokie chodniki, odśnieżone, równe – 2 odpowiedzi
- ścieżki rowerowe
- busy linii "L" z miejscami przystosowanymi dla wózków, częstsze kursy rano;
- pediatra na dyżurze nocnym;
- tworzenie miejsc pracy dla matek z małymi dziećmi;
- zamknięty, zadaszony plac zabaw – 4 odpowiedzi.

6.2.4. Narzędzie „Mapa przestrzeni dla dzieci”

„Mapa przestrzeni dla dzieci” to narzędzie, dzięki któremu rodzice i opiekunowie dzieci mogli anonimowo wyrazić opinię o miejscach, w których przebywają dzieci oraz rodziny z dziećmi. Na szablonie przygotowanym przez Fundację Rozwoju Dzieci ankietowani zaznaczali miejsca dla dzieci i rodzin oraz wypisywali opinię o nich.

Opinie za pomocą „Mapy przestrzeni” zostały zebrane w 3 placówkach:

- 1) Przedszkole i Żłobek „U Żwirka” z Oddziałami Integracyjnymi w Baszkówce
- 2) Przedszkole Samorządowe nr 3 w Piasecznie.
- 3) Poradnia, Przedszkole, Żłobek przy ul. Julianowskiej.

6.2.4.1. Treść narzędzia

Narzędzie składało się z pól z możliwością wpisywania w nie konkretnych opinii. Poszczególne pola dotyczyły obszarów aktywności związanych z małymi dziećmi na terenie Miasta i Gminy Piaseczno. Były to: place zabaw; infrastruktura i otoczenie- czy są przyjazne dzieciom; świetlice szkolne i wiejskie; miejsca dla dzieci z niepełnosprawnościami; biblioteki i ośrodki kultury; instytucji edukacyjnych; a także opinie w sprawie innych miejsc lub uwagi.

6.2.4.2. Wyniki narzędzia

Otrzymaliśmy 4 wypełnione przez osoby badane mapy. Poniżej opinie uzyskane w badaniu:

- Opinie uzyskane w sprawie placów zabaw:
 - place zabaw są dostępne zarówno w mieście, jak i w gminie,
 - piękny plac zabaw w prywatnym przedszkolu „U Żwirka”.
 - konieczne odnowienie placów zabaw w Piasecznie, przystosowanie do użytku (dotyczy: plac zabaw w Zalesiu Górnym, plac przy ul. Kusocińskiego),
 - place zabaw użytkowane przez młodzież, osoby dorosłe – skutkiem czego jest tam brudno, sprzęty są zniszczone. Rekomendowany monitoring (plac przy ul. Kusocińskiego),
 - potrzebna budowa placu zabaw w Baszkówce dla dzieci starszych niż przedszkolne.
- Opinie uzyskane w sprawie infrastruktury i otoczenia:
 - ciekawą atrakcją są Góry Szymona i Ośrodek Wisła
 - dobrze, że są nowe ścieżki rowerowe w Parku Chojnowskim,
 - brak wystarczającej ilości chodników, po których swobodnie można poruszać się z wózkiem (dotyczy: Baszkówka, Bogatka, Bobrowiec),
 - niedoświetlone miejsca publiczne, np. park miejski w Piasecznie
- Opinie uzyskane w sprawie placów zabaw świetlic szkolnych i wiejskich:
 - świetlice są w szkołach i są na wysokim poziomie,
 - brakuje klubików wiejskich,
 - świetlice wiejskie działają dwa razy w tygodniu w określonych godzinach.
- Opinie uzyskane w sprawie miejsc dla dzieci z niepełnosprawnościami
 - szkoły nie są przystosowane do przyjęcia dzieci niepełnosprawnych – brak windy, podjazdów (dotyczy szkoły w Jazgarzewie),
 - potrzeby dzieci z niepełnosprawnościami nie są zaspokajane,
 - dzieci niepełnosprawne mają gorsze szanse od dzieci sprawnych ruchowo – bariery w rozwoju.
- Opinie uzyskane w sprawie bibliotek i ośrodków kultury:
 - biblioteki powinny być miejscem wypożyczenia książki, ale również takim, w którym można usiąść na kanapach i przeczytać książki,

- ośrodek kultury w Piasecznie oferuje szeroką gamę zajęć zarówno dla dzieci, jak i młodzieży.

- Opinie uzyskane w sprawie instytucji edukacyjnych:

W gminie Piaseczno są na dobrym poziomie, zarówno te publiczne, jak i nowo powstałe, niepubliczne.

- Opinie uzyskane w sprawie innych miejsc lub uwagi:

- brak kina w Piasecznie to podstawowy problem dla wielu rodziców. Kino byłoby bardzo dobrą inwestycją w Piasecznie. Najbliższe kino jest w Warszawie, co utrudnia czasem rodzinom spędzanie czasu w takim miejscu.

6.2.5. Wywiady z pracowniczkami organizacji, instytucji

Poprosiliśmy pracowniczki organizacji i instytucji o wypowiedzi dotyczące szczególnie ważnych potrzeb w zakresie wspierania potrzeb rodzin z małymi dziećmi. W części 6.2.5.2. przedstawiamy spisane wybrane wypowiedzi.

6.2.5.1. Treść narzędzia

Pytanie skierowane do pracowniczek organizacji i instytucji specjalizujących się w konkretnej tematyce dotyczącej także sytuacji rodzin z dziećmi brzmiało: *Prosimy o wyrażenie opinii w sprawie sytuacji rodzin z dziećmi w Mieście i Gminie Piaseczno, które dotyczą szczególnie ważnych potrzeb, niezbędnych do podjęcia działań w celu wsparcia ich realizacji.*

6.2.5.2. Wypowiedzi pracowniczek organizacji, instytucji

Ewa Lubianiec "Fundacja Pomóż Dorosnąć", informacja z dnia 1.10.2015 roku, zaktualizowana 19.01.2016 roku.

W punktach wyliczono obszary potrzeb, z którymi Fundacja się styka:

I. Ogromny problem samotnych matek, kobiet w poważnych kryzysach, bywa, że porzuconych w ciąży, mających małe dzieci- chodzi o stworzenie systemu opieki zastępczej dla małych dzieci w sytuacjach kryzysowych; myślę o doraźnej pomocy

osób do tego gotowych, w okresie np. leczenia rodziców, porodu matki itp.; system taki oczywiście musi mieć określone umocowania prawne i być realizowany przez określoną instytucję.

II. Problem z finansowaniem przedszkoli przez rodziny niewydolne wychowawczo, mające bardzo trudną sytuację finansową- mamy ciągle takich podopiecznych, pomagamy im finansować przedszkola, ponieważ przedszkole jest często jedynym miejscem dla tych dzieci, w którym doświadczają one pogodnego dzieciństwa.

III. Potrzeby małych dzieci będą zaspokajane, jeśli rodziny będą wydolne, będą właściwie funkcjonować; niestety istnieje wiele rodzin, które takimi nie są; nie wiem czy istnieją statystyki gminne ile rodzin z dziećmi w wieku do 6 lat to rodziny głęboko dysfunkcyjne; system pomocy takim rodzinom jest ciągle niewystarczający - ale to temat "morze", wymagający złożonych rozwiązań, obejmujących liczne obszary pomocy społecznej. Wiem, że MGOPS robi wiele, ale ciągle spotykam się z niechęcią owych rodzin do instytucji MGOPS. Myślę, że to problem złożony...

Jedna z rodzin, której bardzo pomagamy - sfinansowaliśmy matce leczenie na oddziale odwykowym, finansujemy wiele potrzeb dzieci, jest w ciężkim kryzysie (ojciec ciężko zachorował) - dużo już przeszli i naprawdę warto im dalej pomagać bo są zmotywowani, ale obawiam się, że jak nie otrzymają życzliwego, wspierającego, rozumiejącego jej sytuację asystenta rodziny, nie poradzą sobie z natłokiem trudnych spraw. Może więc wskazana byłaby większa ilość asystentów rodzin, którzy stanowią ogromne wsparcie dla takich rodzin i dzieci- jest to z naszej perspektywy temat do podjęcia.

IV. Ponadto osoby, które wolontariacko zaangażowane są w pomoc realizowaną przez Fundację Pomóż Dorosnąć, próbowały skierować ankietę opracowaną przez zespół roboczy do spraw diagnozy do rodzin, które korzystają z naszej pomocy, ale żadna z rodzin nie zwróciła nam wypełnionej ankiety, podkreślając, że ich sytuacja życiowa jest tak trudna, iż mają problem z odpowiedzią na pytania. Są to rzeczywiście rodziny głęboko dysfunkcyjne, które potrzebują bardzo dużego wsparcia.

Bardzo się cieszę się z powstania niniejszej diagnozy. Wraz ze Strategią rozwoju oświaty gminy Piaseczno na lata 2015 – 2020, uzupełniając się wzajemnie, dają spójny obraz sytuacji dzieci na terenie Miasta i Gminy Piaseczno. Dokument ten, tak jak „Strategia” powinien stanowić dobrą podstawę i punkt wyjścia różnorodnych działań na rzecz dzieci w naszej okolicy. Powinien też być aktualizowany, ponieważ sytuacja rodzin z małymi dziećmi w Polsce jest dynamiczna. Dlatego chciałabym zwrócić uwagę na kilka ważnych obszarów w takcie zmiany lub zmiany wymagających.

DOSTĘPNOŚĆ WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO.

Rodziny, w których jest dziecko (rodzeństwo lub rodzic) z niepełnosprawnością, osoby samotnie wychowujące dzieci oraz rodziny wielodzietne, to grupy najbardziej obciążone wychowywaniem małych dzieci, zapewnieniem im właściwej opieki, warunków zdrowotnych, edukacyjnych i bytowych. Ustawa rekrutacyjna (ustawa z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 7) dla dzieci z tych właśnie rodzin wprowadziła preferencyjne zasady przy rekrutacji do przedszkoli, co w zasadniczy sposób powinno wpłynąć na poprawę ich sytuacji. Likwiduje podstawową barierę w dostępie do edukacji przedszkolnej oraz, poprzez zorganizowanie opieki nad dziećmi, wspiera pozostałą część rodziny. Rekrutacja na nowych zasadach została przeprowadzona została dopiero 2 razy: w 2014 i 2015 roku.

WSPARCIE DLA DZIECI ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI W PRZEDSZKOLACH PUBLICZNYCH.

W zawiązku z nowymi zasadami rekrutacji, we wszystkich przedszkolach publicznych będzie prowadzona edukacja włączająca lub integracyjna. W roku 2015 na terenie gminy Piaseczno powstało 14 nowych placówek publicznych, utworzonych z „przekształcenia” przedszkoli niepublicznych. Konieczna jest współpraca poradni i przedszkoli publicznych, prowadzonych przez inne podmioty niż gmina, w celu zapewnienia jak najlepszych warunków rozwoju dzieciom ze SPE, szczególnie dzieciom z niepełnosprawnościami, które mają pierwszeństwo przy rekrutacji.

Przedszkola te bowiem nie mogą odmówić ich przyjęcia, nawet jeśli nie są w stanie

*Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno
Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku*

zapewnić odpowiednich warunków. Podpisuję się pod rekomendacjami pani Bożeny Małkowskiej i dziękuję za wnioski.

OPIEKA NAD DZIEĆMI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI DO LAT 3.

Konieczna jest specjalna podwyższona dotacja gminna dla dzieci z niepełnosprawnościami, które uczęszczają do żłobków, klubów lub są objęte opieką dziennych opiekunów. Ustawa o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 przewiduje objęcie opieką w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna dziecka z niepełnosprawnością. W takim przypadku liczba dzieci objętych opieką 1 osoby ulega zmniejszeniu. Dziecko z niepełnosprawnością potrzebuje często opieki, nierzadko specjalistycznej. Z tych 2 powodów (zmniejszenie liczby dzieci i konieczność zapewnienia specjalnych warunków) dotacja na dziecko z niepełnosprawnością powinna być wyższa.

ZBADANIE OBSZARÓW, KTÓRE AKTUALNIE ULEGAJĄ ZMIANOM.

Warto sprawdzić za 2 lata skuteczność wprowadzanych zmian lokalnych i rządowych wspierających rodziny w wychowaniu i edukacji dzieci, np:

- jakość edukacji włączającej w przedszkolach publicznych,
- jaka część rodzin 3+ korzysta z lokalnej i ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny?
- w jaki sposób rządowy program „500 zł na dziecko” w różnych grupach społecznych przyczynia się do lepszych warunków życia i rozwoju dzieci?
- efekty pracy asystentów rodzinnych.

Bożena Małkowska-Baranowska, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Piasecznie, ul. Chyliczkowska 20

Dostrzegam pilną potrzebę skoordynowania działań placówek opiekuńczo-edukacyjnych z poradnią w zakresie świadczenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i rodzinom. Chodzi o „zjednoczenie sił” - zasilenie i wykorzystanie zasobów kadrowych żłobków, przedszkoli, szkół, poradni w sposób optymalny. Zgodnie z przepisami oświatowymi, istnieją części wspólne i rozłączne zadań, kompetencji wymienionych placówek oraz poradni.

Ogólnie mówiąc, zadań ustawowych i oczekiwań klientów stawianych przed poradnią jest wiele. Rodzice, nauczyciele uskarżają się na długie terminy oczekiwania na diagnozę, terapię w poradni.

Nadmienię, iż obecnie poradnia obejmuje swym działaniem ponad 230 placówek z sześciu gmin, dysponuje niespełna 30 etatami specjalistów (psycholodzy, pedagodzy, logopedzi). Co istotne, do zadań poradni należy pomoc dzieciom od urodzenia (czyli zanim trafią do żłobków, przedszkoli) i ich rodzicom. Tu szczególnie chcę podkreślić wczesne wspomaganie rozwoju dzieci z niepełnosprawnościami.

Dane demograficzne z 2014 r. opublikowane w mediach, uwidaczniają większą, niż w województwie mazowieckim liczbę dzieci do 14 roku życia [/www.polskawliczbach.pl/](http://www.polskawliczbach.pl/). Dodatkowo saldo migracji zarobkowej w Mieście i Gminie Piaseczno generuje wzrost liczby dzieci, za czym idzie konieczność organizacji pomocy specjalistycznej na miarę rosnących potrzeb.

Uważam, iż słuszne byłoby doinwestowanie placówek gminnych w zakresie zasobów ludzkich i rzeczowych. Wymóg ustawowy zapewnienia pomocy psychologiczno-pedagogicznej przez placówki edukacyjne dzieciom/ młodzieży z trudnościami oraz zdolnym, obliguje do uzupełniania kadry specjalistów, podnoszenia ich kwalifikacji w zakresie diagnozy i terapii. Z tego względu warto rozważyć zaopatrzenie placówek w narzędzia diagnostyczne (np. standaryzowane testy psychologiczne i pedagogiczne). Nadal szansą jest pozyskiwanie środków zewnętrznych - nie tylko na podnoszenie kwalifikacji kadry, ale na poszerzenie oferty oddziaływań, zakup sprzętu specjalistycznego, wyposażenie sal do zajęć o charakterze rehabilitacyjnym, integracji sensorycznej itp.

Wspomniane inwestycje w oświatę pozwoliłyby na szybszą i adekwatną odpowiedź na potrzeby dzieci/ rodzin poszukujących pomocy. Utrzymanie czy zapewnienie każdej gminnej placówce opiekuńczo-edukacyjnej zespołu specjalistów pomocy psychologiczno-pedagogicznej, to budowa mocnej sieci wsparcia. Poradnia w sposób oczywisty stanowiłaby specjalistyczne zaplecze dla profesjonalistów, przejęłaby „najtrudniejsze przypadki” i rozwinęła pomoc terapeutyczną - zgodnie z literą prawa nie mają takich kompetencji inne placówki opiekuńczo-edukacyjne.

Wróćę na chwilę do wczesnego wspomagania rozwoju dzieci z niepełnosprawnościami - WWR to zajęcia specjalistyczne dedykowane dzieciom, *Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku*

zanim podejmą naukę w szkole. Poradnia wydaje opinie na mocy orzeczeń w tej sprawie. Placówki oświatowe mogą organizować WWR w miarę posiadanego zaplecza kadrowego i sprzętowego - otrzymują subwencję na ten cel. Docierają do mnie sygnały, że część placówek pobiera subwencje i mimo tego nie organizuje zajęć dla dzieci. Zdesperowani rodzice wracają do poradni. Moim zdaniem, w tej sytuacji zasadne byłoby stworzenie systemu rekomendacji placówek oferujących WWR, którym gmina przekazuje subwencje. Gmina jako organ prowadzący może/ powinna weryfikować zasoby jednostek podległych.

Na bazie kilkunastoletniego doświadczenia zawodowego, twierdzę, że coraz częściej dzieci/ młodzież wymagają konsultacji psychiatrycznej (np. spektrum autyzmu, depresja, zaburzenie łaknienia, samookaleczenia) oraz neurologicznej. Piaseczyńskie środowisko oświatowe boryka się z niedostatkiem w tym obszarze - oczywiście chodzi o konsultacje i terapię w ramach NFZ. Jednostki podległe Ministerstwu Edukacji Narodowej (przedszkola, szkoły, poradnie) nie prowadzą takiej działalności. W celu pogłębienia diagnozy dziecka jesteśmy zmuszeni odsyłać rodziców do poradni specjalistycznych w Warszawie lub prywatnych. Tam także lista oczekujących jest długa. Warto podjąć działania w kierunku zorganizowania tej formy pomocy mieszkańcom gminy: wychowankom i uczniom. Im szybciej owa interwencja medyczna nadejdzie, tym mniej szkód dla jednostki, rodziny i społeczności.

Katarzyna Chrzanowska, Dyrektor Żłobka i Przedszkola Niepublicznego „U Żwirka”

Z perspektywy placówek niepublicznych, których w Piasecznie jest wiele, ważnymi aspektami jest ustalenie standardów współpracy pomiędzy placówkami, dotyczących wykorzystywania zasobów ludzkich i lokalowych, nie wyłączając z tej współpracy placówek prywatnych. Istotne też z punktu widzenia funkcjonowania i rozwoju naszego Przedszkola i Żłobka są cykliczne spotkania władz oświatowych oraz dyrekcji lub przedstawicieli placówek opiekuńczo-edukacyjnych, zarówno publicznych, jak i prywatnych w celu usprawniania bieżącej współpracy (wymiana doświadczeń, monitorowanie jakości usług pełnionych przez placówki, wsparcie prawne, ustalania na bieżąco potrzeb placówek i sposobów ich zaspakajania i innych).

Małgorzata Skrodzka, Przedszkole Samorządowe nr 3 w Piasecznie

Z perspektywy placówki samorządowej i jak najlepszego wypełniania naszych podstawowych celów, czyli jak najlepszej opieki i edukacji dla dzieci jest zwiększenie ilości godzin dla specjalistów, zabezpieczenie miejsc w placówkach dla dzieci najmłodszych. Uznajemy za ważne także rozbudowę małych placówek w celu zapewnienia dzieciom najmłodszym dostępu do edukacji, w związku ze zmianami w ustawie o systemie oświaty.

Irena Piechal, Stowarzyszenie chorych na zespół Silvera Russella, Stowarzyszenie rodziców i opiekunów dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych Oni Są.

Sytuacja dzieci z niepełnosprawnością w Mieście i Gminie Piaseczno na podstawie doświadczeń w pracy z dziećmi niepełnosprawnymi i ich rodzinami, urzędami oraz organizacjami działającymi na rzecz osób wykluczonych, niepełnosprawnych, przewlekle chorych, z dysfunkcjami.

Sytuacja dzieci niepełnosprawnych w Mieście i Gminie Piaseczno jest trudna. Kiedy rodzina mieszkająca na terenie Miasta i Gminy Piaseczno dowiaduje się, że ma dziecko z niepełnosprawnością, zgłasza się do lekarza, a następnie do Starostwa Powiatowego z dokumentacją, a następnie składa dokumenty na komisję lekarską. Kiedy rodzina odbierze dokumenty ze Starostwa, zostaje z tą SYTUACJĄ POZOSTAWIONA SAMA SOBIE.

- I. W Mieście i Gminie Piaseczno nie istnieje wsparcie takie, jak np. w Warszawie w dzielnicy Mokotów, gdzie rodzina wychodząc z komisji lekarskiej dostaje przygotowany przez Urząd Miasta biuletyn z informacjami o lekarzach, poradniach, ośrodkach rehabilitacji, czy szkołach, przedszkolach oraz zajęciach dla dzieci niepełnosprawnych. Druga część takiego biuletynu to adresy urzędów, w których osoba z niepełnosprawnością może otrzymać zasiłki, czy też miejsce, gdzie znaleźć można przepisy prawne dotyczące niepełnosprawnego oraz obowiązujące ulgi i tym podobne. W Mieście i Gminie Piaseczno rodzina musi wszystkiego szukać sama, stąd rekomenduje się przygotowanie choćby takiego biuletynu, który przygotuje Miasto i Gmina

*Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno
Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku*

we współpracy np. z odpowiednią organizacją pozarządową, która działa w obszarze niepełnosprawności.

- II. Następny problem rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym w Mieście i Gminie Piaseczno to brak możliwości rehabilitacji i usprawniania- brakuje ośrodka wczesnego wspomaganie rozwoju NFZ, o co Miasto i Gmina powinno zabiegać w porozumieniu z którymś podmiotem medycznym.
- III. Brak jest zupełnie lekarzy specjalistów dziecięcych: neurologa, logopedy, neurologopedy, kardiologa, dermatologa, endokrynologa, laryngologa, psychiatry dziecięcego, ortopedy, okulisty, ginekologa dla dziewczynek. Jeśli w którejś przychodni działa taki specjalista, to ilość miejsc dla zdrowych i chorych dzieci jest zdecydowanie niewystarczająca, dlatego priorytetem dla Miasta i Gminy Piaseczno powinno być otwarcie poradni specjalistycznej dla dzieci w ramach NFZ.
- IV. Brak pogotowia chirurgicznego dla dzieci. Nasze małe dzieci i duże np. ze złamaniem reki muszą dojeżdżać w bólu na pogotowie np. najbliższe znajduje się w Warszawie, szpital przy ul. Niekańskiej. Priorytetem dla Miasta i Gminy powinno być wsparcie podmiotu, który uruchomi pogotowie chirurgiczne dla dzieci.
- V. Brak wystarczającej ilości miejsc u stomatologa dziecięcego w szkole nr 5, która leczy dzieci z gminy - czas oczekiwania jest bardzo długi. Zupełny brak gabinetu, który zechciałby obsługiwać i leczyć zęby u dziecka niepełnosprawnego.
- VI. Na terenie Miasta i Gminy bardzo długi jest czas oczekiwania na wizytę do psychologa, czy innego specjalisty
- VII. Na terenie Miasta i Gminy brakuje odpowiedniej rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych.
- VIII. Na terenie Miasta i Gminy w poradni bardzo mała jest liczba dzieci przyjmowanych na wczesne wspomaganie.
- IX. Na terenie Miasta i Gminy w poradni brakuje terapii ruchowej.
- X. Na terenie Miasta i Gminy w poradni przede wszystkim niedostosowany jest budynek bez windy. Dzieci niepełnosprawne trzeba wnosić na rękach. Nie ma gdzie bezpiecznie zostawić wózka. Dziecko przez to nie może korzystać z zajęć grupowych. Alternatywą, jaką proponuje się rodzinom jest konsultacja w pokoju na dole bez odpowiednich pomocy i przyborów.

- XI. Na terenie Miasta i Gminy w poradni za mała jest salka do terapii SI- integracji sensorycznej.
- XII. Na terenie Miasta i Gminy brakuje psychiatry dziecięcego, który od roku przebywa na zwolnieniu, przez co komisja obraduje też często w niepełnym składzie.
- XIII. Na terenie Miasta i Gminy brakuje zajęć pozalekcyjnych dla dzieci niepełnosprawnych, typu świetlica dla dzieci niepełnosprawnych, gdzie odbywać mogłyby się zajęcia z plastyki muzyki i inne. Dzieci niepełnosprawne po szkole, podobnie jak dzieci zdrowe, nie chcą same siedzieć w domu, tylko chciałyby chodzić np. do ośrodków kultury na zajęcia. Dobrym przykładem jest Konstancin-Jeziorna, gdzie w ośrodku kultury odbywają się zajęcia taneczne dla dzieci niepełnosprawnych.
- XIV. Ośrodki kultury powinny posiadać w stałej ofercie zajęcia integracyjne dzieci zdrowych z chorymi, choćby poprzez przedstawienia niepełnosprawności dzieciom zdrowym, by na zajęciach mogło być więcej dzieci niepełnosprawnych razem ze zdrowymi.
- XV. Największym problemem jest brak szkoły integracyjnej prowadzonej przez Miasto i Gminę. Rodzice oczekiwali, by nowa, multimedialna szkoła przy ul. Jana Pawła, była taką szkołą. W szkole tej zostaną zatrudnieni odpowiedni specjaliści, zostanie zakupiony odpowiedni sprzęt, wyposażenie klas.
- XVI. Lepiej byłoby, jeśli mielibyśmy jedną dużą nowoczesną szkołę integracyjną ze specjalistami w jednym miejscu, niż- jak obecnie- kilka szkół, które pozornie mianują się integracyjnymi, a tak naprawdę są to szkoły, w których nigdy nie wiadomo, czy zostanie otwarty oddział integracyjny, czy też nie. Rodzice przyjeżdżają do szkół i je oglądają, a z tych oglądzin wynika, że budynek nie spełnia roli szkoły integracyjnej - brakuje tam windy i możliwości poruszania się na wózkach. Rodzic decyduje się jednak na tę szkołę, bo nie ma innej, ale do końca nie wie, czy otwarty zostanie oddział integracyjny, o czym dowiaduje się on w czerwcu (podczas gdy rekrutacja trwa do marca tego samego roku). Aby mieć pewność, że znajdzie miejsce dla swojego dziecka, rodzic z dzieckiem niepełnosprawnym wybiera Konstancin-Jeziorną, czy Warszawę, gdzie już przy oglądaniu wie, co oferuje szkoła, widzi pracownie, pomoce i może poznać specjalistów, skonsultować z nimi przypadek dziecka.

- XVII. Na terenie Miasta i Gminy w Piasecznie zupełnie brakuje placu zabaw dla dzieci niepełnosprawnych, dlatego taki mógłby by powstać albo w parku przy ul. Chyliczkowskiej blisko poradni pedagogicznej albo przy nowej szkole. W weekendy mógłby służyć też dzieciom z całej gminy. Tego typu place zabaw powstają w Warszawie, czy innych miastach .
- XVIII. Kolejnym problemem jest transport osób z dziećmi chorymi. O ile w mieście Piaseczno są autobusy MZK (przystosowane do przewozu wózków) tak na obrzeżach gminy nikt nie pomyślał, że w małych busach L czy PKS nie ma jak podróżować z wózkiem dla niepełnosprawnych, czy głębokim dziecięcym.
- XIX. Problem występuje także, kiedy rodzina, nie będąca podopiecznymi MGOPS, zgłosi się po opinię o rodzinie, aby móc przy wsparciu różnych Fundacji zbierać 1% podatku- bardzo trudno tę opinię uzyskać.
- XX. Inny problem to brak asystentów dziecka niepełnosprawnego do szkoły- bardzo długo są oni rekrutowani przez MGOPS.
- XXI. Brakuje nagłośnienia i pomocy w załatwianiu oraz propagowaniu wśród rodzin rehabilitacji w domu czyli usług opiekuńczych- jest to zadaniem MGOPS.
- XXII. Brakuje asystentów rodziny, którzy zajmowaliby się poradnictwem i pomocą w rozwiązywaniu problemów w rodzinie, wynikających z powodu choroby ich dziecka. Takiego asystenta nie ma też w PCPR w Starostwie Powiatowym.
- XXIII. Duża trudność ma również miejsce przy poruszaniu się na wózkach po mieście i na obrzeżach- brakuje odpowiednich zjazdów dla wózków, czy odśnieżania w zimie.
- XXIV. Rodziny z chorymi dziećmi mogą uzyskać wsparcie w fundacjach i stowarzyszeniach działających na rzecz dzieci niepełnosprawnych, których to wykaz też powinien powstać w Piasecznie. Takie stowarzyszenia to np. Stowarzyszenie chorych na zespół Silvera Russella- prezes Irena Piechal, założycielka stowarzyszenia; Stowarzyszenie rodziców i opiekunów dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych Oni Są –członek zarządu- Irena Piechal założyciel stowarzyszenia, Fundacja Pomóż Dorosnąć. Przy gminie działa pełnomocnik osób niepełnosprawnych w radzie oświatowej- funkcję tę społecznie pełni Irena Piechal. pełnomocnik osób niepełnosprawnych w radzie oświatowej reprezentuje rodziny z chorymi dziećmi, służy pomocą poprzez e-mail i telefon w rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych (e-mail: irena.piechal@tlen.pl)

Ewa Misztal, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (MGOPS)
Piaseczno, 19.01.2016 roku.

Z punktu widzenia instytucji MGOPS ważne jest, aby Miasto i Gmina posiadały jak najlepszą infrastrukturę w różnych zakresach pomocy małemu dziecku i rodzinie. Im wcześniejsza pomoc, tym lepsze efekty i mniej nawarstwiających się problemów. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Należy budować system wspierania rodzin biologicznych (potrzeba około 20 asystentów rodzin, kilkunastu placówek wsparcia dziennego, kilkadziesiąt rodzin wspierających) oraz rozwijać rodzinne formy opieki zastępczej.

Rodzina stanowi dla dziecka najlepsze naturalne środowisko, w którym otoczone jest miłością, opieką i ma możliwość zaspokajania swoich potrzeb. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie, w systemie cenionych wartości, na plan pierwszy wysuwane jest szczęście i dobro dziecka, które daje równocześnie szczęście rodzicielskie i małżeńskie. Jednak nie wszystkie rodziny swoje funkcje realizują w takim stopniu, by dzieci mogły się w nich prawidłowo rozwijać i czuć się szczęśliwe.

Dokonujące się zmiany, postęp, szybsze tempo życia niosą za sobą wiele pozytywnych skutków, ale niestety pogłębiają też wiele negatywnych zjawisk, takich jak np. bezrobocie, uzależnienia, przemoc, choroby psychiczne, zaniedbywanie obowiązków, przestępczość, które powodują zaburzenia w prawidłowym jej funkcjonowaniu albo całkowity rozpad rodziny.

Bardzo ważne zatem jest, aby wszystkie podmioty i instytucje uczestniczyły w procesie wspierania rodziny. Ważne jest też, aby tych podmiotów było jak najwięcej i aby znaleźli się w nich ludzie potrafiący motywować do korzystania z nich w sposób regularny, przemyślany i efektywny...

Myślę, że sama praca nad diagnozą powoduje rozszerzenie myślenia i jego większą interdyscyplinarność. Wnioski z takich spotkań i badań posłużą do dzielenia się z innymi osobami mającymi realny wpływ na kształtowanie obrazu naszego Miasta

Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno
Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku

i Gminy. Ponadto rekomendacje z diagnozy będą wykorzystywane zarówno w Programie Wspierania Rodziny, jak i w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, tak by realnie zmieniły obraz naszego Miasta i Gminy.

6.2.5. Ankieta dla pracowników jednostek samorządowych i powiatowych

Ankieta została skierowana do pracowników gminnych i powiatowych, którzy posiadają informację dotyczące statystyk, a także procedur wspierania rodzin z dziećmi na terenie Miasta i Gminy Piaseczno.

6.2.5.1. Treść narzędzia

Pytania w ankiecie skierowanej do pracowników organizacji i instytucji dotyczyły m.in. wypracowanych przez instytucję procedur monitorowania potrzeb rodzin z małymi dziećmi; wiedzy o tym, gdzie mieszkańcy mogą uzyskać informacje o procedurach Państwa instytucji (np. adres strony internetowej). Ankieta dotyczyła też informacji, jakie dane dotyczące dzieci (od urodzenia do 10 roku życia) gromadzi dana instytucja i w jaki sposób można te informacje uzyskać, jeśli brakuje ich na stronach internetowych instytucji (np. dane statystyczne, sytuacja dzieci do 10 roku życia).

6.2.5.2. Wyniki narzędzia

Odpowiedzi udzieliły następujące jednostki samorządowe i powiatowe:

- Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Wydział Spraw Obywatelskich- wso@piaseczno.eu – dane dotyczące demografii
- Filia biblioteki w Zalesiu Górnym- zalesiegorne@biblioteka-piaseczno.pl– dotyczy zajęć w bibliotece
- Biblioteka- Oddział dla dzieci - dzieci@biblioteka-piaseczno.pl – dotyczy zajęć w bibliotece
- Biblioteka- filia w Głoskowie - gloskow@biblioteka-piaseczno.pl – dotyczy zajęć w bibliotece

- Biblioteka- filia Osiedle - osiedledzieci@biblioteka-piaseczno.pl – dotyczy zajęć w bibliotece
- Wydział Spraw Społecznych - ras@piaseczno.eu - dotyczy żłobków i opieki nad dziećmi do lat 3
- Samodzielne stanowisko do spraw oświaty - zyla@piaseczno.eu– dotyczy dzieci uczęszczających do szkół i przedszkoli.
- Wydział Świadczeń Społecznych - oklej@piaseczno.eu
- Centrum Kultury - biuro@kulturalni.pl
- Zespół Ekonomiczno- Administracyjny Szkół w Piasecznie
- Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Piasecznie.

7. Wnioski z badań

Liczba placówek przedszkolnych i żłobkowych na terenie Miasta i Gminy Piaseczno jest stosunkowo duża, jednak oczekuje się więcej miejsc dla dzieci w placówkach publicznych - wielu rodziców nie stać na opłaty w żłobkach i przedszkolach niepublicznych.

Infrastruktura dla dzieci na terenie Miasta i Gminy Piaseczno zasadniczo wskazuje na dużą dbałość o potrzeby osób zainteresowanych. Mieszkańcy Miasta i Gminy wskazują na liczne place zabaw, także nowo powstające, oczekiwaliby jednak ich ulepszania m.in. poprzez zadaszenia placów zabaw, a także wyodrębnienia na placach przestrzeni dla najmłodszych dzieci i innych.

Osoby badane i biorące aktywny udział w tworzeniu diagnozy są w szczególności sposobie zainteresowane wspieraniem rozwoju i edukacji dzieci. Współpraca z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej pozwoliła na dotarcie do rodzin, które korzystają ze wsparcia pracowników socjalnych, co z kolei pozwoliło na dotarcie do potrzeb dzieci z rodzin zagrożonych marginalizacją. Warto zgłębiać potrzeby dzieci z rodzin, w których istnieje obawa o niewystarczającą dbałość o prawidłowe wspieranie rozwoju i edukacji swoich dzieci.

Mimo starań, nie udało się uzyskać pełnej informacji o możliwościach poprawy sytuacji oraz o pełnych potrzebach dzieci z niepełnosprawnościami. Liczba dzieci z niepełnosprawnościami jest zgodnie z informacjami z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Piasecznie, stosunkowo wysoka- wynosi 414 dzieci, do 16 roku życia. Z informacji uzyskanych od przedstawicielek organizacji, *Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku*

które zajmują się realizacją potrzeb takich osób, wiele wskazuje na fakt, że zaznaczanie swojej obecności przez rodziny dzieci z niepełnosprawnościami wymaga zaangażowania czasowego, na które rodziny z dziećmi z niepełnosprawnościami nie mają możliwości ze względu na opiekę nad dziećmi, dowoży do placówek specjalistycznych i inne.

Każdy z poruszonych tematów w niniejszej diagnozie wart jest pogłębiania i rozwijania. Jesteśmy przekonani, że wypracowane rekomendacje oraz wypowiedzi wszystkich osób zacytowanych w badaniach wpłyną na pozytywne decyzje władz, decydentów i wszystkich osób zainteresowanych poprawą jakości życia, edukacji dzieci i rodzin z dziećmi do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno. Jesteśmy przekonani, że metoda partycypacyjnego tworzenia diagnozy potrzeb pozwala pogłębiać analizę jakościowo, a także może być wstępem do zawiązywania się zespołów pracujących nad wdrażaniem wypracowanych rekomendacji.

8. Rekomendacje wynikające z diagnozy potrzeb rodzin z dziećmi 0-10 lat

Rekomendacje opracowane zostały na podstawie ankiet, wywiadów i innych narzędzi diagnostycznych, opisywanych w rozdziale 4. przez zespół do spraw diagnozy złożony z przedstawicieli Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, Przedszkola Samorządowego nr 3, Przedszkola i Żłobka „U Żwirka”, Żłobka, Stowarzyszenia Rodziców TU, Przedszkola, Szkoły, Poradni, Fundacji Rozwój Dziecka przy ul. Julianowskiej 66B, Centrum Kultury, Wszechnicy Rodzica i innych:

- 1) Potrzeba zwiększenia liczby specjalistów zatrudnionych zarówno w placówkach opiekuńczo- edukacyjnych, jak i w placówkach specjalistycznych. Rodzice twierdzą, że czas oczekiwania na wsparcie specjalistyczne jest bardzo długi. Rodzice uważają, że ich dzieci potrzebują większego wsparcia i większej liczby godzin pracy , szczególnie ze strony logopedów, psychologów, rehabilitantów, fizjoterapeutów, reedukatorów, terapeutów integracji sensorycznej i innych specjalistów.

- 2) Potrzeba zwiększenia liczby godzin wsparcia ze strony specjalistów zatrudnionych zarówno w placówkach opiekuńczo- edukacyjnych, jak i w placówkach specjalistycznych.
- 3) Potrzeba zwiększenia zakresu pomocy specjalistycznej na terenie placówek opiekuńczo- edukacyjnych i poszerzenie ich o godziny pracy logopedów, psychologów, rehabilitantów, fizjoterapeutów, reedukatorów, terapeutów integracji sensorycznej i innych specjalistów.
- 4) Rekomendowane jest ustalenie długofalowego planu, w jaki sposób placówki mogą współpracować na rzecz wspierania rozwoju dzieci, diagnozowania i terapii dzieci.
- 5) Rekomendowane organizowanie kursów kwalifikacyjnych dla pracowników i pracowniczek placówek oraz zakupu sprzętu specjalistycznego w obszarze świadczenia diagnozy i terapii dzieci, a także organizowanie sal integracji sensorycznej.
- 6) Rekomendowane jest poszukiwanie środków zewnętrznych w celu rozwijania pomocy specjalistycznej dla dzieci w placówkach, np. środki unijne na zakup sprzętu, środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego na organizację szkoleń i kursów kwalifikacyjnych i innych.
- 7) Rekomendowane są cykliczne spotkania władz oświatowych oraz dyrekcji lub przedstawicieli placówek opiekuńczo-edukacyjnych, zarówno publicznych, jak i prywatnych w celu usprawniania bieżącej współpracy (wymiana doświadczeń, monitorowanie jakości usług pełnionych przez placówki, wsparcie prawne, ustalania na bieżąco potrzeb placówek i sposobów ich zaspakajania i innych).
- 8) Rekomendowane jest stworzenie na stronie miasta i gminy zakładki „Rodzina”, w której umieszczane będą informacje instytucji i organizacji o aktualnej ofercie dla rodzin np. wydarzenia, warsztaty, oferta wsparcia dla rodziców w trudnej sytuacji, w tym oferta szkoleń, terapia indywidualna itd.

- 9) Rekomendowane jest stworzenie systematycznie aktualizowanego informatora dla mieszkańców i pracowników instytucji publicznych, organizacji i wszystkich jednostek zajmujących się edukacją i rozwojem dzieci, który uwspólniłoby ich wiedzę na temat instytucji, specjalistów, działań w mieście i gminie skierowanych do rodzin z dziećmi.
- 10) Rekomendowane jest wypracowanie skutecznego kanału informacji dla rodziców i opiekunów w zakresie:
- miejsc przyjaznych rodzinom i dzieciom do lat 2,
 - miejsc, terminów bezpłatnych zajęć dla dzieci,
 - miejsc udzielania specjalistycznej pomocy,
 - przestrzeni dla wymiany doświadczeń między rodzicami
- Sugerowanymi przez respondentów kanałami informacji są:
- Facebook miasta i gminy,
 - strona internetowa miasta i gminy - zakładka z ofertą dla dzieci
 - newsletter
 - prasa lokalna
 - SMS
 - tablice informacyjne w pobliżu miejsc dla dzieci i rodzin (np. placach zabaw)
- 11) Rekomendowane jest doposażenie placów zabaw i zwiększenie dostępu na placach zabaw dla najmłodszych dzieci do lat 2, np. wydzielenie specjalnych miejsc, zadaszenie placów zabaw, umieszczenie toalet.
- 12) Rekomendowane jest zwiększenie liczby miejsc w żłobkach i przedszkolach publicznych dla dzieci najmłodszych, szczególnie po zmianie ustawy o systemie oświaty.
- 13) W związku z brakiem dokładnych informacji o sytuacji i możliwościach dla dzieci z niepełnosprawnościami, rekomendowana jest dogłębna diagnoza sytuacji dzieci z niepełnosprawnościami na terenie Miasta i Gminy, zakończona raportem, zbadanie możliwości wsparcia dla nich i odpowiedzi na potrzeby tej grupy rodzin.

14) Rekomendowane jest opracowanie polityki władz miasta i gminy w stosunku do dzieci z niepełnosprawnościami.

15) Stworzenie przestrzeni dla dzieci z niepełnosprawnościami i zwiększenie jakości oferty dla nich, a także place zabaw, zajęcia integracyjne.

16) Potrzeba zwiększenia dostępności do świetlic środowiskowych- placówek wsparcia dziennego, świetlic wiejskich lub domów kultury szczególnie poza Miastem Piaseczno.

17) Zwiększenie oferty dodatkowych zajęć dla dzieci nieobciążających budżetu domowego (w granicach 50-100 zł miesięcznie) również w okresie wakacyjnym i w czasie ferii zimowych.

18) Stworzenie lub udostępnienie miejsc dla rodziców z dziećmi: klubokawiarnie, kluby rodziców itd.

19) Stworzenie i zwiększenie dostępności miejsc wspomagania aktywności fizycznej rodzin z dziećmi oraz wykorzystanie istniejącej infrastruktury do późnych godzin wieczornych, budowa basenu, otwarte siłownie, dodatkowe zajęcia sportowe i inne.

20) Żywnienie w placówkach powinno być możliwie maksymalnie dostosowane do diet dzieci, szczególnie związanych z ich problemami zdrowotnymi.

21) Rekomendowane jest zdiagnozowanie liczby oraz skali potrzeb dużych rodzin na terenie miasta i gminy Piaseczno, a także dbałość o doinformowanie tych osób o możliwościach opieki i wsparcia dla dużych rodzin.

22) Rekomendowane jest zdiagnozowanie liczby oraz skali potrzeb rodziców samotnie wychowujących dzieci na terenie miasta i gminy Piaseczno, a także dbałość o doinformowanie tych osób o możliwościach opieki i wsparcia dla nich.

23) Rekomendowane jest zatrudnienie większej liczby asystentów rodzin- szacowane potrzeby to 20 etatów asystentów rodziny w skali roku. Rodzin potrzebujących
*Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno
Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku*

wsparcia asystentów rodziny jest na terenie miasta i gminy Piaseczno około 400 (informacje MGOPS, styczeń 2016 roku).

24) Rekomendowane jest zorganizowanie kampanii promującej instytucje rodzin zastępczych oraz rodzin wspierających ze względu na dobro i potrzeby dzieci z rodzin zmarginalizowanych (informacje MGOPS, styczeń 2016 roku).

25) Rekomendowane jest organizowanie na terenie całej gminy placówek wsparcia dziennego zarówno dla małych, jak i większych dzieci.

9. Załączniki: narzędzia diagnozy

9.1. Załącznik nr 1. Narzędzie nr 1. Ankieta elektroniczna i papierowa dla rodziców i opiekunów dzieci do lat 10

DIAGNOZA POTRZEB DZIECI I ICH RODZIN

Ankieta dla mieszkańców Miasta i Gminy Piaseczno

Szanowni Państwo.

Serdecznie zapraszamy do włączenia się w program, którego celem jest poznanie problemów i potrzeb rodzin z małymi dziećmi (tj. do 10 r.ż.) z Miasta i Gminy Piaseczno. Zależy nam na Państwa opinii, bo uważamy, że dobre warunki opieki, rozwoju i edukacji małych dzieci przekładają na lepsze życie wszystkich mieszkańców.

Będziemy wdzięczni za wypełnienie poniższej ankiety.

Na podstawie Państwa odpowiedzi opracowana zostanie "Diagnoza problemów i potrzeb małych dzieci i ich rodzin" oraz rekomendacje na przyszłość.

W grudniu 2015 wyniki diagnozy przedstawione zostaną mieszkańcom i władzom Piaseczna.

Diagnozę prowadzi zespół roboczy składający się z przedstawicieli instytucji i organizacji działających w Mieście i Gminie Piaseczno na rzecz dziecka i rodziny we współpracy z Urzędem Miasta i Gminy, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Fundacją Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego oraz Federacją Partnerstwo na Rzecz Rozwoju i Edukacji Małych Dzieci PREMD, ze wsparciem Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich.

Ankieta jest ANONIMOWA.

Wypełnienie zajmie Państwu około 20 minut.

Dziękujemy za wypełnienie ankiety!

METRYCZKA

Miejsce zamieszkania:

prosimy zaznaczyć

- Miasto Piaseczno
- Gmina Piaseczno- prosimy wpisać nazwę miejscowości
.....
- mieszkam poza Miastem i Gminą Piaseczno*

* Uwaga, jeśli zaznaczył Pan/ Pani odpowiedź "mieszkam poza Miastem i Gminą Piaseczno" bardzo uprzejmie dziękujemy za zainteresowanie ankietą, jednak jest ona skierowana tylko dla mieszkańców Miasta i Gminy Piaseczno.

Płeć

prosimy zaznaczyć

Kobieta Mężczyzna

Liczba Pani/ Pana dzieci (w wieku od 0 do 10 lat)

prosimy wpisać

Wiek dziecka/ dzieci (w latach)

prosimy wpisać

Status na rynku pracy

prosimy zaznaczyć

- mam stałą pracę
- pracuję na długoterminowe umowy zlecenie
- pracuję dorywczo *(kolejne odpowiedzi do wyboru znajdują się na następnej stronie)*
- jestem na urlopie macierzyńskim
- jestem na urlopie wychowawczym
- nie pracuję przez okres do 1 roku
- nie pracuję przez okres od 1 roku do 3 lat
- nie pracuję przez okres powyżej 3 lat
- jestem osobą bezrobotną, zarejestrowaną w urzędzie pracy
- inne – *proszę wpisać:*

Jak ocenia Pan/ Pani sytuację materialną swojej rodziny?

prosimy zaznaczyć właściwą odpowiedź

- bardzo dobra
- dobra
- średnia
- zła
- bardzo zła

OBSZAR 1: JAKOŚĆ OPIEKI, WYCHOWANIA INSTYTUCJONALNEGO DZIECI do 10 r.ż.**1. Czy Pana/ Pani dziecko uczęszcza do placówki opiekuńczo-edukacyjnej?**

prosimy zaznaczyć

- TAK - prosimy o odpowiedzi na kolejne pytania
- NIE - prosimy przejść do pytania nr 4

2. Jeśli TAK- Pana/ Pani dziecko uczęszcza do placówki opiekuńczo-edukacyjnej?

prosimy zaznaczyć

- żłobek – Miasto i Gmina Piaseczno
- żłobek – poza Miastem i Gminą Piaseczno
- przedszkole publiczne – Miasto i Gmina Piaseczno

*Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno
Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku*

- przedszkole publiczne – poza Miastem i Gminą Piaseczno
- przedszkole niepubliczne, prywatne – Miasto i Gmina Piaseczno
- przedszkole niepubliczne, prywatne – poza Miastem i Gminą Piaseczno
- inne – *proszę wpisać:*

3. OPINIE RODZICÓW dotyczące placówek sprawujących opiekę nad ich dziećmi

Prosimy wpisać miejscowość, nazwę, numer placówki, której dotyczy opinia - w przypadku większej liczby placówek, prosimy wpisać wszystkie.

Dane placówki/placówek:

Prosimy określić, na ile zgadza się Pan/ Pani ze zdaniem:

3.1. Godziny otwarcia placówki/placówek, do której/ych uczęszcza Pani/Pana dziecko są adekwatne do potrzeb rodziny

prosimy zaznaczyć

- zdecydowanie zgadzam się
- zgadzam się
- nie mam zdania
- nie zgadzam się
- zdecydowanie nie zgadzam się

Co by Pan/ Pani zmienił/a? Prosimy o wpisanie propozycji:

3.2. Jakość oferty placówki/placówek, do której/ych uczęszcza Pana/ Pani dziecko jest wystarczająca

prosimy zaznaczyć

- zdecydowanie zgadzam się
- zgadzam się
- nie mam zdania
- nie zgadzam się
- zdecydowanie nie zgadzam się

Co by Pan/ Pani zmienił/a? Prosimy o wpisanie propozycji:

3.3. Wyposażenie placówki/placówek, do której/ych uczęszcza Pana/ Pani dziecko jest odpowiednie

prosimy zaznaczyć

- zdecydowanie zgadzam się

*Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno
Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku*

- zgadzam się
- nie mam zdania
- nie zgadzam się
- zdecydowanie nie zgadzam się

Co by Pan/ Pani zmienił/a? Prosimy o wpisanie propozycji:

3.4. Współpraca placówki/ placówek z rodzicami jest zgodna z Pana/Pani oczekiwaniami

prosimy zaznaczyć

- zdecydowanie zgadzam się
- zgadzam się
- nie mam zdania
- nie zgadzam się
- zdecydowanie nie zgadzam się

Co by Pan/ Pani zmienił/a? Prosimy o wpisanie propozycji:

3.5. Wsparcie ze strony specjalistów w placówce/placówkach odpowiada potrzebom Pana/ Pani dziecka

prosimy zaznaczyć

- zdecydowanie zgadzam się
- zgadzam się
- nie mam zdania
- nie zgadzam się
- zdecydowanie nie zgadzam się

Co by Pan/ Pani zmienił/a? Prosimy o wpisanie propozycji:

PROSIMY PRZEJŚĆ DO OBSZARU 2.

4. Jeśli Pana/ Pani dziecko NIE uczęszcza do placówki opiekuńczo-edukacyjnej, jaki jest tego powód?

prosimy zaznaczyć

- brak miejsca w żłobku publicznym
- brak miejsca w przedszkolu publicznym
- za wysokie koszty opieki w placówkach niepublicznych, prywatnych
- sądzę, że małe dzieci powinny być z w domu z mamą
- choroba dziecka
- niepełnosprawność dziecka
- dzieckiem opiekuje się niania

- dzieckiem opiekuje się babcia/dziadek
- inne - *prosimy wpisać, jakie:*

4.1. Jeśli chciał/aby Pan/Pani posłać dziecko do placówki, jaka forma opiekuńczo-edukacyjna byłaby wg Pani/Pana najlepsza?

prosimy zaznaczyć

- żłobek publiczny
- dzienny opiekun* publiczny
- klub dziecięcy* publiczny
- przedszkole publiczne
- żłobek niepubliczny, prywatny
- dzienny opiekun* prywatny
- klub dziecięcy* prywatny
- przedszkole niepubliczne, prywatne
- opieka niani
- opieka babci/dziadka
- Grupy Zabawowe**
- zajęcia dodatkowe wspierające rozwój dzieci
- inne - *prosimy wpisać, jakie*

.....

OBSZAR 2. SPECJALNE POTRZEBY DZIECI I ICH RODZIN

5. Czy Pana/ Pani dziecko korzystało z form pomocy specjalistycznej w Mieście i Gminie Piaseczno?

prosimy zaznaczyć

- **Tak-** prosimy przejść do kolejnego pytania
- **Nie-** prosimy przejść do pytania 8

6. Z jakich form pomocy specjalistycznej korzystało Pana/ Pani dziecko w Mieście i Gminie Piaseczno?

prosimy zaznaczyć

- logopeda
- psycholog
- terapeuta integracji sensorycznej
- rehabilitant ruchowy
- fizjoterapeuta
- pedagog
- pracownicy służby zdrowia
- inne - *prosimy wpisać, jakie:*

7. Z jakich innych form pomocy specjalistycznej chciałby/aby Pana/Pani korzystać w Mieście i Gminie Piaseczno, by wesprzeć rozwój swojego dziecka?

prosimy wpisać

8. Jeżeli NIE korzystał Pan/Pani w Mieście i Gminie Piaseczno z pomocy specjalistycznej potrzebnej Pana/Pani dziecku, co było tego powodem?

prosimy wpisać

9. Czy w trudnej sytuacji wie Pan/ Pani, gdzie w Mieście i Gminie Piaseczno może otrzymać pomoc psychologiczną?

prosimy zaznaczyć

- **TAK** –*prosimy wymienić te miejsca*
- **NIE**

9.1. Z jakiej formy wsparcia psychologicznego w trudnej sytuacji chcielibyście Państwo skorzystać w Mieście i Gminie Piaseczno?

- grupa wsparcia
- pomoc psychologa w poradni psychologiczno-pedagogicznej
- pomoc psychologa w poradni zdrowia psychicznego
- pomoc psychologa w punkcie konsultacyjnym
- pomoc specjalisty ds. rodziny w ośrodku pomocy społecznej
- szkolenia dla rodziców
- broszury informacyjne
- terapia grupowa
- terapia indywidualna
- z żadnej
- wolę szukać pomocy w innej miejscowości
- inne formy - *prosimy wpisać, jakie:*

10. Czy w Mieście i Gminie Piaseczno zna Pan/ Pani miejsca umożliwiające nawiązywanie kontaktów między rodzicami/ opiekunami?

prosimy zaznaczyć

- **TAK** –*prosimy wymienić te miejsca:*
- **NIE**

11. Jeśli nawiązuje Pan/ Pani kontakty przez platformy internetowe (np. tematyczne fora internetowe, Facebook) czy ten sposób jest wystarczający?

prosimy zaznaczyć

- **TAK**
- **NIE** - niewystarczające, potrzebuję dodatkowych miejsc
prosimy wpisać, jakie

OBSZAR 3. POTRZEBY RODZICÓW Z MAŁYMI DZIEĆMI (DO LAT 2)

12. Czy jest Pan/Pani rodzicem/opiekunem dziecka do lat 2 mieszkającego na terenie Miasta i Gminy Piaseczno?

prosimy zaznaczyć

- **TAK**
- **NIE – PROSIMY O PRZEJŚCIE DO OBSZARU 4**

12.1. Z jakiego powodu poszukuje Pan/ Pani miejsca opieki dla swojego dziecka?

prosimy zaznaczyć

- potrzebuję 1-2 godziny bez dziecka;
- potrzebuję do 5 godzin bez dziecka;
- potrzebuję 8 godzin bez dziecka;
- pracuję zarobkowo;
- inne... *jakie- prosimy wypisać:*

13. Gdzie w Mieście i Gminie Piaseczno szuka Pan/ Pani informacji na wymienione poniżej tematy:

prosimy wpisać

- ciąży, porodu -
- opieki nad niemowlęciem –
- praw pacjenta -
- praw dziecka –

14. Czy takie źródła pozyskiwania informacji w Mieście i Gminie Piaseczno są dla Pana/ Pani wystarczające?

prosimy zaznaczyć

- **TAK**
- **NIE - niewystarczające, potrzebuję dodatkowych źródeł**
prosimy wpisać, jakich:

OBSZAR 4. CZAS WOLNY DZIECI I ICH RODZIN

14. Jakie są Pana/ Pani ulubione formy spędzania wolnego czasu dla całej rodziny w Mieście i Gminie Piaseczno?

prosimy wyliczyć

*Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno
Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku*

15. Czy zna Pan/ Pani miejsca przyjazne dla rodzin z dziećmi do lat 2 w Mieście i Gminie Piaseczno?

prosimy zaznaczyć

- TAK
- NIE

15.1. Jeśli TAK, czy korzysta Pan/Pani z tych miejsc?

prosimy zaznaczyć

- TAK – *prosimy wymienić te miejsca*

.....

- NIE

16. Jakiej oferty w Mieście i Gminie Piaseczno potrzebuje Pan/Pani, by atrakcyjnie spędzić czas ze swoim dzieckiem/ swoimi dziećmi?

prosimy wymienić

17. Z jakich sprzętów najchętniej korzysta Pana/ Pani dziecko na placu zabaw?

prosimy wymienić

18. Czego brakuje Panu/ Pani oraz dzieciom na najczęściej odwiedzanym placu zabaw?

prosimy wymienić oraz podać lokalizację placu zabaw

19. Czy Pana/ Pani dziecko uczestniczy w zajęciach bezpłatnych w Mieście i Gminie Piaseczno?

prosimy zaznaczyć

- TAK

prosimy wymienić te zajęcia oraz przez kogo lub gdzie są prowadzone

- NIE

20. Jaką kwotę w skali miesiąca jest Pan/ Pani w stanie przeznaczyć na zajęcia dodatkowe dla dziecka (na jedno dziecko)?

prosimy zaznaczyć

- do 50 zł miesięcznie
- 51- 100 zł miesięcznie
- 101- 300 zł miesięcznie
- 301 - 500 zł miesięcznie
- powyżej 500 zł miesięcznie

- żadnej
- inne kwoty - *prosimy wpisać*

9.2. Załącznik nr 2. Narzędzie nr 2. Ankieta dla pracowników jednostek samorządowych i powiatowych

DIAGNOZA POTRZEB DZIECI I ICH RODZIN Ankieta dla pracowniczek i pracowników instytucji na terenie Miasta i Gminy Piaseczno

Szanowni Państwo.

Reprezentujemy zespół przedstawicieli instytucji i organizacji działających w Mieście i Gminie Piaseczno na rzecz dziecka i rodziny we współpracy z Urzędem Miasta i Gminy, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Fundacją Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego oraz Federacją Partnerstwo na Rzecz Rozwoju i Edukacji Małych Dzieci PREMD, ze wsparciem Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. Naszym celem jest poznanie problemów i potrzeb rodzin z małymi dziećmi (tj. do 10 r.ż.) z Miasta i Gminy Piaseczno. Jesteśmy przekonani, że dobre warunki opieki, rozwoju i edukacji małych dzieci przekładają się na lepsze życie wszystkich mieszkańców.

Prosimy o włączenie się w program. Będziemy wdzięczni za wypełnienie poniższej ankiety. W grudniu 2015 wyniki diagnozy przedstawione zostaną mieszkańcom i władzom Piaseczna.

PROSIMY O ODESŁANIE ANKIETY NA ADRES KPATEREK@FRD.ORG.PL (KATARZYNA PATEREK, FUNDACJA ROZWOJU DZIECI www.frd.org.pl) LUB DOSTARCZENIE JEJ DO MGOPS W PIASECZNIE NA NAZWISKO PANI EWY MISZTAŁ Z DOPISKIEM „DIAGNOZA” **DO DNIA 24.11.2015 ROKU**

Metryczka:

1. Nazwa jednostki samorządowej, którą Pan/ Pani reprezentuje?

Prosimy wpisać odpowiedź

.....

2. Strona www Państwa instytucji.

Prosimy wpisać odpowiedź

.....

3. Kontakt e-mail do osoby wypełniającej ankietę

Prosimy wpisać odpowiedź

.....

Pytania dotyczące diagnozy potrzeb dzieci

4. Czy Państwa instytucja ma wypracowane procedury monitorowania potrzeb rodzin z małymi dziećmi?

Prosimy zaznaczyć właściwą odpowiedź przez podkreślenie

TAK

NIE

5. Jeśli TAK, prosimy wpisać, gdzie mieszkańcy mogą uzyskać informacje o procedurach Państwa instytucji (np. adres strony internetowej)

.....
.....
.....

6. Jaką potrzebę rodzin z małymi dziećmi Państwo ostatnio monitorowaliście?

Prosimy wpisać odpowiedź

.....
.....
.....

7. Jakie działania Państwa instytucja podjęła w zakresie monitorowanej w/w potrzeby rodzin z małymi dziećmi?

Prosimy wpisać odpowiedź

.....
.....
.....

8. Jakie dane dotyczące dzieci (od urodzenia do 10 roku życia) gromadzi Państwa instytucja?

Prosimy zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi oraz wpisać adres www, pod którym te dane się znajdują

ILOŚCIOWE

☐ liczba urodzin dzieci

adres www

.....

☐ liczba dzieci urodzonych w poszczególnych rocznikach

adres www

.....

☐ liczba dzieci uczęszczających do żłobka

adres www

.....

☐ liczba dzieci uczęszczających do przedszkola

adres www

.....

- ☐ liczba dzieci w wieku do 10 lat uczęszczających do szkoły
adres www
-

- ☐ liczba dzieci z rodzin otrzymujących świadczenia MGOPS
adres www
-

- ☐ liczba dzieci z rodzin otrzymujących świadczenia z Funduszu Świadczeń Społecznych
adres www
-

- ☐ liczba dzieci uczęszczających na zajęcia organizowane przez ośrodki kultury-bezpłatnych
adres www
-

- ☐ liczba dzieci uczęszczających na zajęcia organizowane przez ośrodki kultury-płatnych
adres www
-

- ☐ liczba dzieci uczęszczających na zajęcia organizowane przez biblioteki-bezpłatnych
adres www
-

- ☐ liczba dzieci uczęszczających na zajęcia organizowane przez biblioteki-płatnych
adres www
-

- ☐ liczba dzieci uczęszczających do świetlic szkolnych
adres www
-

- ☐ liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju
adres www
-

- ☐ liczba dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności ze względów medycznych
adres www
-

- ☐ liczba dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności do celów edukacyjnych
adres www
.....
- ☐ liczba dzieci szczepionych/ nieszczepionych
adres www
.....
- ☐ liczba godzin zajęć opuszczonych w przedszkolach/szkołach
adres www
.....
- ☐ liczba godzin zajęć opuszczonych w przedszkolach/szkołach na przestrzeni lat
adres www
.....
- ☐ inne dane ilościowe:
 -
 -
 -

JAKOŚCIOWE

- tematyka zajęć dla dzieci od 0-10 lat w ośrodkach kultury
.....
- tematyka zajęć dla w/w dzieci w bibliotekach
.....
- oferta zajęć dodatkowych (kulturalno-edukacyjnych) dla w/w dzieci
prowadzonych przynajmniej 1 raz w tygodniu
.....
- jak zmienia się tematyka (zakres i tempo zmian) zajęć dla dzieci od 0-10 lat
.....
- oferta zajęć sportowych dla w/w dzieci w GOSiR
.....
- oferta zajęć sportowych dla w/w dzieci w klubach sportowych i orlikach
.....
- tematyka zajęć w przedszkolach, szkołach dla w/w dzieci
.....
- oferta zajęć komercyjnych dla dzieci do 10 lat
.....
- inne

.....

9. W jaki sposób można uzyskać informacje, których brakuje na stronach internetowych Państwa instytucji (np. dane statystyczne, sytuacja dzieci do 10 roku życia)?

Prosimy i uzupełnić informację poniżej

- przez kontakt do jednostki/ osoby odpowiedzialnej za przekazywanie informacji podany na następującej stronie internetowej:
.....
- przez kontakt telefoniczny lub osobisty z następującym pracownikiem
.....
- za pośrednictwem poczty elektronicznej, e-mail na adres:
.....
- nie można uzyskać informacji poza tymi, które są dostępne na stronie internetowej jednostki
- inny sposób:
.....

10. W poniższym linku występują pytania dotyczące danych zastanych o Mieście i Gminie Piaseczno- prosimy o uzupełnienie tabeli:

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1UHQ7_aQ7Rb5j6OCQnEua4TfVkk0MMpyzUhRbPBBYX2s/edit#gid=74295063

9.3. Załącznik nr 3. Narzędzie nr 3. Kwestionariusz wywiadu z rodzicami i/ lub opiekunami dzieci do lat 10

DIAGNOZA POTRZEB DZIECI I ICH RODZIN

Kwestionariusz wywiadu z rodzicami i/ lub opiekunami dzieci do lat 10

na terenie Miasta i Gminy Piaseczno

Instrukcja: przedstawienie się i krótkie wprowadzenie.

Szanowni Państwo.

Reprezentujemy zespół przedstawicieli instytucji i organizacji działających w Mieście i Gminie Piaseczno na rzecz dziecka i rodziny we współpracy z Urzędem Miasta i Gminy, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Fundacją Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego oraz Federacją Partnerstwo na Rzecz Rozwoju i Edukacji Małych Dzieci PREMD, ze wsparciem Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich.

*Diagnoza potrzeb rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 10 roku życia w Mieście i Gminie Piaseczno
Piaseczno, wrzesień 2015 - styczeń 2016 roku*

Naszym celem jest poznanie problemów i potrzeb rodzin z małymi dziećmi (tj. do 10 r.ż.) z Miasta i Gminy Piaseczno. Jesteśmy przekonani, że dobre warunki opieki, rozwoju i edukacji małych dzieci przekładają się na lepsze życie wszystkich mieszkańców. Prosimy o włączenie się w program i odpowiedzi na kilka pytań.

1) Jakie są Pani/ Pana pomysły na wzbogacenie oferty dla rodzin z dziećmi na terenie Miasta i Gminy Piaseczno, z uwzględnieniem Pani/ Pana doświadczeń i obserwacji w tej sprawie.

2) Czy informacja o wydarzeniach prowadzonych w Mieście i Gminie Piaseczno, skierowanych do dzieci i ich rodzin jest dla Pani/ Pana wystarczająca? Jeśli nie, jakie ma Pan/ Pani sugestie co do ulepszenia kanałów takich komunikatów?

3) Proszę wyrazić opinię o placówce, do której uczęszcza Pani/ Pana dziecko, a także wskazać obszary możliwej poprawy współpracy placówki z rodzicami.

4) Czy ma Pan/ Pani pomysły na działania w Mieście i gminie Piaseczno lub uwagi, sugestie odnoszące się do działań dla dzieci i ich rodzin.

9.4. Załącznik nr 4. Narzędzie nr 4. Kwestionariusz wywiadu z pracownikami organizacji i instytucji

DIAGNOZA POTRZEB DZIECI I ICH RODZIN W MIEŚCIE I GMINIE PIASECZNO

Prosimy o wyrażenie opinii w sprawie sytuacji rodzin z dziećmi w Mieście i Gminie Piaseczno, które dotyczą szczególnie ważnych potrzeb, niezbędnych do podjęcia działań w celu wsparcia ich realizacji. Prosimy o uwzględnienie perspektywy swoich doświadczeń w pracy z rodzinami z dziećmi.

9.5. Załącznik nr 5. Narzędzie nr 5. Anonimowe badanie opinii: „Pytanie na sznurku”

DIAGNOZA POTRZEB DZIECI I ICH RODZIN W MIEŚCIE I GMINIE PIASECZNO

Treść pytania do zawieszenia na kartce obok rozwieszonego sznurka:
Jak Miasto i Gmina Piaseczno może poprawić ofertę dla dzieci (0-10 lat) i ich rodzin?
Prosimy na kartkach zapisać swoje propozycje.

Prosimy umieścić w widocznym miejscu obok sznurka kartki oraz długopisy i możliwość zawieszenia kartek na sznurku.

9.6. Załącznik nr 6. Narzędzie nr 6. „Mapa przestrzeni dla dzieci”]

DIAGNOZA POTRZEB DZIECI I ICH RODZIN W MIEŚCIE I GMINIE PIASECZNO

Narzędzie składa się z pól z możliwością wpisywania w nie konkretnych opinii. Pola dotyczące obszarów aktywności związanych z małymi dziećmi na terenie Miasta i Gminy Piaseczno:

- 1) place zabaw;
- 2) infrastruktura i otoczenie- czy są przyjazne dzieciom;
- 3) świetlice szkolne i wiejskie;
- 4) miejsca dla dzieci z niepełnosprawnościami;
- 5) biblioteki i ośrodki kultury;
- 6) instytucje edukacyjne;
- 7) parafie oraz inne instytucje religijne;
- 8) miejsca dla rodziców z dziećmi;
- 9) opinie w sprawie innych miejsc i/lub uwagi.

10. Zestawienia

Zestawienie rysunków:

Nazwa
Rys. 1. Gęstość synaps mózgowych w poszczególnych latach życia dziecka. Źródło: Rethinking the Brain, Families and Work Institute, Rima Shore, 1997.
Rys. 2. Tzw. „okresy krytyczne” w rozwoju mózgu. Źródło: Nash, 1997, Early Years Study, 1999, Shonkoff, 2000)
Rys. 3. Mapa poglądowa powierzchni Miasta i Gminy Piaseczno: źródło http://piaseczno.eu/index.php?mnu=68

Zestawienie załączników:

Nazwa
Załącznik nr 1, Narzędzie nr 1, Ankieta elektroniczna i papierowa dla rodziców i opiekunów dzieci do lat 10
Załącznik nr 2. Narzędzie nr 2. Ankieta dla pracowników jednostek samorządowych i powiatowych
Załącznik nr 3, Narzędzie nr 3, Kwestionariusz wywiadu z rodzicami i opiekunami dzieci do lat 10
Załącznik, Narzędzie nr 4, Kwestionariusz wywiadu z pracownikami organizacji i instytucji
Załącznik nr 5. Narzędzie nr 5. Anonimowe badanie opinii: „Pytanie na sznurku”
Załącznik, Narzędzie nr 6, Mapa przestrzeni dla dzieci

Zestawienie tabel:

Nazwa
Tabela 1. Liczba dzieci pod względem wieku, urodzonych w poszczególnych rocznikach, w wieku 0-12 lat na terenie Miasta i Gminy Piaseczno.
Tabela 2. Liczba dzieci w wieku od 0 do 10 lat w rodzinach

ankietowanych.
Tabela 3. Status rodzica na rynku pracy.
Tabela 4. Sytuacja materialna rodzin badanych.
Tabela 5. Specjaliści, z których wsparcia korzystały dzieci badanych.
Tabela 5. Typy placówek, do których uczęszczają dzieci osób badanych.
Tabela 6. Odpowiedzi na pytanie o wiedzę respondentów na temat miejsc, w których można uzyskać pomoc psychologiczną.
Tabela 7. Miejsca, w których można wg respondentów uzyskać pomoc psychologiczną.
Tabela 8. Pożądane formy wsparcia psychologicznego
Tabela 9. Miejsca, w których można nawiązać kontakty między rodzicami/opiekunami
Tabela 10. Powody poszukiwania opieki dla dzieci do lat 2.
Tabela 11. wystarczalność źródeł pozyskiwania informacji według badanych
Tabela 12. Ulubione formy spędzania czasu wolnego rodzin w MiGP.
Tabela 13. Znajomość wśród badanych miejsc przyjaznych rodzinom z dziećmi do lat 2 w MiGP. Podział ze względu na miejsce zamieszkania.
Tabela 14. Znajomość wśród badanych miejsc przyjaznych rodzinom z dziećmi do lat 2 w MiGP. Podział ze względu na miejsce zamieszkania
Tabela 15. Miejsca przyjazne rodzinom z dziećmi do lat 2 w MiGP, z których korzystają badani.
Tabela 16. Odpowiedzi badanych na pytanie Czego brakuje Panu/ Pani oraz dzieciom na najczęściej odwiedzanym placu zabaw?

Zestawienie wykresów:

Nazwa
Wykres 1. Podział badanych ze względu na płeć.

Wykres 3. Zestawienie badanych, których dzieci uczęszczają do placówek opiekuńczo-edukacyjnych.
Wykres 3. Zestawienie badanych, których dzieci uczęszczają do placówek opiekuńczo-edukacyjnych.
Wykres 4. Opinie badanych na temat czasu otwarcia placówek.
Wykres 5. Opinie na temat ofert placówek.
Wykres 6. Opinie na temat wyposażenia placówek.
Wykres 7. Opinie na temat wsparcia ze strony specjalistów w placówkach
Wykres 8. Powód nieuczęszczania dziecka do placówki opiekuńczo-edukacyjnej
Wykres 9. Najlepsze formy opiekuńczo-edukacyjne wg respondentów
Wykres 10. Rodzice, których dzieci korzystały z pomocy specjalistów
Wykres 11. Powody nie korzystania z pomocy specjalistycznej przez badanych.
Wykres 12. Wystarczalność platform internetowych do nawiązywania kontaktów
Wykres 13. Rodzice dzieci do lat 2 wśród badanych
Wykres 14. Źródła informacji na temat opieki nad niemowlęciem
Wykres 15. Źródła informacji na temat ciąży i porodu
Wykres 16. Źródła informacji na temat praw pacjenta
Wykres 17. Źródła wiedzy na temat praw dziecka
Wykres 18. Źródła wiedzy na temat praw dziecka
Wykres 19. Badani korzystający z miejsc w MiGP przyjaznych rodzinom z dziećmi do lat 2.
Wykres 20. Sprzęty na placach zabaw, z których najchętniej korzystają dzieci respondentów.
Wykres 21. Uczestniczenie dzieci respondentów w zajęciach bezpłatnych w MiGP
Wykres 22. Kwoty, które respondenci są w stanie przeznaczyć na zajęcia dodatkowe dla dzieci.

Wykres 23. Pomysły na ofertę MiGP według badanych
Wykres 24. Źródła informacji respondentów o ofercie dla rodzin i dzieci w MiGP

Bibliografia:

- Gerald Ulther i Uli Hauser, Wszystkie dzieci są zdolne, Słupsk, 2014, s. 62
- Strategia rozwoju oświaty gminy Piaseczno na lata 2015- 2020,
<http://www.zeas.piaseczno.eu/images/stories/Piaseczno%20-%20strategia%20rozwoju%20o%20C5%9Bwiaty%202015-2020.pdf>